

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

Opis programa

DOKTORSKOG STUDIJA
BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO

Osijek, 2023/2024.

PREDGOVOR

Ovaj dokument predstavlja opise kolegija s ishodima učenja i načinom ocjenjivanja koji se izvode na Doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek u akademskoj godini 2023/2024.

Proizašao iz osnovnog elaborata Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo, na temelju kojeg je Medicinskom fakultetu Osijek za izvođenje navedenoga programa studija izdana dopusnica (klasa: UP/I-602-04/06-16/00040, ur.br: 533-07-07-0003 od 14. veljače 2007. godine). te na temelju Odluka Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku o izmjenamam i dopunama Doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo (klasa:602-04/11-03/1, ur.br:2158-60-01-11-20 od 27. rujna 2011. i klasa:602-04/13-03/21, ur.br.:2158-60-01-13-3. od 16. srpnja 2013.)

Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo

Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo predstavlja najvišu razinu obrazovanja kroz ciklus izobrazbe znanstvenika za znanstveno-istraživački rad u znanstvenom području biomedicine i zdravstva. Temelj je za buduću akademsku, znanstvenu i/ili znanstveno-nastavnu karijeru.

Znanstveno područje: Biomedicina i zdravstvo

Znanstveno polje: Temeljne medicinske znanosti, Kliničke medicinske znanosti, Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, Druge grane kliničke medicine

Uvjeti upisa

Uvjeti i kriteriji odabira kandidata za upis u I. godinu doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo utvrđeni su studijskim programom.

Upis studenata na doktorski studij Biomedicina i zdravstvo obavlja se raspisivanjem natječaja za upis u studij, a upis studenata u studij provodi se sukladno Statutu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera i Medicinskog fakulteta Osijek, Pravilnika o studiju i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te Pravilima za izvedbu Doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo.

Pristupnik stječe pravo upisa prema postignutim bodovima. Pristupnici u doktorski studij Biomedicina i zdravstvo koji ispunjavaju uvjete upisa bit će izabrani na temelju sljedećih kriterija: uspjeha u diplomskom studiju, demonstriranja rezultata i motivacije za znanstveno-istraživački rad, te dodatnih bodova za medicinsku specijalizaciju i stručni magistarski rad. Svaki od tih kriterija bit će bodovno vrednovan na temelju nekoliko elemenata prikazanih u Tablici 1. Pravila za izvedbu Doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo.

Prijave na natječaj i ispunjenost uvjeta pristupnika za upis na doktorski studij razmatra Odbor za poslijediplomske studije.

Trajanje studija

Doktorand može biti u redovitom ili izvanrednom statusu ili gostujući doktorand.

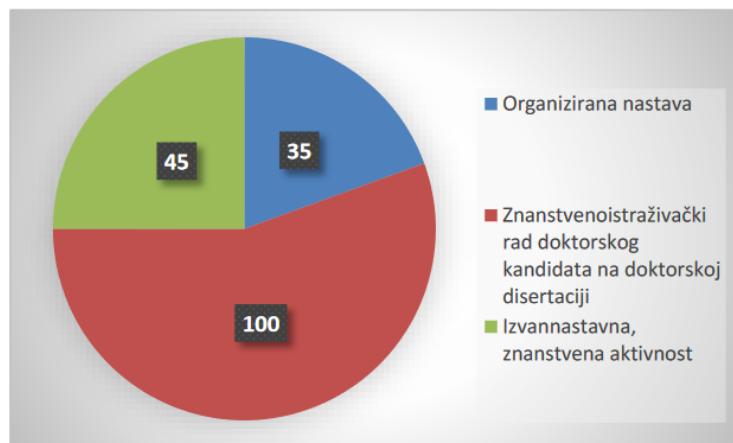
Doktorand ima redoviti ili izvanredni status tijekom propisanoga trajanja doktorskog studija, a naj dulje dvostruko dulje od propisanoga trajanja studija. U vrijeme trajanja studija ne uračunava se vrijeme mirovanja prava i obveza doktoranda, odnosno doktorandu se produljuje rok za završetak studija za onoliko vremena koliko je trajalo mirovanje prava i obveza doktoranda.

Ukupan broj ECTS bodova

Ukupan broj ECTS bodova u studijskom programu je 180 ECTS bodova.

Ukupan broj ECTS bodova

Ukupan broj ECTS bodova u studijskom programu je 180 ECTS bodova

Slika 1. Raspodjela ukupnih 180 ECTS bodova

Akademski naziv koji se stječe završetkom studija

Završetkom studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti iz područja Biomedicina i zdravstvo te u odgovarajućim znanstvenim poljima.

Kompetencije koje student stječe završetkom studija

Znanje, razumijevanje i vještine

- demonstriranje sustavnog znanja, razumijevanja i suverenog vladanja suvremenom metodologijom, tehnikama i vještinama specifičnim za znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje i granu u kojoj radi;
- demonstriranje kreativnosti i originalnosti u interpretaciji znanja u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polju i grani u kojoj radi.

Primjena znanja i razumijevanja

- sposobnost primjene istraživanja i znanja za kreiranje novih koncepata, hipoteza i projekata koje će generirati novo znanje i/ili njegovu primjenu u području biomedicine i zdravstva, polju i grani u kojoj radi;
- sposobnost primjene znanja, razumijevanja i istraživanja tako da doprinosi ukupnom fundusu znanja koje se verificira kroz publiciranje u nacionalno i međunarodno priznatim publikacijama iz discipline u kojoj radi.

Donošenje zaključaka, prosudbi i odluka

- sposobnost otvorene, objektivne i kritičke analize, evaluacije i sinteze novih i kompleksnih, vlastitih i tuđih znanstvenih ideja i rezultata;
- sposobnost prosuđivanja i donošenja odluka o kompleksnim/složenim temama koje uključuju relevantnu znanstvenu, etičku i društvenu odgovornost.

Prezentacija i komunikacija

- sposobnost prezentiranja vlastitih ideja, zamisli, koncepata i rezultata, te jasnoća i efikasnosti priopćavanja rezultata svojih istraživanja znanstvenoj, stručnoj i općoj javnosti.

Vještina učenja

- sposobnost neprekidnog/stalnog napredovanja u teorijskom i praktičnom, metodološkom smislu u području biomedicine i zdravstva, polju i grani u kojoj radi;
- sposobnost dokazivanja kvalitete i vještine potrebne za zapošljavanje i samozapošljavanje.

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	1. Obavezni modul "Temelji znanstvenoistraživačkog rada"
Naziv predmeta (kod)	Sustav znanosti, izobrazba znanstvenika i etika u biomedicine MOP101
Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Martina Smolić/prof.dr.sc. Ines Drenjančević
Suradnici	prof. dr. sc. Dragan Primorac prof. dr. sc. Ines Bilić-Ćurčić prof. dr. sc. Marija Heffer prof. dr. sc. Lada Zibar
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Obavezan
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	1.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3 Broj sati svih oblika nastave 24 (16 P, 8 S)

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	Ciljevi predmeta su upoznati polaznike s različitostima u izobrazbi znanstvenika u svijetu te mogućnostima ostvarenja znanstvene karijere u znanstvenom području biomedicine i zdravstva. Nakon pohađanja ovog kolegija polaznici će biti upoznati s glavnim obilježjima studijskog programa Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo, kao i pravilima za izvođenje predmetnog studija te konceptom individualnog studijskog plana. Poznavanje tih činjenica važno je za razumijevanje sustava znanosti i visokog obrazovanja, kao i za učinkovito napredovanje kroz studij. Demonstrirati proces rasta znanstvenog djela. Prikazati temeljne dokumenti, deklaracije, preporuke i kodekse o postupanju u biomedicinskim istraživanjima koja uključuju ljude i životinje kao i postupke poštivanja etičkih standarda.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>	/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>	Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> Kritički argumentirati različitosti u izobrazbi znanstvenika u znanstvenom području biomedicine i zdravstva Opisati strukturu programa, oblike i trajanje Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo Razjasniti mentorski sustav, module i predmete, obvezne i izborne aktivnosti, godišnji seminarски rad, uvjete i postupke za prijavu teme doktorata i gotovog doktorskog rada Definirati načine istraživanja i pronaći inspiraciju za znanstveni rad

- Razjasniti ulogu, kompetencije i rad bioetičkih povjerenstava

Sadržaj predmeta

Izobrazba znanstvenika. Znanstvena karijera. Poslijediplomski doktorski studiji u Republici Hrvatskoj. Poslijediplomski doktorski studij Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek - struktura programa, oblici i trajanje studija, mentorski sustav, moduli i predmeti, obavezne i izborne aktivnosti, godišnji seminarski rad, uvjeti i postupci za prijavu teme doktorata i gotovog doktorskog rada. Nastanak i razvoj znanstvene misli. Razlikovanje znanosti kao metode rješenja problema proisteklog iz razrade teorije ili iz rada u praksi, te kao analize neočekivana otkrića koje iskrne iz obrade 'mase' bioloških podataka. Osvrt na indukciju i dedukciju kao metode znanstvenog rada. Popperovo opovrgavanje mogućnosti dokaza znanstvenih teorija opažanjima vs Carnapovog stava, i dijalektička sinteza stavova. Definiranje i opis procesa rasta znanstvenog djela. Temeljni dokumenti, deklaracije, preporuke i kodeksi o postupanju u biomedicinskim istraživanjima koja uključuju ljudi i životinje. Pristanak, dragovoljnost, povjerljivost i obaviještenost. Pravila rada etičkih povjerenstava. Postupak za ocjenu poštivanja etičkih standarda.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☐	☐ mentorski rad
☐ obrazovanje na daljinu	☐ ostalo
☐ terenska nastava	_____
	—

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 24 boda. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	20	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	30	Usmeni ispit	20	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

Portfolio							
-----------	--	--	--	--	--	--	--

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Seminari:

Tijekom nastave održati će se osam seminara tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 16 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem u raspravi.

Predavanja:

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti maksimalno 8 ocjenskih bodova (60% – 70% 2 ocjenska boda; 71 – 80% 4 ocjenska boda, 81 – 90% 6 ocjenskih bodava, 91 – 100% 8 ocjenskih bodava).

Završni ispit:

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario minimalno 12 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem na seminarima i prisustvovanjem na predavanjima stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se od pisanog i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 76 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita sastoji se od esejskog zadatka – popunjavanja obrasca za prijavu teme doktorskog rada kojim student može ostvariti maksimalno 56 ocjenskih bodova. Bodovi stečeni na pisanim dijelom završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 2. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave, te bodovi ostvareni tijekom usmenog dijela završnog ispita prema kriterijima navedenim u tablici 3. U slučaju kada student na završnom ispit u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispit u sljedećem ispitnom terminu.

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Seminari	Aktivno sudjelovanje	16
	Ukupno	16
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
	UKUPNO	24
Završni ispit	Pisani dio	56
	Usmeni dio	20
	Ukupno	76
UKUPNO		100

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

Popunjeno obrazac za prijavu teme doktorskog rada	Ocjenski bodovi
Popunjeno obrazac za prijavu teme doktorskog rada zadovoljava minimalne kriterije	14
Popunjeno obrazac za prijavu teme doktorskog rada s primjetnim pogreškama	28
Vrlo dobro popunjeno obrazac za prijavu teme doktorskog rada s neznatnim pogreškama	42
Iznimno popunjeno obrazac za prijavu teme doktorske disertacije	56

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

Usmeni dio završnog ispita	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	1-5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	6-10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	11-15
Izniman odgovor	16-20

Tablica 3. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

- II.** 1. Kumar R. Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners, peto izdanje (2019), SAGE Publications Ltd, London UK
- III.** 2. Wallace M, Wray A. Critical Reading and Writing for Postgraduates; četvrto izdanje (2021), SAGE Publications Ltd, London UK.
- IV.** 3. Blaxter L i sur. How to Research (Open Up Study Skills); četvrto izdanje (2010), McGraw-Hill Education, Berkshire.UK
- V.** 3. Europska direktiva za rad s pokusnim životinjama: DIRECTIVE 2010/63/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:276:0033:0079:en:PDF>
- VI.** 4. Medicinska etika, Urednici: S. Fatović-Ferenčić, A. Tucak; Medicinska naklada Zagreb; 2011.

Dopunska literatura

- Čović A., ur. Izazovi bioetike. (2000) Pergamna, Zagreb.
- Beauchamp TL, Childress JF (2001). Principles of biomedical ethics. 5th ed. New York: Oxford University Press.
- Passamani E. (1991) Clinical trials – are they ethical? N Engl J Med, 324: 1589-1592.
- Helsinška deklaracija: <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3/17c.pdf>
- Oviedo konvencija
http://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/Activities/02_Biomedical_research_en/default_en.asp

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija pomoću anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1.OBAVEZNI MODUL "TEMELJI ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG RADA"
-------	---

Naziv predmeta (kod)	ŠTO JEST, A ŠTO NIJE MEDICINA UTEMLJENA NA DOKAZIMA? MOP102	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. SVEN KURBEL DOC. DR. SC. KRISTIJAN DINJAR	
Suradnici	-	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	OBAVEZNI	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija	I. godina / I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,0
	Broj sati svih oblika nastave	12 sati; predavanja 6; seminara 6

OPIS PREDMETA
Ciljevi predmeta
<i>Poznavanje smisla i svrhe EBM kao načina znanstvenog mišljenja i zaključivanja, svrsishodnog i nepristranog postupka prilaženju istraživačkom i praktičnom problemu te prenošenju znanstvenih spoznaja u kliničku primjenu: razumijevanja etiopataogeneze bolesti, prognoze bolesti, izbora optimalnih dijagnostičkih i terapijskih postupaka. Poznavanje metoda EBM i uvođenja EBM u kliničku praksu.</i>
Uvjeti za upis predmeta
<i>Sukladno općim uvjetima za upis Poslijediplomskoga studija Biomedicina i zdravstvo.</i>
Očekivani ishodi učenja za predmet
<i>Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Nakon završene nastave student će ovladati temeljnim znanjem o ovoj mladoj disciplini koja je vruća tema za javnost, medicinu, planere, rukovoditelje i financijere zdravstva. Student će također moći razumjeti i aktivno pratiti znanstvenu literaturu iz ove discipline. Korištenje principa medicine utemeljene na dokazima važno je i za samostalni znanstvenoistraživački rad i za medicinsku praksu, posebno u kliničkoj medicinu i javnom zdravstvu.</i>
Sadržaj predmeta
<i>Definicija, povijest i glosarij discipline. Dobar liječnik – sinteza kliničkog iskustva i prakse utemeljene na rezultatima znanstvenih istraživanja. Primjena principa medicine utemeljene na dokazima u medicinskom odlučivanju, analizi i kliničkim pokusima. Medicina utemeljena na dokazima nije "recept" za dobru medicinsku praksu, niti mehanizam smanjenja troškova u zdravstvu. Predstavlja više od zbroja randomiziranih kliničkih pokusa, metaanaliza i kliničkih smjernica. Izvor kritičkih opažanja su visoko citirani radovi DF Horrobinda o medicini utemeljenoj na dokazima.</i>
ZNAČAJNIJE ODREDNICE: Povijest ideje EBM; Uloga državnih tijela, nevladinih

organizacija, strukovnih asocijacija i farmaceutske industrije u afirmaciji EBM; Razumijevanje značajnosti dokaza; Primjena modela proporcionalnog rizika; Randomizirani klinički pokusi; Metaanalize; Kliničke smjernice.

Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo					
	☒ seminar i radionice						
	☐ vježbe						
	☐ obrazovanje na daljinu						
	☐ terenska nastava						
		—					
Komentari	—						
Obveze studenata							
Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.							
Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	25	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	50	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу							
Vrednovanje obveza studentica i studenata							
Praktični rad (vježbe)							
Seminari:							
Predavanja							
Procjena u tijeku nastave, vođenje evidencije o obavljenoj nastavi i usvojenim vještinama.							
Anketa o kvaliteti nastave i nastavnika, koja se analizira na razini specijalističkog studija i Medicinskog fakulteta.							

		VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA	
Djelomični testovi	Djelomični test I			
	Djelomični test II			
	Djelomični test III			
	Ukupno			
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij			
	Odrađena vježba i priznati referat			
	Ukupno			
Seminari	Aktivno sudjelovanje			
	Ukupno			
Predavanja	Prisustvovanje			
	Ukupno			
UKUPNO				
Završni ispit	Pisani dio			
	Usmeni dio			
	Ukupno			
UKUPNO			100	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-64,00	
65,00-69,00	
70,00-74,00	
75,00-79,00	
80,00-84,00	
85,00-89,00	
90,00-94,00	
95,00-100	

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Centre for Evidence-Based Medicine, University of Oxford: www.cebm.net

The National Institute for Health and Care Excellence

<https://www.nice.org.uk/>

Evidence-based Medicine Resource Center: www.ebmny.org

Evidence based medicine on line: www.ebm.bmjjournals.com

članci dostupni u pdf obliku:

HORROBIN, David F. Innovation in the pharmaceutical industry. Journal of the Royal Society of Medicine, 2000, 93.7: 341.

HORROBIN, David F. Are large clinical trials in rapidly lethal diseases usually unethical?. The Lancet, 2003, 361.9358: 695-697.

Kurbel S, Mihaljević S. Interpreting clinical trial results by deductive reasoning: In search of improved trial design. Bioessays. 2017 Oct;39(10). doi: 10.1002/bies.201700103. Epub 2017 Sep 11. PMID: 28891269.

Kurbel S. What Are the Health Risks of Eating Red Meat, and How Should We Assess Them? Bioessays. 2020 Oct;42(10):e2000056. doi: 10.1002/bies.202000056. Epub 2020 Aug 20. PMID: 32820542.

Dopunska literatura

HORROBIN, David F. The philosophical basis of peer review and the suppression of innovation. Jama, 1990, 263.10: 1438-1441.

HORROBIN, David F. Something rotten at the core of science?. Trends in Pharmacological Sciences, 2001, 22.2: 51-52.

Pogreška! Izvor reference nije pronađen.*HORROBIN, David F. Modern biomedical research: an internally self-consistent universe with little contact with medical reality?. Nature Reviews Drug Discovery, 2003, 2.2: 151-154.*

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija; Bodovanje uspješnosti u radu na seminarima.		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. OBAVEZNI MODUL “TEMELJI ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG RADA”	
Naziv predmeta	Kako napisati izvorni znanstveni članak (MOP105)	
Nositelji predmeta	Prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, dr. med., redoviti profesor u trajnom zvanju	
Suradnici	Doc. dr. sc. Tomislav Kizivat, dr. med.	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Praktikum u obaveznom modulu	
Akademска godina	2023./2024.	
Godina studija	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1.5
	Broj sati svih oblika nastave	2P, 2S, 8V

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Omogućiti studentu usvajanje potrebnih znanja i savladavanje potrebnih vještina iz područja znanstvenih istraživanja i istraživačke metodologije (znanstveni način razmišljanja, planiranje i provođenje istraživanja, prikazivanje rezultata) te, posebice za samostalno pisanje znanstvenog članka.

Uvjeti za upis predmeta

Položen predmet Osnove istraživačkog rada (ili odgovarajući) na sveučilišnom prijediplomskom ili sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- strukturirati izvorni znanstveni članak, oblikovati ga prema stilu i načelnim jezičnim aspektima pisanja znanstvenog članka
- samostalno napisati znanstveni članak

- vrednovati znanstveni članak (napisati recenziju)
- uz stručnu pomoć voditelja (mentora) napisati doktorski rad
- pisati znanstvene radove kao vještina koja se stječe iskustvom i rutinski je dio rada svakog znanstvenika

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Značaj pisanja znanstvenih članaka. Vrste istraživanja. Postavljanje i oblikovanje istraživanja, odabir časopisa i oblika članka, odluka o autorstvu. Građa izvornog znanstvenog članka. Odgovorna provedba istraživanja. Tehnička priprema znanstvenog članka i pretraživanje literature. Pisanje članka - upute, priprema podataka i literature, naslov, sažetak, uvod i metode istraživanja, rezultati, prikaz rezultata, rasprava i zaključak, literatura i prilozi (slike, grafikoni, tablice). Stilski i jezični aspekti pisanja. Postupak recenzije.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☒ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo _____

Komentari

Sve obavijesti vezane uz nastavu studenti će dobiti na uvodnom predavanju te na oglasnoj ploči, web stranicama Medicinskog fakulteta Osijek i na e-mail studenata. Konzultacije se mogu dogovoriti elektroničkom poštom na e-mail ivanm2712@gmail.com ili osobno u terminu predviđenom za konzultacije.

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obvezno, a student mora pristupiti provjeri znanja. Student može opravdano izostati s 30 % svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	30	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	70	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obaveza studenata

Pohađanje nastave

Pohađanje svih oblika nastave je obvezno. Pravo na potpis ostvaruju studenti koji nisu izostali više od 30 % od ukupnog broja nastavnih sati na predmetu. Studenti koji ne ostvare pravo na potpis ne mogu pristupiti pismenom ispitu niti završnom ispitu na ispitnim rokovima te moraju ponovno upisati predmet.

Iznimno, nositelj predmeta može odobriti pristupanje završnom ispitu na ispitnom roku (ponovljenom ispitu) studentima koji su zbog zdravstvenih razloga izostali više od 30 % sati nastave temeljem pisane zamolbe i prateće medicinske dokumentacije ovjerene od strane obiteljskog liječnika ili zdravstvene ustanove (u slučaju boravka studenta u zdravstvenoj ustanovi). Medicinska dokumentacija donosi se

na uvid isključivo nositelju predmeta koji je obvezan čuvati povjerljivost sadržaja medicinske dokumentacije, te istu nakon uvida vratiti studentu. Ukoliko je zamolba opravdana, nositelj predmeta izdat će pisano odobrenje temeljem kojeg se studentu omogućuje prijava ispita putem ISVU sustava.

Možnosti polaganja ispita

Ispitu mogu pristupiti studenti koji su ostvarili pravo na potpis iz predmeta. Ispit je moguće položiti kroz:

1. kontinuirano praćenje nastave (redovno polaganje ispita)
2. ponovljeni ispit (ispitni rok)

A. Kontinuirano praćenje nastave

Ocenjivanje se vrši temeljem ocjenskih bodova. Ocjenski bodovi se dodjeljuju za pohađanje nastave, i za pismeni ispit. Struktura vrednovanja nastavnih obveza studenata i najveći mogući broj ocjenskih bodova dan je u Tablici 1.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

Nastavna obveza	Vrednovanje	Najveći mogući broj bodova
Nastava	Prisustnost	30
	Ukupno	30
UKUPNO		30
Pismeni ispit	Pisani dio	70
	Ukupno	70
ZAVRŠNI ISPIT UKUPNO		100

Najveći mogući broj ocjenskih bodova ostvariv na nastavi je 30, a na završnom ispit 70. Student mora ostvariti najmanje 20 ocjenskih bodova tijekom nastave kako bi ostvario pravo pristupa pismenom ispit.

Pismeni ispit

Pismeni ispit obuhvaća cijelo gradivo i sastoji se od 10 pitanja tipa modificiranog eseja. Svako pitanje nosi sedam (7) bodova. Na pismenom ispitu studenti mogu ostvariti najviše 70 bodova. Ispitni prag na pismenom ispitu je 42 boda.

Završni ispit

Završni ispit obuhvaća pismeni ispit i ocjenjivanje izvršenih nastavnih obaveza pohađanja nastave. U slučaju spriječenosti pristupa završnom ispit, student će moći tu provjeru polagati naknadno, s obzirom da postoji mogućnost polaganja ponovljenog ispita na ispitnim rokovima.

Oblikovanje završne ocjene

Studentima koji su na završnom ispitu ostvarili 42 i više bodova, ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pribraju se bodovi ostvareni na završnom ispit i taj zbroj čini konačnu ocjenu. Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na način opisan u Tablici 2.

Tablica 2. Raspodjela ocjenskih bodova

Konačna ocjena	Broj
-----------------------	-------------

ECTS ocjena	Opisna (brojčana) ocjena	bodova
A	izvrstan (5)	90 – 100
B	vrlo dobar (4)	80 – 89
C	dobar (3)	70 – 79
D	dovoljan (2)	57 – 69
E	nedovoljan (1)	0 – 56

Obvezatna literatura

1. Marušić M. i sur. Uvod u znanstveni rad u medicini. 6. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2019.

Dopunska literatura

1. Silobrčić V. Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. 6. dop. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2008.
2. Ferenczi E, Muirhead N. Statistika i epidemiologija. Zagreb: Medicinska naklada; 2012.
3. Hopewell S, Boutron I, Moher D. CONSORT and its extensions for reporting clinical trials. U: Piantadosi S, Meinert C, ur. Principles and practice of clinical trials. Springer, Cham. 2020. Str. 1-15.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Marušić M. i sur. Uvod u znanstveni rad u medicini. 6. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2019.	14	30

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Ocenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenta, nastavni sadržaj, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije u obliku anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete nakon završenog kolegija, te pripremljenost nastavnika i jasnoća izlaganja putem anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. OBAVEZNI MODUL “TEMELJI ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG RADA”
Naziv predmeta (kod)	PRETRAŽIVANJE ZNANSTVENE LITERATURE PUTEM INTERNETA (MOP104)
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. MARIO ŠTEFANIĆ
Suradnici	-

Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Obavezni	
Akademска godina	2023./2024.	
Godina studija	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1.5
	Broj sati svih oblika nastave	0P, 0S, 8V

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Upoznavanje polaznika studija sa sadržajem, strukturom i uslužnim servisima najčešće korištenih bibliografskih baza. Upoznavanje s modelima strukturiranja upita i strategijama pretraživanja (PICO). Usvajanje temeljnih vještina usmjerenog, problemski orijentiranog pregledavanja i pretraživanja izvora medicinskih informacija. Osnosobljavanje za samostalno pretraživanje literature i uporabu web baza bibliografskih i znanstvenih informacija. Provjera indeksiranosti i čimbenika utjecaja časopisa. Provjera citiranosti rada/autora. Upravljanje ključnim riječima i prikupljenim referencijama. Upoznavanje s potrebom registracije kliničkih istraživanja i sustavnih pregleda. Pronalaženje znanstveno utemeljenih dokaza u biomedicini. Upoznavanje s društvenim mrežama za razmjenu znanstvenih podataka. Preprint serveri. Mrežni rezitoriji znanstvenih podataka, disertacija, multiomike, programske kodove. Biobanke i njihova uporaba.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
Aktivno poznavanje engleskog jezika, osnovne informatičke vještine (Windows OS, web preglednici).
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • definirati vrste publikacija • pronaći i izabrati mrežni izvor bibliografskih podataka, te koristiti osnovne pretraživačke alate bibliografskih servisa • znati odabrati i prilagoditi vrste pretraživanja, kategorizirati i raščlaniti upit • upotrijebiti Medical Subject Headings, izabrati predmetnice • koristiti, prilagoditi, ograničavati i kombinirati opcije predmetnog, citatnog i autorskog pretraživanja web baze PubMed, Current Contents/Science Citation Index (Web of Science), SCOPUS, OvidSP (Medline) • odrediti kvartilu časopisa (SCIMAGO/JCR), citiranost rada • otvoriti ResearchGate račun i koristiti servis • vrednovati i primjenjivati kritički pristup medicinskoj literaturi: medicina utemeljena na dokazima (pretraživanje Ovid EBM Reviews-Cochrane Collaboration baza) • pronaći, pretraživati i koristiti registre kliničkih istraživanja (ClinicalTrials.gov), planirati i učiniti prijavu kliničkog istraživanja. Osnove korištenja registra sustavnih pregleda

(PROSPERO).

- koristiti vodeće biomedicinske preprint servise (bioRxiv, medRxiv)
- prepoznati značaj javnih repozitorija multiomike i programskih kodova. GEO, GitHub, Zenodo, biobanke.
- izdvojiti, oblikovati i pohraniti rezultat pretraživanja, oblikovati reference upotrebom citatnog stila i računalnih alata

Sadržaj predmeta

Vrste publikacija. Bibliografske baze. Strukturiranje i raščlamba upita. PICO model.

Pristup bazama u RH: NSK Proxy, IRB.

SCOPUS

Clarivate Web of Science: Current Contents, Science Citation Index Expanded, Emerging Science Citation Index. ProQuest Dissertation & Theses Global. MEDLINE

PubMed, BioMed Central. National Library of Medicine servisi. MeSH.

Upravljanje referencijama.

OvidSP: Ovid EBM Reviews-The Cochrane Collaboration.

Registri kliničkih istraživanja. PROSPERO.

CROSBI.

ResearchGate. Preprint-bioRxiv/medRxiv, Sneak Peek (Cell Press)

Javni repozitoriji multiomike i programskih kodova. GitHub, Zenodo, GEO, biobanke.

Vrste izvođenja nastave

☐ predavanja	☒ samostalni zadaci
☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
—	

Komentari

-

Obveze studenata

Redovito poхађање svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% nastave.

Svi studenti dužni su pripremiti se za vježbe proučavanjem literature, uz točnost odaziva terminima održavanja nastave, obvezu poštivanja javno oglašenog kućnog reda informatičke ili druge namjenske učionice. Zabranjena je uporaba mobilnih uređaja, prijenosnih računala, tableta i slušalica tijekom provjere znanja.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	16	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	24	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera		Referat	Praktični rad	60

		znanja					
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Student mora prisustvovati na minimalno 70 % svih oblika nastave te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa vježbi mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem.

Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitу, s konačnom brojčanom i opisnom ocjenom (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa moguće je ostvariti najviše 100 ocjenskih bodova: tijekom nastave kroz različite aktivnosti do 40 bodova (tablica 1), a na završnom ispitу maksimalno 60 bodova. Student treba zadovoljiti više od 50 % na završnom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitу.

Praktični rad (vježbe)

Tijekom nastave održati će se 8 računalnih vježbi, uz individualnu uporabu računala i interneta s CARNET-ovim korisničkim računom, tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 40 ocjenskih bodova. Na svakoj vježbi student može sakupiti 5 ocjenskih bodova odrđenom vježbom (prisustvovanje, 2 boda) te rješenim zadatkom (3 ocjenska boda).

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati zadatak	16+24
	Ukupno	40
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	60
	Usmeni dio	
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario ukupno minimalno 20

ocjenskih bodova iz vježbi stiče pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je obavezan, a sastoji se od pisanog-računalnog praktičnog dijela, koji donosi maksimalno 60 ocjenskih bodova. Praktični dio završnog ispita sastavljen je od 5 zadanih ispitnih pitanja – izvedbena problemska zadatka u vidu jasnog, jednoznačno strukturiranog upita pretraživanja literature po ciljanim web bazama podataka, a minimalni kriterij za upis ocjenskih bodova je 50% najvišeg mogućeg broja bodova. Završnim ispitom student može ostvariti 0-60 ocjenskih bodova (točan, cjelovit odgovor 12 ocjenskih bodova po pitanju; djelimičan, nepotpun odgovor 6 ocjenskih bodova; nedovršen odgovor/bez odgovora 0 bodova). Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave. U slučaju kada student na završnom ispitu ne zadovolji minimalne kriterije prolaznosti, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem redovitom ispitnom roku.

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
50-60	30-36
60.01-70	37-42
70.01-80	43-48
80.01-90	49-54
90.01-100	55-60

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79.99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69.99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59.99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49.99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Marušić M, urednik. Uvod u znanstveni rad u medicini. 4. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada;

2008.

Bilješke (hand-out) s nastave.

Dopunska literatura

Web of Science Core Collection: Introduction. <https://clarivate.libguides.com/home>

SCOPUS Tutorials. <https://elsevier.libguides.com/Scopus/topical-search>

PubMed Online training. <https://learn.nlm.nih.gov/documentation/training-packets/T0042010P/>

Online baze podataka. http://fulir.irb.hr/4516/1/147929.1_pirucnik_online-baze.pdf

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Marušić M, urednik. Uvod u znanstveni rad u medicini. 4. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada; 2008.	10	24
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija</i>		
Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.		

OPĆE INFORMACIJE		
Modul	1. OBAVEZNI MODUL „TEMELJI ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOG RADA“	
Naziv predmeta	Praktikum: BIOSTATISTIKA	MOP103
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Vesna Ilakovac / izv. prof. dr. sc. Krešimir Šolić	
Suradnici	-	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	obvezan	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati svih oblika nastave	5,0 ECTS boda (30 sati) 6P, 24V

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Ospособiti studente za samostalno korištenje i kritičku evaluaciju temeljnih statističkih metoda za univariatne i bivariatne modele analize podataka, procjenu vjerojatnosti i ocjenu procjene osnovnih statističkih parametara u problemima iz područja biomedicine i zdravstva.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
Sukladno općim uvjetima za upis Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo.
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: 1. Samostalno izvesti i interpretirati rezultate temeljnih statističkih testova za

univariatne i bivariatne modele analize podataka.

2. Izvijestiti i prikazati rezultate temeljnih statističkih testova za univariatne i bivariatne modele analize podataka u skladu sa smjernicama i pravilima dobre prakse izvještavanja rezultata istraživanja u području biomedicine i zdravstva.

3. Kritički evaluirati rezultate statističkih testova za univariatne i bivariatne modele analize podataka u objavljenoj literaturi.

4. Procijeniti vjerojatnost zadanoog problema primjenom osnovnih pravila računa vjerojatnosti.

5. Ocijeniti i interpretirati ocjenu procjene osnovnih statističkih parametara.

Sadržaj predmeta

Predavanja:

P1. Uvod. Vrste podataka.

P2. Empirijske razdiobe. Opisivanje razdiobe podataka.

P3. Vjerojatnost, osnovna pravila računa vjerojatnosti.

P4. Slučajna varijabla. Teorijske razdiobe.

P5. Uzorak i populacija. Intervalna procjena parametara.

P6. Statistički testovi

Vježbe:

V1. Vrste podataka i opis podataka.

V2. Ocjena procjene. Hi-kvadrat test.

V3. Testiranje razlika numeričkih podataka.

V4. Korelacija i bivariatna regresija.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
--------------------------------	--	---

Komentari

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost nastavi	u	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	x
Projekt	Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	x
Portfolio					

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Ocenjivanje se vrši temeljem ocjenskih bodova. Ocjenski bodovi se dodjeljuju za pohađanje nastave, i završni ispit. Struktura vrednovanja nastavnih obveza studenata i najveći mogući broj ocjenskih bodova dan je u Tablici 1.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

Nastavna obveza	Vrednovanje	Najveći mogući broj bodova
Nastava	Prisustvovanje	30
	Ukupno	30
Završni ispit	UKUPNO	30
	Pisani dio	70
UKUPNO	Ukupno	70
		100

Tablica 2. Raspodjela ocjenskih bodova

Konačna ocjena		Broj bodova
ECTS ocjena	Opisna (brojčana) ocjena	
A	izvrstan (5)	90 – 100
B	vrlo dobar (4)	80 – 89
C	dobar (3)	70 – 79
D	dovoljan (2)	60 – 69
E	dovoljan (2)	50 – 59

Pismeni ispit

Tablica 3. Vrednovanje usmenih odgovora

Broj bodova	Odgovor
0	ne zadovoljava minimalne kriterije
2	zadovoljava minimalne kriterije
4	prosjecan odgovor s primjetnim pogreškama
6	vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
7	iznimjan odgovor

Obvezatna literatura

Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.

Dopunska literatura

Lang T, Secic M. How To Report Statistics in Medicine: Annotated Guidelines for Authors, Editors, and Reviewers, 2nd edition. Philadelphia: American College of Physicians, 2006.
Daniel WW. Biostatistics: a foundation for analysis in the health sciences. Udžbenik. John Wiley & Sons, Inc. 2013.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.	5	
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL „EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA“	
Naziv predmeta	BIOKEMIJSKE METODE MOP202	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. JASENKA WAGNER	
Suradnici	doc. dr. sc. Barbara Viljetić	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,5
	Broj sati svih oblika nastave	(24 sati) P10, S 6, V8

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Uvjeti za upis predmeta

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon završene nastave, student će biti u stanju odabrati optimalnu biokemijsku metodu za kvantifikaciju najvažnijih makromolekula stanice, interpretirati dobivene rezultate i prepoznati pogreške koje proističu iz nedovoljne osjetljivosti metode; pisati različite metode testiranja funkcije

proteina i odabratи prikladnu s obzirom na razinu ekspresije, mjesto djelovanja i poluživot odabranog protein; objasniti prednosti optogenetičkih metoda u studijama komparativne genomike i navesti potencijalne primjene; opisati pripremu uzorka za masenu spektroskopiju i tekućinsku citometriju, navesti prednosti i nedostatke korištenja ovih metoda u proteomskoj analizi; poznavati mrežne stranice na kojima se nalaze informacije o signalnim putovima, signalnim mrežama i sistemskoj analizi podataka i biti ih u stanju upotrijebiti u svrhu jednostavnog modeliranja.

Sadržaj predmeta

Nastava je podijeljena u pet nastavnih cjelina:

1. Metode kvantifikacije makromolekula
2. Metode ispitivanja funkcije proteina
3. Optogenetika
4. Proteomika potpomognuta metodama masene spektroskopije

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme; Analitičke i preparativne metode suvremene biokemije u znanstvenim istraživanjima. Metode kvantifikacije nuklearnih kiselina. Metode kvantifikacije i ispitivanja funkcije proteina (RNA interferencija, protusmislena RNA, dihibridni sustavi). Optogenetika. Proteomika zasnovana na metodama masene spektroskopije. Tekućinska citometrija. Kompjutersko modeliranje fenotipa prema poznavanju genotipa.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☐ samostalni zadaci
☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
-
-

Komentari

Obveze studenata

Student je obavezan redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara i vježbi potrebna je prethodna priprema studenta u smislu pročitane zadane literature. Laboratorijskim vježbama se može prisustrovati samo u propisanoj radnoj odjeći (bijela kuta). Nastava se održava u propisano vrijeme. Na nastavu vježbi nije dozvoljeno unošenje jela i pića. Zabranjeno je korištenje mobitela za vrijeme nastave kao i za vrijeme provjera znanja.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	

Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Obvezatna literatura

1. Jeremy M. Berg, John L. Tymoczko & Lubert Stryer, Biochemistry – 7ed , W.H Freeman and Company, 2011
2. Frank H. Deiz, Nancy Counts Gerber, Richard I. Gumpert, Roger Koeppen II, Biochemistry Student Companion – 7ed, W.H Freeman and Company, 2011

Dopunska literatura

1. Kivioja, T., A. Vaharautio, et al. (2012). "Counting absolute numbers of molecules using unique molecular identifiers." Nat Methods **9**(1): 72-74.
2. Nolan, T., R. E. Hands, et al. (2006). "Quantification of mRNA using real-time RT-PCR." Nat Protoc **1**(3): 1559-1582.

3. Wilson, R. C. and J. A. Doudna (2013). "Molecular mechanisms of RNA interference." *Annu Rev Biophys* **42**: 217-239.
4. Zhang, F., J. Vierock, et al. (2011). "The microbial opsin family of optogenetic tools." *Cell* **147**(7): 1446-1457.
5. Tran, J. C., L. Zamdborg, et al. (2011). "Mapping intact protein isoforms in discovery mode using top-down proteomics." *Nature* **480**(7376): 254-258.
6. Bendall, S. C., E. F. Simonds, et al. (2011). "Single-cell mass cytometry of differential immune and drug responses across a human hematopoietic continuum." *Science* **332**(6030): 687-696.
7. Karr, J. R., J. C. Sanghvi, et al. (2012). "A whole-cell computational model predicts phenotype from genotype." *Cell* **150**(2): 389-401.

8. Batchelor, E., A. Loewer, et al. (2009). "The ups and downs of p53: understanding protein dynamics in single cells." *Nat Rev Cancer* **9**(5): 371-377

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
3. Jeremy M. Berg, John L. Tymoczko & Lubert Stryer, Biochemistry – 7ed , W.H Freeman and Company, 2011		
4. Frank H. Deiz, Nancy Counts Gerber, Richard I. Gumport, Roger Koeppel II, Biochemistry Student Companion – 7ed, W.H Freeman and Company, 2011		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL „EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA“
Naziv predmeta	PRAKTIKUM: IMUNOKEMIJSKE I ELEKTROFORETSKE METODE MOP203

Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. BARBARA VILJETIĆ	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,5
	Broj sati svih oblika nastave	(12 sati) P4, S2, V6

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>		
<p>Nakon završene nastave, student će poznavati način proizvodnje i primjene različitih vrsta protutijela kako u eksperimentalnom radu tako i u kliničkoj primjeni. Poznavat će različite imunokemijske metode i moći će odabratи prikladnu za određeno istraživanje i vrstu traženih molekula. Poznavat će način uporabe osnovne laboratorijske opreme, baratati će operativnim protokolima i uvjetima te se kritički osvrnuti na dobivene rezultate. Moći će aktivno pratiti znanstvenu literaturu u kojoj su opisane spomenute tehnike.</p>		
<i>Sadržaj predmeta</i>		
<p>Nastava je podijeljena u tri nastavne cjeline:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proizvodnja poliklonskih i monoklonskih protutijela, izolacija, modifikacije i načini korištenja 2. Osnovni principi imunokemijskih metoda 3. Vrste i primjena elektroforeze <p>Imunokemijske metode su rutinski dio samostalnog znanstvenoistraživačkog rada u mnogim granama biomedicine (farmakologija, neuroznanost, eksperimentalna onkologija, biokemija, molekularna biologija itd.) pa je svrha predmeta upoznati i sposobiti studente za primjenu ovih metoda. Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Proizvodnja poliklonskih i monoklonskih protutijela. Imunoesej (RIA, EIA), imunoprecipitacija, imunoblot (Western-blot), imunoafinitetna kromatografija, imunosenzori, imunohistokemija i imunocitokemija. Denaturirajuća elektroforeza, izoelektrično fokusiranje, preparativna elektroforeza.</p>		
<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☐ seminari i radionicic	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad

☒ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava	☐ ostalo
--	---	---	---------------------------------

Komentari

Obveze studenata

Student je obavezan redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara i vježbi potrebna je prethodna priprema studenta u smislu pročitane zadane literature. Laboratorijskim vježbama se može prisustvovati samo u propisanoj radnoj odjeći (bijela kuta). Nastava se održava u propisano vrijeme. Na nastavu vježbi nije dozvoljeno unošenje jela i pića. Zabranjeno je korištenje mobitela za vrijeme nastave kao i za vrijeme provjera znanja.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portfolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja:

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	

	Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
		Odrađena vježba i priznati referat	
		Ukupno	
	Seminari	Aktivno sudjelovanje	
		Ukupno	
	Predavanja	Prisustvovanje	
		Ukupno	
		UKUPNO	
	Završni ispit	Pisani dio	
		Usmeni dio	
		Ukupno	
	UKUPNO		

Obvezatna literatura

Johnstone AP., Turner MW.: Immunochemistry: A practical Approach. Oxford University Press, 1999. (odabrana poglavlja)

Dopunska literatura

1. Hoffman G. Seeing is believing: Use of antibodies in immunocytochemistry and *in situ* hybridization. Short Course Syllabus. In: Seeing Is Believing: Antibodies and How To use Them. (Hoffman G, ed) pp.1-18. Washington, DC: Society for Neuroscience. 2008.
2. Hoffman GE, Le WW, Sita LV. The importance of titrating antibodies for immunocytochemical methods. Curr Protoc Neurosci. 2008; 2.12:1-26.
3. Shindler KS, Roth KA. Double immunofluorescent staining using two unconjugated primary antisera raised in the same species. J Histochem Cytochem 44:1331-1335.
4. Tang X, Partin J, Vafai A. Comparative analysis of direct fluorescence, Zenon labeling, and quantum dot nanocrystal technology in immunofluorescence staining. J Immunoassay Immunochem 2010; 31:250-257.
5. Degasperi, A., M. R. Birtwistle, et al. (2014). "Evaluating strategies to normalise biological replicates of Western blot data." PLoS One 9(1): e87293.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Johnstone AP., Turner MW.: Immunochemistry: A practical Approach. Oxford University Press, 1999. (odabrana poglavlja)		

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	1. IZBORNI MODUL „EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA“
Naziv predmeta	Tehnologija rekombinantne DNA i kloniranja gena u biomedicinskim istraživanjima MOP204
Nositelj predmeta	PROF.DR.SC. LJUBICA GLAVAŠ-OBROVAC
Suradnici	Doc. dr. sc. Katarina Mišković Špoljarić Doc. dr. sc. Saška Marczi Doc. dr. sc. Teuta Opačak Bernardi
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3.0 Broj sati svih oblika nastave (24 sati) P8, S8, V8

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	
Cilj predmeta je: Stjecanje znanja o organizaciji i održavanju genoma i kontroli genske ekspresije, Razumijevanju staničnih procesa i mehanizama kontrole staničnog preživljjenja, upoznavanje ustroja signalizacije u stanici i između stanica. Nakon završene nastave, student će moći primjeniti napredno znanje o tehnologiji rekombinantne DNA, tehnikama laboratorijskog rada s nukleinskim kiselinama od njihove izolacije do određivanja primarne strukture.	
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>	
/	
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: • Objasniti organizaciju i održavanje genoma • Objasniti ekspresiju gena • Opisati mehanizme kontrole staničnog preživljjenja • Pretražiti baze podataka 	

- Opisati temeljne principe staničnog signaliziranja
- Navesti primjere znanja o integraciji signalnih putova
- Navesti primjere i razlikovati primjene genske analize i genetičkog inženjerstva u znanstvenim istraživanjima, dijagnostici i liječenju bolesti te razvoju lijekova

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme:

Metode izolacije DNA i RNA, restriktivne endonukleaze, elektroforetičke metode analize DNA, određivanje primarne strukture DNA, lančana reakcija polimeraze (PCR), principi kloniranja gena, vektori za kloniranje gena (plazmidi, bakteriofagi, kozmidi, YAC), konstrukcija rekombinantnih vektora, manipulacija eukariotskim genima, mjesno-specifična mutageneza, sustavi za ekspresiju gena, uvođenje DNA u stanicu domaćina, transgenične životinje, genska terapija.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☒ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
-

Komentari

/

Obveze studenata

Student je obavezan pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara i vježbi potrebna je prethodna priprema studenta. Za rad u laboratoriju mora imati propisanu radnu odjeću (bijelu kutu) i literaturu. Nastava se održava u propisano vrijeme i nije moguće ulaziti nakon ulaska nastavnika. Na nastavu nije dozvoljeno unošenje jela i pića te nepotrebno ulaženje ili izlaženje tijekom održavanja nastave. Zabranjeno je korištenje mobitela za vrijeme nastave kao i za vrijeme provjera znanja.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	8	Aktivnost nastavi	u 0	Seminarski rad	30	Eksperimentalni rad	0
Pismeni ispit	20	Usmeni ispit	22	Esej	0	Istraživanje	0
Projekt	0	Kontinuirana provjera znanja	0	Referat	0	Praktični rad	20
Portfolio	0						

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Način polaganja ispita: pismeni završni test, usmeni ispit;

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 50% svih oblika nastave (vježbi, seminara i predavanja) te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa seminara

i/ili vježbi mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem. Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 58 bodova i na završnom ispit maksimalno 42 bodova. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita kako bi mogao pristupiti usmenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	10
	Odrađena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	20
Seminari	Izrada seminarskog rada	30
	Ukupno	30
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
	UKUPNO	58
Završni ispit	Pisani dio	20
	Usmeni dio	22
	Ukupno	42
	UKUPNO	100

Student koji sakupi najmanje 30 ocjenskih bodova (od toga najmanje 16 na djelomičnim testovima) tijekom održavanja nastave može izaći na završni ispit i u tom slučaju može biti ocijenjen samo s ocjenom dovoljan (2). Ako student na bilo kojem djelomičnom testu ima manje od 25% bodova ne dobiva niti jedan ocjenski bod.

DJEDJELOMIČNI TESTOVI

Vrednovanje djelomičnih testova

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
40-49	4
50-59	8
60-69	10
70-79	12
80-89	14
90-94	17
95-100	20

Praktični rad

(vježbe)

Tijekom nastave održati će se 5 eksperimentalnih vježbi tijekom kojih student može sakupiti maksimalno 20 ocjenskih bodova. Na svakoj eksperimentalnoj vježbi student može sakupiti 4 ocjenska boda (2 boda na ulaznom kolokviju i 2 boda nakon prihvatanja vježbe). Vrednovanje praktičnog rada podrazumijeva odraćenu vježbu, ispunjen i priznat referat iz laboratorijskih vježbi. Dodatnih maksimalno 5 ocjenskih bodova student može sakupiti nakon položenih ulaznih kolokvija.

Seminari

Tijekom nastave održati će se 8 sati seminara. Izradom seminarskog rada student može prikupiti maksimalno 30 ocjenskih bodova.

Predavanja

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti 1-8 ocjenskih bodova (51-60 4 ocjenska boda; 61-70% 5 ocjenskih bodova; 71 - 80% 6 ocjenskih bodova; 81-90% 7 ocjenskih bodova, 91-100% 8 ocjenskih bodova).

Završni ispit

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se samo od pisanog i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 42 ocjenska boda. Pisani dio završnog ispita sastavljen je od 50 pitanja. Minimalni kriterij za stjecanje ocjenskih bodova je 60% točno riješenih pitanja. Bodovi stečeni na pisnom dijelu završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 4. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajamaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave. U slučaju kada student na završnom ispit u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispit u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-64,99	2
65-69,99	4
70,00-74,99	8
75-79,99	10
80-84,99	12
85-89,99	14
90,00-94,99	17
95-100	20

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispit. Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Način informiranja o predmetu i terminima održavanja konzultacija s nastavnicima i asistentima

Sve obavijesti vezane uz nastavu studenti će dobiti u uvodnom predavanju te će ih moći naći na oglasnoj ploči i web stranicama

Konzultacije se mogu dogоворити elektroničkom poštom biokemija@mefos.hr ili osobno u za to predviđenom vremenu (konzultacije).

Obvezatna literatura

1. Geoffrey M. Cooper, Robert E. Hausman Stanica: Molekularni pristup, 5. Izdanje; Medicinska naklada, Zagreb, 2010
2. Cox T.M i Sinclair J: Molekularna biologija u medicini, Medicinska naklada Zagreb, 2000.

Dopunska literatura

1. Sambrook J, Fritsch EF, Maniatis T. Molecular Cloning . A laboratory manual. Cold Spring Laboratory Press. Cold Spring Harbor, 1989.
2. Adams R.L.P. Laboratory techniques in biochemistry and molecular biology, ELSEVIER
3. Najnoviji znanstveni radovi iz području prema izboru I preporuci voditelja kolegija.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Cooper G.M i Hausman R.E.: Stanica., III izdanje, Medicinska naklada Zagreb, 2004.	20	-
2. Cox T.M i Sinclair J: Molekularna biologija u medicini, Medicinska naklada Zagreb, 2000.	15	-

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL "Eksperimentalna biomedicina"	
Naziv predmeta	Praktikum: Kultura stanica u biomedicinskim istraživanjima	MOP205
Nositelj predmeta	PROF.DR.SC. LJUBICA GLAVAŠ-OBROVAC	
Suradnici	Doc. dr. sc. Katarina Mišković Špoljarić Doc. dr. sc. Saška Marczi Doc. dr. sc. Teuta Opačak Bernardi	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3.0
	Broj sati svih oblika nastave	(24 sati) P8, S8, V8

OPIS PREDMETA*Ciljevi predmeta*

Cilj predmeta je upoznati polaznike studija s metodama uzgoja stanica i tkiva, kao i metodama praćenja osnovnih parametara rasta stanica. Nakon pohađanja ovog kolegija, polaznici

bi trebali dobiti osnovno znanje o radu sa staničnim kulturama koje bi im omogućilo samostalan rad sa staničnim kulturama.

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

- Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:
- Objasniti različite metode mikroskopije i njihove osnovne principe
- Nabrojati i opisati metode koje se koriste za vizualizaciju stanica
- Opisati građu stanice
- Prepoznati dijelove stanice pod mikroskopom
- Nabrojati načine na koji stanica umire
- Opisati moguće uzroke starenja stanice
- Razjasniti mehanizme indukcije apoptoze i nekroze kultivirati stanice in vitro
- objasniti principe odmrzavanja, uzgoja i čuvanja stanica
- steći vještina rada u sterilnim uvjetima
- koristiti opremu neophodnu za rad sa staničnom kulturom
- aktivno pratiti i razumjeti znanstvenu literaturu iz područja stanične biomedicine
- dizajnirati pokus i tumačiti dobivene rezultate
- primjeniti stečena znanja u dijagnostičke svrhe
- Objasniti način komunikacije između stanica

Sadržaj predmeta

Biologija stanica koje rastu u kulturi. Primarna, konačna i kontinuirana kultura stanica. Oprema laboratorija za kulturu stanica. Metode pripreme i sterilizacije pribora i uređaja. Sastav i priprema medija za uzgoj stanica. Metode određivanja vijabilnosti i proliferativnih sposobnosti stanica u kulturi. Određivanje biosinteze DNA, RNA i proteina u stanicama. Uzgoj i priprava stanica za enzimska i imunocitokemijska određivanja. Ograničenja metoda in vitro. Testiranje potencijalnih tumorskih lijekova in vitro. Primjena tehnika kulture stanica u molekularnoj medicini i dijagnostici.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☒ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
_____	

Komentari

/

Obveze studenata

Student je obavezan pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara i vježbi potrebna je prethodna priprema studenta. Za rad u laboratoriju mora imati propisanu radnu odjeću (bijelu kutu) i literaturu. Nastava se održava u propisano vrijeme i nije moguće ulaziti nakon ulaska nastavnika. Na nastavu nije dozvoljeno unošenje jela i pića te nepotrebno ulaženje ili izlaženje tijekom održavanja nastave. Zabranjeno je korištenje mobitela za vrijeme nastave kao i za vrijeme provjera znanja.

<i>Praćenje rada studenata</i>							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0	Usmeni ispit	2	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	0
Portolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Način polaganja ispita: pismeni završni test, usmeni ispit;

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 50% svih oblika nastave (vježbi, seminara i predavanja) te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa seminara i/ili vježbi mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem. Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitу. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 58 bodova i na završnom ispitу maksimalno 42 bodova. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita kako bi mogao pristupiti usmenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitу.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	10
	Odražena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	20
Seminari	Izrada seminarskog rada	30
	Ukupno	30
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
	UKUPNO	58
Završni ispit	Pisani dio	20
	Usmeni dio	22
	Ukupno	42
	UKUPNO	100

Student koji sakupi najmanje 30 ocjenskih bodova (od toga najmanje 16 na djelomičnim testovima) tijekom održavanja nastave može izići na završni ispit i u tom slučaju može biti ocijenjen samo s ocjenom dovoljan (2). Ako student na bilo kojem djelomičnom testu ima manje od 25% bodova ne dobiva niti jedan ocjenski bod.

DJEDJELOMIČNI TESTOVI

Vrednovanje djelomičnih testova

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
40-49	4
50-59	8
60-69	10
70-79	12
80-89	14
90-94	17
95-100	20

Praktični rad (vježbe)

Tijekom nastave održati će se 5 eksperimentalnih vježbi tijekom kojih student može sakupiti maksimalno 20 ocjenskih bodova. Na svakoj eksperimentalnoj vježbi student može sakupiti 4 ocjenska boda (2 boda na ulaznom kolokviju i 2 boda nakon prihvaćanja vježbe). Vrednovanje praktičnog rada podrazumijeva odraćenu vježbu, ispunjen i priznat referat iz laboratorijskih vježbi. Dodatnih maksimalno 5 ocjenskih bodova student može sakupiti nakon položenih ulaznih kolokvija.

Seminari

Tijekom nastave održati će se 8 sati seminara. Izradom seminarског rada student može prikupiti maksimalno 30 ocjenskih bodova.

Predavanja

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti 1-8 ocjenskih bodova (51-60 4 ocjenska boda; 61-70% 5 ocjenskih bodova; 71 - 80% 6 ocjenskih bodova; 81-90% 7 ocjenskih bodova, 91-100% 8 ocjenskih bodova).

Završni ispit

Završni ispit je **obavezan**, a sastoji se samo od pisanog i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 42 ocjenska boda. Pisani dio završnog ispita sastavljen je od 50 pitanja. Minimalni kriterij za stjecanje ocjenskih bodova je 60% točno riješenih pitanja. Bodovi stečeni na pisnom dijelu završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 4. Bodovi ostvareni na završnom ispit u prvoj ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispit u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-64,99	2
65-69,99	4
70,00-74,99	8
75-79,99	10
80-84,99	12
85-89,99	14
90,00-94,99	17
95-100	20

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu. Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Način informiranja o predmetu i terminima održavanja konzultacija s nastavnicima i asistentima

Sve obavijesti vezane uz nastavu studenti će dobiti u uvodnom predavanju te će ih moći naći na oglasnoj ploči i web stranicama

Konzultacije se mogu dogоворити електронијском поштом bjokemija@mefos.hr или osobно у за то предвиђеном времену (konzultacije).

Obvezatna literatura

1. Freshney RI: Culture of animal cells, a manual of basic technique, IV izdanje, Wuley-Liss inc, 2000. New York, SAD

Dopunska literatura

3. Sambrook J, Fritsch EF, Maniatis T. Molecular Cloning- A laboratory manual. Cold Spring Laboratory Press. Cold Spring Harbor, 1989.
4. Adams R.L.P.: Laboratory techniques in biochemistry and molecular biology, ELSEVIER

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Freshney RI: Culture of animal cells, a manual of basic technique, IV izdanje, Wuley-Liss inc, 2000. New York, SAD	5	-

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE					
Modul	1. IZBORNI MODUL “EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA”				
Naziv predmeta (kod)	SUVREMENI POSTUPCI PROUČAVANJA GRAĐE STANICA I TKIVA (MOP206)				
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. TATJANA BELOVARI				
Suradnici	PROF. DR. SC. BRANKO DMITROVIĆ, PROF. DR. SC. SREĆKO GAJOVIĆ, IZV. PROF. DR. SC. NIKOLA BIJELIĆ, IZV. PROF. DR. SC. HRVOJE BRKIĆ, IZV. PROF. DR. SC. BILJANA PAUZAR				
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo				
Status predmeta	IZBORNI				
Akademска godina	2023/2024.				
Godina studija					
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	<table border="1"> <tr> <td>ECTS koeficijent opterećenja studenata</td><td>2,0</td></tr> <tr> <td>Broj sati svih oblika nastave</td><td>5 P, 6 S, 6 V</td></tr> </table>	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0	Broj sati svih oblika nastave	5 P, 6 S, 6 V
ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0				
Broj sati svih oblika nastave	5 P, 6 S, 6 V				

OPIS PREDMETA	
Ciljevi predmeta	O sposobiti studenta za razumijevanje i izbor odgovarajuće morfolozijske metode istraživanja bioloških tkiva u biomedicini. Stjecanje znanja o fizikalnim osnovama i ograničenjima mikroskopa koji su danas u uporabi. Stjecanje znanja o pripremi i postupcima u obradi uzorka humanog i životinjskog porijekla za histomorfološku analizu. Stečena znanja omogućiti će studentu pravilan odabir i pripremu uzorka, izbor prikladne morfolozijske metode u istraživanju, te interpretaciju dobivenih rezultata. Poznavanje i razumijevanje morfolozijskih metoda istraživanja bioloških uzorka može pomoći u rješavanju znanstvenih zadataka u raznim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine.
Uvjeti za upis predmeta	/
Očekivani ishodi učenja za predmet	Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> navesti i opisati osnovne postupke u pripremi histološkog preparata za svjetlosnu i elektronsku mikroskopiju objasniti specifičnosti pripreme i postupaka s tkivima pokusnih životinja i embrionalnih tkiva protumačiti vezu fizikalne osnove rada pojedinih vrsta mikroskopa i načina izrade preparata protumačiti značaj imunohistokemijskih i imunocitokemijskih metoda u znanstvenoistraživačkom radu i dijagnostici, te očitati pozitivan rezultat

- imunohistokemijske reakcije
- usporediti mogućnosti i ograničenja pojedinih morfoloških metoda i na temelju toga odabratи prikladnu metodu istraživanja bioloških uzoraka
- interpretirati rezultate pojedinih histomorfoloških metoda.

Sadržaj predmeta

Proučavanje bioloških uzoraka metodom svjetlosne mikroskopije, elektronske mikroskopije, imunohistokemije i imunocitokemije. Biofizikalne osnove svjetlosne i elektronske mikroskopije, ograničenja mikroskopa koji su danas u uporabi. Specifičnosti obrade uzorka i pripreme preparata za pojedina histomorfološka istraživanja. Postupci s humanim tkivima, tkivima pokusnih životinja i embrionalnim tkivima pokusnih životinja različitih razvojnih stadija. Analiza i interpretacija rezultata pojedinih morfoloških metoda.

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
---------------------------------------	--	---

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	4	Aktivnost u nastavi	6	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	40	Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	40	Praktični rad
Portfolio						10

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Redovito pohađanje svih oblika nastave i aktivno sudjelovanje. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan-1, dovoljan-2, dobar-3, vrlo dobar-4, izvrstan-5). Tijekom Nastave student će moći steći maksimalno 100 ocjenskih bodova (vidi tablicu 1.). Kroz različite oblike aktivnosti tijekom nastave mogu prikupiti maksimalno 60 bodova.

Praktični rad (vježbe): Tijekom nastave održati će se 2 vježbe tijekom kojih student može

aktivnim sudjelovanjem prikupiti maksimalno 10 ocjenskih bodova (5 bodova po vježbi).

Seminari: Tijekom nastave student može steći maksimalno 46 ocjenskih bodova. Održati će se 3 seminara tijekom kojih student može aktivnim sudjelovanjem prikupiti maksimalno 6 ocjenskih bodova (2 boda po seminaru) i maksimalno 40 ocjenskih bodova za priznati referat (vidi tablicu 2.).

Predavanja: Prisustvovanjem na nastavi student može steći maksimalno 4 ocjenska boda (51-70% - 2 ocjenska boda; 71-100% - 4 ocjenska boda).

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	/
	Djelomični test II	/
	Djelomični test III	/
	Ukupno	/
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Aktivno sudjelovanje	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	6
	Referat	40
	Ukupno	46
Predavanja	Prisustvovanje	4
	Ukupno	4
	UKUPNO	60
Završni ispit	Pisani dio	/
	Usmeni dio	40
	Ukupno	40
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje referata

Dio referata koji se ocjenjuje	Ocjenski bodovi
Sadržaj	20
Tehničko oblikovanje rada	10
Literatura	10
UKUPNO	40

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 10 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

11– 20 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
21 – 30 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
31 – 40 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Junqueira L.C., Carneiro J. Osnove histologije; udžbenik i atlas, 10 izd. Zagreb: Školska knjiga; 2005.
2. Brnjas-Kraljević J. (2011) Fizika za studente medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.
3. Hayat M.A. Principles and techniques of electron microscopy, Biological applications. fourth edition. Cambridge: University Press; 2000.
4. www.dakocytomation.com

Dopunska literatura

Znanstveni i stručni članci

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Junqueira L.C., Carneiro J. Osnove histologije; udžbenik i atlas, 10 izd. Zagreb: Školska knjiga; 2005.	10	
Brnjas-Kraljević J. (2011) Fizika za studente medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 2011.	30	
Hayat M.A. Principles and techniques of electron microscopy, Biological applications. fourth edition. Cambridge: University Press; 2000.	1	

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL “EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA”
Naziv predmeta (kod)	Pokusne životinje u biomedicinskim istraživanjima (MOP 207)
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. MARIJA HEFFER

Suradnici	DOC. DR. SC. VEDRANA IVIĆ DOC. DR. SC. MARTA BALOG DOC. DR. SC. ROBERT BLAŽEKOVIC
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,0 Broj sati svih oblika nastave 12P, 4S, 4V = 24

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je upoznati doktorante s korištenjem životinja u biomedicinskim istraživanjima, hrvatskim i europskim zakonodavstvom vezanim uz rad na životnjama i točnim izvorima informacija o načinu planiranja pokusa te prednostima i manama znanstvenih istraživanja na životnjama.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/završen diplomski studij iz bio-medicinskog područja (veterina, medicina, biologija)
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • Odabrati prikladnu vrstu i soj pokusne životinje za planirane pokuse • Predvidjeti nužne uvjete za prikidan smještaj životinja tijekom pokusa • Odrediti broj, spol i dob pokusnih životinja potrebnih za planirani pokus te pronaći moguće dobavljače • Napisati zahtjev Etičkom povjerenstvu koji je u skladu s postojećim smjernicama • Odabrati bihevioralne testove koji odgovaraju očekivanjima zadanog istraživanja.
<i>Sadržaj predmeta</i>
Nastava iz ovog predmeta obuhvatiti će sljedeće teme: Zakon o dobrobiti životinja; Uvjeti uzgoja i uticaj prehrane na uzgoj; Osnove pravilnog rukovanja i njegov uticaja na ishod pokusa; Načini standardizacije pokusa; Genetičke osobitosti i vrste genetičke manipulacije pojedinih vrsta i sojeva pokusnih životinja; Načini standardizacije okoliša (ventilacija, temperatura, vlažnost zraka, osvjetljenje, ciklus svjetlo-tama, individualni vs. grupni smještaj); Osnovni bihevioralni testovi i njihova ograničenja; Uticaj spolnih razlika na ishod pokusa; Bolesti životinja i rizici za zdravlje čovjeka; Planiranje i vođenje pokusa; Etički aspekti pokusa na životnjama (smanjivanje boli i patnje, postupci eutanazije, zamjenski modeli i smanjivanje upotrebe životinja u pokusima); Prijavljivanje pokusa na životnjama nadležnom Etičkom povjerenstvu; Udruge i znanstvene organizacije koje skrbe za izobrazbu znanstvenika o radu na pokusnim životnjama, unapređivanje standarda i zakonodavstva na državnoj i europskoj razini.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☒ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> -
--------------------------------	--	--

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi	x	Seminarski rad	x	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	x	Usmeni ispit	x	Esej	x	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	10

	Seminari	Aktivno sudjelovanje	10	
		Ukupno	10	
	Predavanja	Prisustvovanje	10	
		Ukupno	10	
		UKUPNO	30	
	Završni ispit	Pisani dio	40	
		Usmeni dio	30	
		Ukupno	70	
	UKUPNO		100	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Lidija Šuman: Uvod u znanost o laboratorijskim životinjama, Hrvatsko društvo za znanost o

laboratorijskim životinjama, 2018.

Marko Radačić, Ivo Bašić, Damir Eljuga: Pokusni modeli u biomedicini, Medicinska naklada, Zagreb, 2000.

Dopunska literatura

Mark a. Suckow, F.Claire Hankenson, Ronald P. Wilson, Patricia L. Foley: The Laboratory Rat, 3rd Edition, Elsevier Academic Press, 2020.

5. Hans Hedrich: The Laboratory Mouse, (HANDBOOK OF EXPERIMENTAL ANIMALS) 2nd Edition, Elsevier, Amsterdam, 2012.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
<i>Lidija Šuman: Uvod u znanost o laboratorijskim životinjama, Hrvatsko društvo za znanost o laboratorijskim životinjama, 2018.</i>	2	
<i>Marko Radačić, Ivo Bašić, Damir Eljuga: Pokusni modeli u biomedicini, Medicinska naklada, Zagreb, 2000.</i>	2	

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL „EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA“
Naziv predmeta	Otkriće lijekova MOP208
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. M. MESIĆ/ PROF. DR. SC. M. MERĆEP
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	izborni
Godina studija	

Akademска година	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,0
	Broj sati svih oblika nastave	(12 sati) P8, S4

OPIS PREDMETA																										
<p><i>Ciljevi predmeta</i></p> <p>/</p> <p><i>Uvjeti za upis predmeta</i></p> <p><i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i></p> <p>Nakon završene nastave, student će biti pobliže upoznat s svim aspektima interdisciplinarnosti pristupa pronalaženja novih lijekova. Student će upoznati osnovne tehnologije iz područja medicinske kemije, molekularne biologije i farmakologije. Posebno će upoznati regulatorna pitanja koja prate razvoj lijeka od prekliničkih ispitivanja do registracije i pojavljivanja lijeka na tržište. Uz gore navedeno, studentu će biti razjašnjene razlike između novog lijeka i generičkog lijeka te će se obraditi specifičnosti otkrića i razvoja biotehnoloških lijekova.</p>																										
<p><i>Sadržaj predmeta</i></p> <p>Otkriće i razvoj novih lijekova. Pronalaženje, probir i potvrđivanje novih ciljeva u otkriću lijekova. Važnost medicinske kemije u otkrivanju novih lijekova. Optimiziranje farmakoloških svojstava i korištenje molekularnog modeliranja. Što su novi lijekovi, a što generički lijekovi? Rekombinantni proateini u istraživanju i medicini. Razvoj i oblikovanje biotehnoloških lijekova.</p>																										
<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p> <table> <tr> <td>8☐</td> <td>predavanja</td> <td>☐</td> <td>samostalni zadaci</td> </tr> <tr> <td>4☐</td> <td>seminari i radionice</td> <td>☐</td> <td>multimedija i mreža</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>vježbe</td> <td>☐</td> <td>laboratorij</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>obrazovanje na daljinu</td> <td>☐</td> <td>mentorski rad</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>terenska nastava</td> <td>☐</td> <td>ostalo</td> </tr> <tr> <td colspan="4"><hr/></td> </tr> </table>			8 ☐	predavanja	☐	samostalni zadaci	4 ☐	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža	☐	vježbe	☐	laboratorij	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad	☐	terenska nastava	☐	ostalo	<hr/>			
8 ☐	predavanja	☐	samostalni zadaci																							
4 ☐	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža																							
☐	vježbe	☐	laboratorij																							
☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad																							
☐	terenska nastava	☐	ostalo																							
<hr/>																										
<p><i>Komentari</i></p> <p>-</p>																										
<p><i>Obveze studenata</i></p>																										

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obvezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare proučavanjem odgovarajuće literature i uz usmeno izlaganje i diskusiju položiti ispit.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. *Regulativni zahtjevi za registraciju lijekova po fazama koji se mogu naći na internetskim stranicama European Medicines Agency*
2. *<http://www.emea.eu.int/sitemap.htm>, na stranicama Food and Drug Administration:<http://www.fda.gov/>, te na stranicama The International Conference on Harmonisation of Technical Requirements for Registration of Pharmaceuticals for Human Use (ICH): <http://www.ich.org>*

Dopunska literatura

1. Mesters J (2002) *Virtual screening: a real screening complement to high-throughput screening*. Biochem. Soc. Trans. 30:797-9
2. Ooms F (2000) *Molecular modeling and computer aided drug design. Examples of their applications in medicinal chemistry*. Curr. Med Chem. 7:141-58.
3. Van de Waterbeemd H I su. (2001) *Property based design: optimization of drug absorption and pharmacokinetics*. J. Med Chem. 44:1313-1333.
4. Gedeck P I P Willett (2001) *Visual and computational analysis of structural activity relationships in high-throughput screening data*. Curr. Opin. Chem. Biol. 5:4:389-395.

5. Wade Walke D I su. (2001) <i>In vivo drug target discovery: identifying the best targets from the genome</i> . Curr. Opin. Biotech., 2001, 12:626-631.
6. Walters WP I sur. (1998) <i>Virtual screening – an overview</i> : Drug Discovery Today 3:160-178.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Regulativni zahtjevi za registraciju lijekova po fazama koji se mogu naći na internetskim stranicama European Medicines Agency 2. http://www.emea.eu.int/sitemap.htm, na stanicama Food and Drug Administration: http://www.fda.gov/, te na stranicama The International Conference on Harmonisation of Technical Requirements for Registration of Pharmaceuticals for Human Use (ICH): http://www.ich.org		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	1. IZBORNI MODUL “EKSPERIMENTALNA BIOMEDICINA”	
Naziv predmeta (kod)	Odabrane teme iz koštane biologije (MOP 210)	
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. IVO KALAJŽIĆ/PROF. DR. SC. JASMINKA MILAS-AHIĆ	
Suradnici	Doc.DR.SC. VJEKOSLAV WERTHEIMER, PROF.DR.SC INES BILIĆ ĆURČIĆ	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0
	Broj sati svih oblika nastave	6P, 12S, OV

nastave				
OPIS PREDMETA				
<p>Ciljevi predmeta</p> <p>Osnove koštane biologije uključujući razvoj kosti, anatomiju i funkciju odraslog skeleta. Proces stvaranja koštanog tkiva, sazrijevanje i funkcija stanica osteoblastne loze. Biologija osteoklasta i proces resorpcije koštanog tkiva. Biologija procesa zarastanja prijeloma kostiju i koštane regeneracije.</p> <p>Osteogenesis imperfecta kao model genetske bolesti s poremećajem koštane pregradnje, mogućnosti farmakološke i genske terapije.</p> <p>Transplantacija progenitorskih stanica koštane loze. Biljezi praćenja diferencijacije stanica ostaoblastne loze. Korištenje fluorescentnih proteina kao gena biljega te biljega porijekla stanica (cre rekombinaza).</p> <p>Pregled dosadašnjih saznanja u koštanoj biologiji dobiven proučavanjem transgeničnih i knock-out miševa.</p>				
Uvjeti za upis predmeta				
/				
Očekivani ishodi učenja za predmet				
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:				
<ul style="list-style-type: none"> • Nakon završenog kolegija student će postići razumijevanje procesa regulacije pregradnje kostiju. Studenti će biti upoznati sa staničnim izozama odgovornim za normalno funkcioniranje koštanog metabolizma, Steći će znanja o fiziološkim procesima koštane pregradnje, sazrijevanja mezenhimskih progenitora u koštane stanice. Studenti će bolje razumijevati mogućnosti transplantacije koštanih progenitora, te korištenja metoda molekularne biologije u svrhu razumijevanja procesa u području koštane biologije. • Poznavanje ove tematike omogućiće budućim doktorandima bolje razumijevanje konkretnih kliničkih problema čija je osnova poremećaj u koštanoj biologiji. 				
Sadržaj predmeta				
<p>Vrste izvođenja nastave</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> ☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava </td> <td style="vertical-align: top;"> ☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> - </td> </tr> </table>			☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> -
☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> -			
Komentari				
-				

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad	
Portfolio				

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Favus J. Murray (2018). *Official publication of American Society of Bone and Mineral Research: Primer on the Metabolic Bone Diseases and Disorders of Mineral Metabolism.* (odabrana poglavlja)
2. Bilezikian, J., Raisz, L., Rodan, G. *Principles of Bone Biology 2019.* (odabrana poglavlja)

Dopunska literatura

Odabrana poglavija te odabrani znanstveni radovi iz područja obuhvaćenih seminarima neophodni za praćenje nastave te polaganje ispita će biti dostavljeni svim studentima nakon odabira kolegija.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

Prepisati naslove obvezne literature		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL "Klinička medicina"
Naziv predmeta	Uvod u klinička istraživanja MOP301
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Dragan Primorac
Suradnici	Prof. dr. sc. Martina Smolić, Prof.dr.sc.Ines Bilić Ćurčić
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Godina studija	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,0 Broj sati svih oblika nastave (12 sati) P6, S6

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti ulogu kliničkih studija u napretku medicine i zdravstvene skrbi. 2. Definirati i razlikovati različite vrste opservacijskih studija, uključujući opis slučaja, opis serija (niza) slučajeva, transverzalne i longitudinalne studije, te razumjeti kako se koriste za prikupljanje epidemioloških podataka i utvrđivanje uzročno-posljedičnih veza. 3. Razumjeti osnovne principe i metode "case-control" studija i kohortnih studija te njihovu primjenu u istraživanju bolesti i zdravstvenih problema. 4. Upoznati se s eksperimentalnim studijama, uključujući kontrolirane kliničke pokuse, i razumjeti kako se postavljaju i provode takve studije radi procjene učinkovitosti i sigurnosti terapija. 5. Razlikovati različite vrste kontrolnih skupina u eksperimentalnim studijama, uključujući paralelne, sekvencijalne (autokontrola, unakrižna kontrola) i eksterne kontrolne skupine, te razumjeti njihovu svrhu i primjenu. 6. Razumjeti koncept historijske kontrole i kako se koristi u situacijama kada nije 	

moguće provesti kontrolirani klinički pokus.

7. Razmotriti i analizirati kliničke studije koje se provode bez kontrolnih skupina i razumjeti ograničenja i prednosti takvih pristupa.
8. Razvijati sposobnost kritičkog razmišljanja i evaluacije rezultata kliničkih studija u svrhu donošenja informiranih medicinskih odluka.
9. Razvijati vještine pri čitanju, interpretaciji i kritičkoj analizi znanstvenih članaka i istraživačkih studija iz područja kliničke metodologije.
10. Poticati studente na suradnju i timski rad u analizi i interpretaciji kliničkih podataka te izvješćivanju o istraživanjima.

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon završene nastave, student će dobiti pšotrebno znanje i razumijevanje o značenju kliničkih studija za napredak medicine. Bit će pobliže upoznat s osnovnim tipovima i temeljnim principima kliničkih studija. Osim toga, student će biti osposobljen za aktivno praćenje predmeta Klinički terapijski pokus.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Uloga kliničkih studija u općem medicinskom napretku. Opservacijske studije: opis slučaja, opis serija (niza) slučajeva, transverzalne i longitudinalne studije, „case-control“ i kohortne studije. Eksperimentalne studije: Kontrolirani klinički pokus. Paralelne ili konkurenatne kontrolne skupine. Sekvencijalne kontrolne skupine (autokontrola, unakrižna kontrola). Eksterna kontrolna skupina. Historijska kontrola. Kliničke studije bez kontrolnih skupina?

Vrste izvođenja nastave

☐ predava nja	☐ samostalni zadaci
☐ seminari i radionic e	☐ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazov anje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
_____	
_____	

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim

provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Poha đanje nastave	A ktivnost nastavi	Se minarski rad	Ekspe rimentalni rad
Pismeni ispit	U smeni ispit	Es ej	Istraživanje
Projekt	K ontinuirana provjera znanja	R eferat	Praktični rad
Portolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Study Designs in Medical Research (2001). Basic & Clinical Biostatistics. Urednici: Dawson B. I Trapp RG. Lange Medicas Books/Mc Grow – Hill, 7-21
2. Lawrence D., Benett, P. (1997). Evaluation of drugs in man. U: Clinical Pharmacology. London: Churchill Livingstone, 47-63

Dopunska literatura

Bilješke ("hand out") sa predavanja.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
1.Study Designs in Medical Research (2001). Basic & Clinical Biostatistics. Urednici: Dawson B. I Trapp RG. Lange Medicas Books/Mc Grow – Hill, 7-21		
2.Lawrence D., Benett, P. (1997). Evaluation of drugs in man. U: Clinical Pharmacology. London: Churchill		

Livingstone, 47-63		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL "KLINIČKA MEDICINA"
Naziv predmeta (kod)	Seminarska radionica: Klinički terapijski pokus (MOP) 302
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. DAMIR ERCEG, DR.MED
Suradnici	DOC. DR. SC. MARINA LAMPALO, KBC ZAGREB.
Studijski program	DOKTORSKI STUDIJ BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO
Status predmeta	IZBORNI
Akademска godina	2023./2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3.0 Broj sati svih oblika nastave P15, S15, V0. Ukupno: 67,5

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Stjecanje znanja iz područja kliničkih ispitivanja, etike, regulative, nadzora kliničkih ispitivanja.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Opće i specifične kompetencije Nakon završene nastave, student će biti upoznat s problematikom kliničkih terapijskih pokusa i pripremljen za aktivno sudjelovanje u planiranju i izvođenju kliničkih terapijskih pokusa faze I, II, III i IV. Poznavanje metodologije kliničkog terapijskog pokusa važno je za samostalni znanstvenoistraživački rad u mnogim granama medicine (internističke specijalizacije, kirurške specijalizacije, klinička farmakologija itd.).
<i>Sadržaj predmeta</i>
Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Kako pripremiti i provesti klinički terapijski pokus? Postavljanje hipoteze, testiranje hipoteze. Planiranje i priprema kliničkog projekta.

Administrativne obaveze: odobrenje Etičkog povjerenstva, Pojerenstva za lijekove, ravnatelja i ministra za provođenje kliničke studije. Redovito izvještavanje navedenih tijela, osobito Etičkog povjerenstva, o tijeku studije, njenim uspjesima i neuspjesima. Protokol kliničke studije i test liste ispitanika. Informirani pristanak za sudjelovanje u studiji. Pohrana kliničke dokumentacije. Štetni događaji, nuspojave, njihovo praćenje i prijavljivanje. Ozbiljne nuspojave – definicija i postupak. Kriteriji evaluacije odgovora na liječenje. Kriteriji uključenja i isključenja. Inicijacija studije. Uloga monitora u provođenju studije. Prijevremena analiza rezultata studije. Obrada rezultata i priprema za publiciranje. Kontrola studije, vanjska i unutrašnja. Kliničke studije faze I, II, III i IV- od hipoteze do prezentacije rezultata i njihove publikacije.

Vrste izvođenja nastave	X predavanja X seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
--------------------------------	---	--

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	X	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	X	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio		Sinopsis kliničkog ispitanja	X				

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Predavanja:

Seminari:

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

NASTAVNE OBVEZE	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Predavanja		-
Seminari		20
Sinopsis Kliničkog ispitivanja		10
Pismeni ispit		70
Ukupno		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
90-100 ocjenskih bodova	A – izvrstan (5)
75-89,99 ocjenskih bodova	B – vrlo dobar (4)
60-74,99 ocjenskih bodova	C – dobar (3)
50-59,99 ocjenskih bodova	D – dovoljan (2)

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 75-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-74,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

- 1.Hulley SB et al. . Designing clinical research. LWW, Philadelphia, USA 2007.2. Zakon o lijekovima i medicinskim proizvodima Republike Hrvatske, 2013., izmjene 2014. i 2018 NN76/13, 90/14, 100/18.
- 3.Pratilnik o dobroj kliničkoj praksi 2015, izmjene 2015, i 2021. (NN124/15, 32/21) 4. ICH Harmonised tripartite guidline – Guidline for good clinical practice. 1996. 5. Grimsrud KN, Catherine Sherwin MT, Constance JE, Tak C, Zuppa AF, Spigarelli MG, Mihalopoulos NL Special population considerations and

regulatory affairs for clinical research. Clin Res Regul Aff. 2015;32(2):47–56.

Dopunska literatura

1. Brody T (2016). Clinical Trials: Study Design, Endpoints and biomarkers, Drug Safety, and FDA and ICH Guidelines. Elsevier. 2. Khuu M., Decker J., Gallin J.I. (2004). Protomechanics A guide to preparing and conducting a clinical research study. URL adresa: <http://www.cc.nih.gov/ccc/protomechanics> ("on line" NIH protokol za istraživanja koja uključuju ljude) 2. Winter, S. S., Page-Reeves, J. M., Page, K. A., Haozous, E., Solares, A., Nicole Cordova, C., & Larson, R. S. (2018). Inclusion of special populations in clinical research: important considerations and guidelines. *Journal of clinical and translational research*, 4(1), 56–69. 3. Joseph PD, Craig JC, Caldwell PH. Clinical trials in children. Br J Clin Pharmacol. 2015; ;79(3):357-69. doi: 10.1111/bcp.12305.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Hulley SB et al. . Designing clinical research. LWW, Philadelphia, USA 2007.		
2. Zakon o lijekovima i medicinskim proizvodima Republike Hrvatske. 2013		
3. Pravilnik o dobroj kliničkoj praksi 2015.		
4. ICH Harmonised tripartite guidline – Guidline for good clinical practice. 1996.		
5. Grimsrud KN, Catherine Sherwin MT, Constance JE, Tak C, Zuppa AF, Spigarelli MG, Mihalopoulos NL Special population considerations and regulatory affairs for clinical research. Clin Res Regul Aff. 2015;32(2):47–56.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	2. IZBORNI MODUL „KLINIČKA MEDICINA“
Naziv predmeta (kod)	PRAKTIKUM : KLINIČKA BIOSTATISTIKA (MOP303)
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Vesna Ilakovac
Suradnici	-
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni

Akademski godina	2023/2024.	
Godina studija	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4,0
	Broj sati svih oblika nastave	5 sati predavanja 5 sati seminara 15 sati vježbi

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
Ospoznati studente za samostalno korištenje i kritičku evaluaciju temeljnih statističkih metoda za multivariatne modele analize podataka i modele analize preživljjenja.		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
Položen praktikum Biostatistika.		
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>		
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ol style="list-style-type: none"> Samostalno izvesti i interpretirati rezultate analize temeljnih multivarijatnih modela i modela analize preživljjenja. Opravdati izbor modela analize multivariatnih problema i problema analize preživljjenja. Potkrijepiti ispunjavanje pretpostavki za provođenje odabranog modela analize. Izvijestiti i prikazati rezultate analize temeljnih multivarijatnih modela i modela analize preživljjenja u skladu sa smjernicama i pravilima dobre prakse izvještavanja rezultata istraživanja u području biomedicine i zdravstva. Kritički evaluirati rezultate analize temeljnih multivarijatnih modela i modela analize preživljjenja u objavljenoj literaturi. 		
<i>Sadržaj predmeta</i>		
<p>Predavanja:</p> <p>P1. Multivariatne metode za analizu podataka..</p> <p>P2. Multivariatna regresija.</p> <p>P3. Binarna logistička regresija.</p> <p>P4. Analiza preživljjenja (životne tablice, krivulje preživljjenja, log-rang test).</p> <p>P5. Coxov regresijski model.</p> <p>Seminari:</p> <p>S1. Simpsonov paradoks.</p> <p>S2. Smjernice o izvještavanju istraživanja u biomedicini.</p> <p>Vježbe:</p> <p>V1. Multivariatna regresija.</p> <p>V2. Binarna logistička regresija.</p> <p>V3. Analiza preživljjenja.</p> <p>V4. Coxov regresijski model.</p> <p>V5. Multivariatne metode u stručnoj i znanstvenoj literaturi.</p>		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ samostalni zadaci

☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	X
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	X
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Vježbe	Zadaća	10
	Ukupno	30
Seminari	Aktivno sudjelovanje u raspravi	1
	Ukupno	5
Predavanja	Prisustvovanje	1
	Ukupno	5
	UKUPNO	40
Završni ispit	Dizajn i opis istraživanja	60
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitу.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova

B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova

C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova E – dovoljan (2): 50- 59,99 ocjenskih bodova						
<i>Obvezatna literatura</i>						
Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.						
<i>Dopunska literatura</i>						
Lang T, Secic M. How To Report Statistics in Medicine: Annotated Guidelines for Authors, Editors, and Reviewers, 2nd edition. Philadelphia: American College of Physicians, 2006.						
Daniel WW. Biostatistics: a foundation for analysis in the health sciences. Udžbenik. John Wiley& Sons, Inc. 2013.						
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th> <th>Broj primjeraka</th> <th>Broj studenata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.</td> <td>5</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata	Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.	5	
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata				
Dawson B, Trapp RG. Basic & Clinical Biostatistics. 4 izd. New York: Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2004.	5					
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>						
Unutarnja i vanjska evaluacija						

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL “KLINIČKA MEDICINA”
Naziv predmeta (kod)	Epidemiološke metode u biomedicini (MOP304)
Nositelj predmeta	Izv. PROF. DR. SC. JOSIP MILAS
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1 Broj sati svih oblika nastave 8P, 4S, 0V

OPIS PREDMETA		
Ciljevi predmeta		
Cilj predmeta je povećati znanje iz epidemioloških metoda iz preddiplomskog programa radi što boljeg razumijevanja i interpretacije raspodjele, rizičnih čimbenika i zdravlja (ili bolesti) u nekoj populaciji, a za potrebe izrade doktorske disertacije, stručnih i znanstvenih članaka.		
Uvjeti za upis predmeta		
Sukladni uvjetima za upis predmetnog studijskog programa.		
Očekivani ishodi učenja za predmet		
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:		
<ul style="list-style-type: none"> • Koristiti epidemiološke metode istraživanja • Razumjeti kriterije uzročne povezanosti • Znati izabrati uzorak i provesti uzorkovanja • Znati interpretirati vrijednost apsolutnih i relativnih brojeva, proporcije, omjer i stopu • Znati izračunati i interpretirati mjere učestalosti – mjere morbiditeta (incidencija, prevalencija), mjere mortaliteta (opći mortalitet, specifični mortalitet, proporcionalni mortalitet, letalitet); mjere povezanosti – relativni rizik, pripisivi rizik, omjer izgleda, omjer prevalencija • Razumjeti i koristiti pojam kohorte u epidemiološkom istraživanju te pojmove otvorene i zatvorene kohorte • Razumjeti i koristiti istraživanje slučajeva i kontrola • Definirati i objasniti pojmove primarnih i sekundarnih podataka • Opisati epidemiološke značajke tuberkuloze • Razumjeti i koristiti različite oblike eksperimentalnih istraživanja (randomizirani kontrolirani klinički pokus, kontrolirani terenski pokus, pokus u zajednici) • Razumjeti i koristiti postavke presječnog istraživanja (tijek i vremensko određenje, mjere povezanosti u presječnom istraživanju, područje primjene te prednosti i nedostatke presječnog istraživanja) • Znati interpretirati vrijednost dijagnostičkog testa, testa probira, točnosti ili validnosti testa, pouzdanosti ili preciznosti testa te pojam probira (screeninga), osjetljivost testa, specifičnost testa, pozitivnu prediktivnu vrijednost dijagnostičkog testa te negativnu prediktivnu vrijednost dijagnostičkog testa • Opisati primjenu etičkih načela u epidemiologiji 		
Sadržaj predmeta		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zašto epidemiološke metode 2. Epidemiološke metode i vjerojatnost 3. Osnovne statističke teorije 4. Korištenje i opisivanje podataka 5. Deskriptivna statistika 6. Epidemiološki testovi frekvencije 7. Diskretna varijabla 8. Kontinuirana varijabla 9. Metode uspoređivanja 10. Korelacija i regresija 11. Dizajn studije 12. Kvaliteta studije: interpretacija literature 13. Sažetak studije i njezina struktura 14. Tablice i grafički prikazi 15. Upute za znanstveni pregled rada 		
Vrste izvođenja nastave		☐ predavanja ☐ seminari i radionice

Komentari						
-						
Obveze studenata						
Student je obavezan redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara potrebna je prethodna priprema studenta. Student može opravdano izostati s 50% ukupnog broja sati nastave.						
Praćenje rada studenata						
Pohađanje nastave	5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	25	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	60	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad
Portfolio					Aktivnosti tijekom seminara	10

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Uzalni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	35
	Ukupno	35
Predavanja	Prisustvovanje	5
	Ukupno	5
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	60
	Usmeni dio	
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
Minimalno 60% bodova pismenog ispita je potrebno za dovoljan, 90% za izvrstan. Bodovanje je progresivno sukladno bodovima	

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 65-69,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 60- 64,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Biti će dostavljena u elektronskom obliku prije početka nastave ili na stranici <http://www.surgicalcriticalcare.net/resources.php>

Dopunska literatura

1. Petz B. Osnovne statističke metode za nematematičare. Naklada Slap, Jastrebarsko, Vizdanje, 1997.
2. Svaka na internetu dostupna strana ili domaća literatura o statistici, epidemiološkim metodama stranih ili domaćim sveučilišta.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

Prepisati naslove obvezne literature		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Unutarnja i vanjska evaluacija		
Kvaliteta izvedbe kolegija prati se putem anonimne studentske ankete o kvaliteti organizacije i održavanja nastave, sadržaju predmeta, radu nastavnika. Ocjenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenata, nastavni sadržaj, pripremljenost nastavnika, jasnoća izlaganja, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije. Administrativno se uspoređuje nastavni plan i njegovo izvršenje. Kontrolira se i analizira sudjelovanje studenata u predavanjima, seminarima i vježbama te razlozi izostanaka.		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL "KLINIČKA MEDICINA"
Naziv predmeta	Molekularni temelji bolesti, dijagnostike i liječenja MOP305
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. DRAGAN PRIMORAC
Suradnici	PROF. DR. SC. ROBERT SMOLIĆ PROF. DR. SC. MARTINA SMOLIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Godina studija	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,5 Broj sati svih oblika nastave (36 sati) P18, S12, V6

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumijevanje molekularnih mehanizama koji leže u osnovi hematoloških bolesti, autoimunih bolesti i reumatoloških bolesti te njihovih dijagnostičkih metoda. 2. Upoznavanje s biotehnološkom revolucijom i primjenom DNA tehnologija u kliničkom laboratoriju. 3. Razumijevanje citogenskih metoda i njihove primjene u dijagnostici i istraživanju. 4. Upoznavanje s molekularnim metodama u onkologiji i njihovom značaju za dijagnostiku i terapiju tumora. 5. Proučavanje molekularnih metoda u kliničkoj imunologiji i nefrologiji te njihova primjena u dijagnostici i liječenju imunoloških i bubrežnih bolesti. 	

6. Razmatranje primjene molekularnih metoda u pedijatriji i kako ove metode mogu poboljšati dijagnostiku i liječenje djece.
7. Upoznavanje s molekularnom dijagnostikom u forenzičnoj medicini i njezinom značaju u rješavanju kriminalističkih slučajeva.
8. Razmatranje molekularnih temelja liječenja, uključujući farmakogenetiku i koncept "pametnih" lijekova koji ciljaju molekularne mete za personaliziranu terapiju.
9. Razmatranje potrebe i uloge suvremenog kirurga da razumije molekularne osnove bolesti i terapije te kako ovo znanje može poboljšati kirurške postupke i brigu o pacijentima.
10. Razvijanje kritičkog razmišljanja i analitičkih vještina u vezi s primjenom molekularnih metoda u medicini, te sposobnost primjene stečenih znanja u praktičnim situacijama.
11. Poticanje na suradnju između različitih medicinskih disciplina kako bi se bolje razumjelo i primijenilo molekularno razumijevanje bolesti i terapije.
12. Osposobljavanje studenata za praćenje novih tehnoloških i znanstvenih dostignuća u području molekularne medicine i njihovu primjenu u kliničkoj praksi.

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon završene nastave, student će dobiti napredno znanje o molekularnim mehanizmima koji stoje u podlozi bolesti, suvremene dijagnosatike i liječenja. Student će biti pripremljen za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja molekularne medicine. Poznavanje molekularne medicine neophodno je svakom znanstveniku iz područja biomedicine i zdravstva, bez obzira na uži profil.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Molekularni mehanizam nastanka hematoloških bolesti, autoimunih bolesti, reumatoloških bolesti. Molekularni temelji dijagnostike. Biotehnološka revolucija i DNA tehnologije u kliničkom laboratoriju. Citogenske metode. Molekularne metode u onkologiji. Molekularne metode u kliničkoj imunologiji i nefrologiji. Molekularne metode u pedijatriji. Molekularna dijagnostika u forenzičnoj medicini. Molekularni temelji liječenja – farmakogenetika i „pametni“ lijekovi koji djeluju na molekularnoj razini. Da li i što suvremeni kirurg mora razumjeti na molekularnoj razini?

Vrste izvođenja nastave

☐	predava nja	☐	samostalni zadaci
☐	seminari i radionic e	☐	multimedija i mreža
☐	vježbe	☐	laboratorij
☐		☐	mentorski

	☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	rad ☐ ostalo _____
--	--	---

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi studenti su dužni pripremiti seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost nastavi	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	Riferat		Praktični rad	
Portolio						

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
	Ulazni kolokvij	

	Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Odrađena vježba i priznati referat Ukupno	
	Seminari	Aktivno sudjelovanje Ukupno	
	Predavanja	Prisustvovanje Ukupno	
	UKUPNO		
	Završni ispit	Pisani dio Usmeni dio Ukupno	
	UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	<i>Ocjenski bodovi</i>

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Primorac D. I suradnici, *Primjena analize DNA u sudskoj medicine i pravosuđu*. Nakladni zavod Matice Hrvatske, 2001.
2. Primorac D. *Praktikum vježbi iz molekularne medicine*, Split/Zagreb.
3. Šerman D., Stavljenić Rukavina A., Sertić J., Bulić F. *Metode u molekularnoj medicine*, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.
4. Jorde L., Carey J., Bamshad M., White R. *Medical genetics*, MOSBY, St. Louis, 1999.

Dopunska literatura

1. Topić E., Janković S., Primorac D. *Medicinsko biokemijska dijagnostika u kliničkoj praksi*, Medicinska naklada, Zagreb, 2003.
2. Janković S., Eterović D. *Fizikalni aspekti i klinički aspekti medicinske dijagnostike*, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
1. Primorac D. I suradnici, <i>Primjena analize DNA u sudskoj medicine i pravosuđu</i> . Nakladni zavod Matice Hrvatske, 2001. 2. Primorac D. <i>Praktikum vježbi iz molekularne medicine</i> , Split/Zagreb. 3. Šerman D., Stavljenić Rukavina A., Sertić J., Bulić F. <i>Metode u molekularnoj medicine</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2002. 4. Jorde L., Carey J., Bamshad M., White R. <i>Medical genetics</i> , MOSBY, St. Louis, 1999.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	2. IZBORNI MODUL “KLINIČKA MEDICINA”	
Naziv predmeta (kod)	TELEMEDICINA MOP307	
Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. H. MIHALJ/DOC. DR. SC. Ž. ZUBČIĆ	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3,5
	Broj sati svih oblika nastave	(30sati) P18, S12

OPIS PREDMETA*Ciljevi predmeta**Uvjeti za upis predmeta*

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

- Nakon završene nastave, student će dobiti fundamentalno znanje o razmjerno novom području kliničke medicine. Student će biti pobliže upoznat s načinom provođenja telemedicine kao i njenom primjenom. Posebno će biti upoznat s primjenom navednih tehnologija u kirurgiji i metodama obrade slika u dijagnostici te metodama učenja na daljinu.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Uvod u telemedicinu: EU-CPME telemedicine, ISfTeHEALTH, ekonomska isplativost ulaganja u telemedicinu, on line baze podataka, međunarodna suradnja, telekomunikacije, Hrvatski integralni telemedicinski sustav, IS zdravstva od primarne do tercijalne zdravstvene zaštite, obrada slika, DICOM standard, Internet, web siteovi, pohrana podataka; Primjena novih tehnologija u razvoju telemedicine: tele-računalna tehnologija, robotska i tele-3D-robotska kirurgija, izrada implantata po mjeri, primjena telemedicine, videokonferencije; Klinička primjena telemedicine: televideokonferencije, kirurgija, neurokirurgija, ortopedija, traumatologija, kardiologija, psihijatrija, radiologija, oftalmologija, dermatologija, neurologija, traumatologija, kardiologija, ORL, obiteljska medicina; Telemedicinski projekti i primjena telemedicine u raznim

zemljama: budućnost telemedicine, nomizacija telemedicinskih aplikacija, trajno usavršavanje; Tele-learning TVC(teleovideokonferencije): Ancona (Italija), Washington DC (SAD), Brussels (Belgia), Innsbruck (Austrija), Tromso (Norveška), Stockholm (Švedska).

Vrste izvođenja nastave		☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____
Komentari			-
Obveze studenata			Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare proučavanjem odgovarajuće literature.
Praćenje rada studenata			
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portfolio			
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu			
Vrednovanje obveza studentica i studenata Praktični rad (vježbe) Seminari: Predavanja			
Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta			
Djelomični testovi	VREDNOVANJE		MAX. BROJ BODOVA
	Djelomični test I		____
	Djelomični test II		____

	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
Seminari	Ukupno	
	Aktivno sudjelovanje	
Predavanja	Ukupno	
	Prisustvovanje	
Završni ispit	UKUPNO	
	Pisani dio	
	Usmeni dio	
UKUPNO	Ukupno	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Telemedicina u Hrvatskoj / Klapan Ivica, Čikeš Ivo (ur.). Zagreb, ISBN 953-98509-2-4, Medika, 2001.</i> http://www.mef.hr/telMED-MA2002/knjiga.html 2. <i>Telemedicine / eng.; Klapan Ivica, Čikeš Ivo (ed.). Zagreb, ISBN 953-95168-0-3, Telemedicine Association Zagreb, 2005</i> http://www.mef.hr/telemed_hvar_2006/telemedbook.html 3. <i>1st Croatian Congress on Telemedicine with International Participation, Makarska 2002.</i> www.mef.hr/telMED-MA2002 4. <i>2nd Croatia Congress on Telemedicine with Interanational Participation, Zagreb 2004.</i> web.mef.hr/telemedzg04/home.php?lang=en 5. <i>Remote Cardiology Consultations – NATO Programme Security Through Science – Advanced Research Workshop;</i> www.mef.hr/nato.zg2005 		
Dopunska literatura		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Moderna računalna i tele-računalna kirurgija / 3D-cas i Tele-3D-CAS.</i> web.mef.hr/rinologija 2. <i>3rd Croatian & International Congress on Telemedicine and e-Health, Hvar 2006.</i> www.mef.hr/telemed_hvar_2006/www.mef.hr/MODERNRHINOLOGY 		
Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu		
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Telemedicina u Hrvatskoj / Klapan Ivica, Čikeš Ivo (ur.). Zagreb, ISBN 953-98509-2-4, Medika, 2001. http://www.mef.hr/telMED-MA2002/knjiga.html		
2. Telemedicine / eng.; Klapan Ivica, Čikeš Ivo (ed.). Zagreb, ISBN 953-95168-0-3, Telemedicine Association Zagreb, 2005 http://www.mef.hr/telemed_hvar_2006/telemedbook.html		
3. 1 st Croatian Congress on Telemedicine with International Participation, Makarska 2002. www.mef.hr/telMED-MA2002		
4. 2 nd Croatia Congress on Telemedicine with Interanational Participation, Zagreb 2004. web.mef.hr/telemedzg04/home.php?lang=en		
5. Remote Cardiology Consultations – NATO Programme Security Through Science – Advanced Research Workshop; www.mef.hr/nato.zg2005		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	2. IZBORNI MODUL "KLINIČKA MEDICINA"	
Naziv predmeta (kod)	POPULACIJSKA GENETIKA (MOP309)	
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. MARIO ŠTEFANIĆ	
Suradnici	-	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	IZBORNI	
Akademска godina	2023./2024.	
Godina studija	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0
	Broj sati svih oblika nastave	4P, 10S, 6V

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Upoznavanje s ulogom genetike u personaliziranoj medicini. Usvajanje temeljnih informacija, prepoznavanje zakonitosti u genetičkoj strukturi i evoluciji populacija. Blok struktura genoma, polimorfizmi i rearanžmani DNA. Web baze SNP, Ensemble, dbVar, 1000 Genomes. Informacijski servisi, software, te načini korištenja. Upoznavanje s osnovnom statističkom i informacijskom terminologijom u području populacijske genetike. Hardy-Weinberg ekvilibrij (HWE), usrođenost. Razumijevanje neravnoteže alelne povezanosti (*linkage disequilibrium*, LD), metrika i prikaz. Osnovni pregled računalnih metoda rekonstrukcije haplotipnih blokova (Haplovie).

Mendelska i kompleksna obilježja, alelna arhitektura. Upoznavanje sa strategijama mapiranja. Upoznavanje s osnovnim principima parametrijske i neparametrijske *linkage* analize. Modeliranje rodoslovija i rekombinacijskih događaja. Modeli nasljedivanja, heritabilnost, penetrantnost. Asocijacijske studije kvantitativnih i kvalitativnih obilježja. Populacijske studije, prepoznavanje populacijske stratifikacije: koncept, učinci i kontrola. *Candidate gene approach*. Prioritizacija i izbor SNP. TagSNP. Sustavni i nepristrani pristup, koncept cjelogenomske asocijacijske studije, binarne i kontinuirane varijable. GWAS, eQTL, TWAS. Biobanke (UK Biobank), imputacija. Kontrola kvalitete. Analiza tablica kontingencije, LD score regresija. Korekcije multipliciteta. Gensko-okolišne interakcije. Planiranje genetičkih studija. Statistička snaga, osnove i račun. Uobičajene pogreške u dizajnu. Izvori nekonzistentnosti. Programska podrška za analizu.

Uvjeti za upis predmeta

Aktivno poznavanje engleskog jezika, osnovne informatičke vještine (Windows OS, web preglednici).

Očekivani ishodi učenja za predmet

Priprema studenta za aktivno služenje genomskim bazama i bioinformatičkim servisima dostupnim na WEB-u. Stjecanje teorijskih osnova iz područja populacijske genetike i mapiranja gena. Usvajanje i samostalna primjena osnova statističke analize genetskih podataka. Upoznavanje s planiranjem i pripremom populacijske ili obiteljske genetičke studije. Ovladavanje oblikovanjem i tumačenjem rezultata analize, te procesom pripreme i kritičkog iščitavanja genetičke publikacije.

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- definirati osnovne termine u populacijskoj genetici i objasniti zakonitosti u strukturi i evoluciji populacija
- pronaći i izabrati mrežni izvor podataka o genskim varijacijama (repozitorij), te koristiti osnovne pretraživačke alate ovih servisa
- razumjeti blok strukturu genoma, neravnotežu alelne povezanosti i principe haplotipne rekonstrukcije
- definirati i testirati HWE
- razlikovati Mendelska i kompleksna obilježja, njihovu alelnu arhitekturu i strategije mapiranja
- prepoznati i opisati principe i ograničenja parametrijske i neparametrijske linkage analize
- modelirati rodoslovje i rekombinacijske događaje u dominantnom i recesivnom modu alelnog učinka
- opisati, razumjeti i oblikovati asocijacijsku studiju unutar populacije
- prepoznati zbunjujuće čimbenike u populacijskim asocijacijama
- primjeniti i interpretirati elementarne statističke testove (procjenitelje) u analizi binarnih i kontinuiranih obilježja
- provesti račun statističke snage u asocijacijskoj studiji
- opisati principe GWAS i TWAS
- kritički interpretirati rezultate asocijacijske analize.

Sadržaj predmeta

Genetika i genomika u individualiziranoj medicini 21. st. Struktura i evolucija populacija.

Struktura genoma, varijacije DNA, katalozi SNP, informacijski servisi i repozitoriji. Biobanke.

HWE, usrođenost, selekcija. LD i rekonstrukcija haplotipnih blokova.

Podjela obilježja, Mendelska i kompleksna svojstva.

Parametrijska i neparametrijska linkage analiza. Analiza rodoslovja, modeli nasljedivanja, heritabilnost, penetrantnost.

Asocijacijske studije u populaciji, populacijska stratifikacija.

Kandidatski i sustavni pristup u asocijacijskoj analizi kvantitativnih i kvalitativnih obilježja.

Cjelogenomski i eksomski pristup, rijetki aleli. GWAS, TWAS. Kontrola kvalitete i pravila, zamke, prikaz rezultata. Funkcionalna analiza i biološki putevi.

Analiza tablica kontingencije, LD score regresija, statistička snaga.

Programska podrška za analizu.

Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> -		
Komentari					
-					
Obveze studenata					
Redovito poхађање svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% nastave.					
Svi studenti dužni su pripremiti se za vježbe proučavanjem literature, uz točnost odaziva terminima održavanja nastave, obvezu poštivanja javno oglašenog kućnog reda informatičke ili druge namjenske učionice. Zabranjena je uporaba mobilnih uređaja, prijenosnih računala, tableta i slušalica tijekom provjere znanja.					
Praćenje rada studenata					
Pohađanje nastave	14	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad		
Pismeni ispit	50	Usmeni ispit	Esej		
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	Referat		
Portfolio			Praktični rad		
		36			
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu					
Vrednovanje obveza studentica i studenata					
<i>Student mora prisustvovati na minimalno 70 % svih oblika nastave te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa nastave mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem.</i>					
<i>Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu, s konačnom brojčanom i opisnom ocjenom (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa moguće je ostvariti najviše 100 ocjenskih bodova: tijekom nastave kroz različite aktivnosti do 50 bodova Tablica 1), a na završnom ispitu maksimalno 50 bodova. Student treba zadovoljiti više od 50 % na završnom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja</i>					

zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Praktični rad (vježbe)

Tijekom nastave održati će se 6 vježbi, uz individualnu uporabu računala, tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 36 ocjenskih bodova. Na svakoj vježbi student može sakupiti 6 ocjenskih bodova odrađenom vježbom (prisustvovanje, 2 boda) te rješenim zadatkom (4 ocjenska boda).

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati zadatak	36
	Ukupno	36
Seminari	Aktivno sudjelovanje	10
	Ukupno	10
Predavanja	Prisustvovanje	4
	Ukupno	4
	UKUPNO	50
Završni ispit	Pisani dio	50
	Usmeni dio	
	Ukupno	50
UKUPNO		100

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario ukupno minimalno 25 ocjenskih bodova iz predavanja, seminara i vježbi stiče pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je obavezan, a sastoji se od pisanih dijela, koji donosi maksimalno 50 ocjenskih bodova. Praktični dio završnog ispita sastavljen je od 25 zadaćih ispitnih pitanja – problemska zadatka u vidu jasnog, jednoznačno strukturiranog upita, a minimalni kriterij za upis ocjenskih bodova je 50% najvišeg mogućeg broja bodova. Završnim ispitom student može ostvariti 0-50 ocjenskih bodova (točan, cijelovit odgovor 2 ocjenska boda po pitanju; nedovršen odgovor/bez odgovora 0 bodova). Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajuju se bodovima ostvarenim tijekom nastave. U slučaju kada student na završnom ispitu ne zadovolji minimalne kriterije prolaznosti, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem redovitom ispitnom roku.

Tablica 2. Vrednovanje pisanih dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
50-60	25-30
60.01-70	31-35
70.01-80	36-40
80.01-90	41-45
90.01-100	46-50

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79.99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69.99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59.99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49.99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

- Wu R, Ma CX, Casella G. Statistical Genetics of Quantitative Traits. Linkage, Maps, and QTL. Springer, 2007. (odabrana poglavlja).
- Almgren P, Bendahl PO, Bengtsson H, Hossjer O, Perfekt R. Statistics in genetics (lecture notes). Lund Institute of Technology, Centre for Mathematical Sciences, Mathematical Statistics. Lund University, 2003. (odabrana poglavlja).
- Thomas DC. Statistical Methods in Genetic Epidemiology. Oxford University Press, USA. 1st edition, 2004. (odabrana poglavlja).
- Uffelmann E, Huang QQ, Munung NS et al. Genome-wide association studies. Nat Rev Methods Primers 1, 59 (2021). <https://doi.org/10.1038/s43586-021-00056-9>.
- Wang WY, Barratt BJ, Clayton DG, Todd JA. Genome-wide association studies: theoretical and practical concerns. Nat Rev Genet. 2005 Feb;6(2):109-18. doi: 10.1038/nrg1522.
- Slatkin M. Linkage disequilibrium--understanding the evolutionary past and mapping the medical future. Nat Rev Genet. 2008 Jun;9(6):477-85. doi: 10.1038/nrg2361.
- Ardlie KG, Kruglyak L, Seielstad M. Patterns of linkage disequilibrium in the human genome. Nat Rev Genet. 2002 Apr;3(4):299-309. doi: 10.1038/nrg777.
- Haplovew. <https://www.broadinstitute.org/haplovew/haplovew>. Broad Institute, Cambridge, MA, USA.

Dopunska literatura

- Ivanković D. i sur. Osnove statističke analize za medicinare. Udžbenik. Biblioteka Udžbenici i priručnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1988.
- Izabrana poglavlja. <https://www.genetika.biol.pmf.hr/docs/sadrzaj/18-poglavlje/>
- Izabrana poglavlja. <https://openstax.org/details/books/biology-ap-courses>

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju

<i>nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Wu R, Ma CX, Casella G. Statistical Genetics of Quantitative Traits. Linkage, Maps, and QTL .https://www.acsu.buffalo.edu/~cxma/book/	On-line knjiga	5
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL “KLINIČKA MEDICINA”
Naziv predmeta (kod)	Farmakoterapija u gerijatriji (MOP490)
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Ines Bilić-Ćurčić
Suradnici	Doc. dr. sc. Hrvoje Roguljić, doc. dr. sc. Sandra Šarić
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023./2024.
Godina studija	1.godina
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,0 Broj sati svih oblika nastave 35 P20, S10, V5

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Razumjeti značenje farmakoterapije u gerijatriji za konačno vrednovanje lijekova u kliničkoj praksi u liječenju pučanstva koje i najčešće koristi lijekove, a to je pučanstvo biološki starije dobi
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Student će dobiti potrebno znanje i razumijevanje o značenju farmakoterapije u gerijatriji za konačno vrjednovanje lijekova u kliničkoj praksi u liječenju pučanstva starije dobi.

Student će biti osposobljen za kompetentno ocjenjivanje i primjenu lijekova u liječenju bolesti u bolesnika biološki starije dobi.

Sadržaj predmeta

Prva cjelina obuhvaća posebnosti fiziologičkih promjena tijekom starenja, promjene farmakokinetike u starijoj dobi, kao i farmakokinetski kemijski procesi. Druga cjelina obrađuje teme iz endokrinologije: posebnosti liječenja šećerne bolesti, kao i liječenje endokrinih bolesti u starijoj dobi.

Potom slijede posebnosti primjene lijekova u liječenju kardiovaskularnih bolesti: posebnosti primjene kardiotonika, antikoagulansa, fibrinolitika, antiagregacijskih lijekova, antagonista kalcijevih kanala, antagonista beta adrenergičkih receptora, nitrata, antiaritmika, antihiperlipemika, antihipertenziva, a napose antagonista angiotenzina II.

Slijede posebnosti liječenja u starijoj dobi: bolesti dišnih puteva, s posebnim velikim i praktički izuzetno važnim područjem posebnosti primjene antibakterijskih i antifungalnih lijekova u starijoj dobi. Slijede posebnosti primjene lijekova u starijoj dobi: za liječenje bolesti probavnog sustava, lijekova u liječenju urogenitalnih bolesti – u nefrologiji i u urologiji, lijekova za liječenje bolesti krvi i krvotvornih organa, lijekova za liječenje sustavnih autoimunih bolesti. Slijede posebnosti primjene lijekova u reumatologiji, kao i veliko područje primjene čestih lijekova u starijoj dobi: analgetika.

Treća cjelina obuhvaća otvoreno područje: zašto i kako čovjek stari, kao i jedno od temeljnih civilizacijskih pitanja: može li se životni vijek produžiti primjenama geroprofilaktičkih mjera – kakvo je stanje u tom području danas.

Četvrta cjelina obuhvaća posebnosti interakcija lijekova, nuspojava, a napose onih u smislu primjene relativno čestih lijekova u starijoj dobi-psihofarmaka i suicidalnog ponašanja.

Potom slijede poglavlja o polipragmaziji u starijoj dobi, o načelima ispitivanja lijekova u tog pučanstva, kao i tako važno područje: načela primjene lijekova u starijoj dobi.

Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo —
--------------------------------	--	--

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	da	Aktivnost u nastavi	da	Seminarski rad	da	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari: da

Predavanja: da

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	30
	Ukupno	30
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
	UKUPNO	40
Završni ispit (esej)	Pisani dio	60
	Usmeni dio	
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Developing Drug products in an Aging Society. Editor: Sven Stegmann. Springer International Publishing Switzerland, 2016		
Katzung, Masters, Trevor: Temeljna i		

klinička farmakologija , 14. izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2020.g . – izabrana poglavlja		
Duraković Z i suradnici : Gerijatrija – Medicina starije dobi, Zagreb 2007.		
Duraković Z i suradnici : Farmakoterapija u gerijatriji – Posebnosti primjene lijekova u starijoj dobi / Pharmacotherapy in Geriatrics- The use of drugs in the elderly, Zagreb 2010.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE		
Modul	2. IZBORNI MODUL “KLINIČKA MEDICINA”	
Naziv predmeta (kod)	Noviji koncepti u gerijatrijskoj medicini	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. LJILJANA TRTICA MAJNARIĆ / DOC. DR. SC. MARIO ĆURKOVIĆ	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3,0
	Broj sati svih oblika nastave	31 P10, S9, V12

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj je upoznati studente poslijediplomskih studija o novim saznanjima i pristupima u skrbi za starije osobe s kroničnim bolestima. Posebno se pri tome želi naglasiti važnost interdisciplinarnog pristupa u skrbi za takve pacijente. Zadnjih desetljeća svjedočimo starenju društva u mnogim zemljama Europe i povećanju udjela osoba starije dobi (65+) u ukupnoj populaciji, što čini orijentiranost zdravstvenog sustava na kronične bolesti. Sve više se dolazi do saznanja da je razvoj kroničnih bolesti sastavni dio procesa starenja i da se zapravo radi o ubrzanom starenju. Starenje i razvoj kroničnih bolesti se ne mogu spriječiti, ali se može odložiti pojava kroničnih bolesti te, što je još važnije, sačuvati funkcionalna dostatnost osoba starije dobi za samostalno obavljanje svakodnevnih aktivnosti. Poznato je da kronične bolesti pokazuju tendenciju akumulacije pa se više bolesti može naći u jedne osobe, što režime farmakološkog liječenja i zdravstvene skrbi čini kompleksnima. Osobe starije dobi međusobno se dosta razlikuju po broju kroničnih bolesti i stupnju njihova razvoja te sposobnostima fizičkog i mentalnog funkcioniranja, što zahtjeva individualizirani pristup skrbi i liječenju. Povećava se i znanje o tome da neka gerijatrijska stanja kao što su sarkopenija (gubitak mišićne mase), malnutricija i stanje tjelesne nemoći (krhkosti), iako se ne mogu smatrati zasebnim entitetima označenim dijagnozama, značajno utječu na prognozu i sposobnost funkcioniranja osoba starije dobi.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:
<ul style="list-style-type: none"> • Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: • Razumjeti povezanost procesa starenja s pojmom čestih kroničnih bolesti u populaciji • Razumjeti utjecaj starenja i kroničnih bolesti na promjene u obliku i sastavu tijela te na KV čimbenike rizika • Steći uvid u povezanost imunosnog sustava, kronične upale i metaboličkih promjena – kao osnove razvoja kroničnih bolesti i ubrzanog starenja • Steći uvid u važnost komorbiditeta za opće zdravstveno stanje i predviđanje zdravstvenih ishoda • Steći uvid u važnost gerijatrijskih sindroma i stanja za procjenu općeg zdravstvenog stanja • Naučiti osnovne principe i pravila za propisivanje lijekova u osoba starije dobi • Razumjeti važnost suatava palijativne medicinske skrbi
<i>Sadržaj predmeta</i>
Predavanja:
<ol style="list-style-type: none"> 1) Uvod – teorije i mehanizmi starenja, kronološka i biološka dob (Majnarić Lj.) 2) Tradicionalni i biomolekularni biljezi starenja (Stević M) 3) Imunološki posredovane bolesti s početkom u starijoj dobi (Milas-Ahić J) 4) Dijabetes tip 2 i starenje (Bosnić Z) 5) Multimorbiditet (Majnarić Lj) 6) Gerijatrijski sindromi (Bekić S) 7) Propisivanje lijekova za osobe starije dobi i polifarmacija (Ćurković M) 8) Srčano popuštanje (Barišin S) 9) Smanjena bubrežna funkcija i utjecaj na zdravlje (Ćurković M)

10) Kronične bolesti respiratornog sustava u osoba starije dobi (Škrinjarić-Cincar S)

Seminari:

11) Zdrava prehrana u starijoj dobi (Ćurković M)

12) Tjelesna aktivnost u starijoj dobi (Bosnić Z)

13) Kardiovaskularni rizični čimbenici u osoba starije dobi (Majnarić Lj)

14) Najčešće maligne bolesti u osoba starije dobi (Guljaš S)

15) Maligne hematološke bolesti u osoba starije dobi (Periša V)

16) Starenje kože (Mihalj M)

17) Mentalni i kognitivni poremećaji u osoba starije dobi i mogućnosti procjene (Bekić S)

18) Odnos malnutricije, sarkopenije, tjelesne nemoći i kaheksije (Bosnić Z)

19) Cijepljenje za osobe starije dobi (Nujić D)

Vježbe:

20) Komunikacija s osobama starije dobi i njihovim skrbcnicima u ambulantni obiteljske medicine (4h) (Ćurković M)

21) Kompletan krvna slika – interpretacija nalaza u osoba starije dobi – kada je nalaz patološki? (4h) (Periša V)

22) Primjena inhalacijskih lijekova i izazovi edukacije (4h) – pulmološka amb. DZ (Škrinjarić-Cincar S)

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
<i>Komentari</i>	-	-

<i>Obveze studenata</i>
Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave. Student priprema seminarski rad u obliku PP prezentacije. Student na kraju kolegija polaže pismeni test, testom od oko 30 pitanja te u obliku PP prezentacije o temi koju je slušao u okviru kolegija i koja je povezana s temom njegovog istraživačkog rada.

<i>Praćenje rada studenata</i>						
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad			
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje			

Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Majnarić Trtica Lj, Včev A, Miškulin I, Bačun T, ur. Noviji koncepti u gerijatrijskoj medicini i prevenciji za osobe starije dobi. Osijek: Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta u Osijeku; 2023. – knjižnica fdmz Osijek

Mihić D, Mirat J, Včev A, ur. Interna medicina – udžbenik za studente medicine. Osijek: Medicinski fakultet i Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta u Osijeku; 2021

Dopunska literatura

Majnarić Trtica, Ljiljana ; Včev, Aleksandar ; Tokić, Stana ; Jakab, Jelena ; Volarić, Nikola (ur.): Imunosne osnove bolesti crijeva; Medicinski fakultet Osijek, 2018.

Objavljeni znanstveni radovi indeksirani u citatnim bazama

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE					
Modul	3. IZBORNI MODUL "INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE"				
Naziv predmeta (kod)	ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI PROJEKT – IDEJA, PRIJEDLOG, REALIZACIJA, VOĐENJE (PROF.DR.SC. I. DRENJANČEVIĆ) MOP310				
Nositelj predmeta	PROF.DR.SC. INES DRENJANČEVIĆ, DR MED				
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. ANA STUPIN, DR. MED., IZV. PROF. DR. SC. IVANA JUKIĆ				
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo				
Status predmeta	Izborni				
Akademска godina	2023. / 2024.				
Godina studija					
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	<table border="1"> <tr><td>ECTS koeficijent opterećenja studenata</td><td>2,0</td></tr> <tr><td>Broj sati svih oblika nastave</td><td>2P, 2S, 8V</td></tr> </table>	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0	Broj sati svih oblika nastave	2P, 2S, 8V
ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0				
Broj sati svih oblika nastave	2P, 2S, 8V				

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
<p>Cilj ovog predmeta je studente poslijediplomskog doktorskog studija poučiti značenju znanstveno-istraživačkih projekata za načinu pripreme projekta, prijave, evaluacije i provedbe s praćenjem. Studenti će biti upoznati s vrstama projekata (individualni, kolaborativni, tuzemni, međunarodni). Kao rezultat ovog kolegija, student će biti sposobljen da samostalno napiše znanstvenoistraživački projekt prema svojoj temi doktorata.</p> <p>Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Izbor teme projekta: prioriteti istraživača, ustanove, financijera projekta. Resursi: prostor, ljudi, oprema, potreba za dodatnom opremom, finansijski i organizacijski uvjeti. Voditelj projekta: osobne i profesionalne kvalitete lidera. Vremenski okvir i troškovi projekta. Struktura prijedloga znanstvenoistraživačkog projekta HRZZ. Naziv/tema projekta. Sažetak. Ključne riječi. Suradnici na projektu (Glavni istraživač, istraživačko i tehničko osoblje). Troškovi projekta. Oprema-resursi-prostor. Opis istraživanja – Svrha i primjena, Sadašnje stanje znanja,</p>

Doprinos i sposobljenost istraživača, Hipoteza, Plan, postupci i metode istraživanja. Postupak za ocjenu poštivanja etičkih standarda kod prijave prijedloga znanstvenoistraživačkog projekta. Postupak evaluacije prijedloga znanstvenoistraživačkog projekta. Kolaborativni znanstvenoistraživački projekti. Međunarodni projekti.

Uvjeti za upis predmeta

Očekivani ishodi učenja za predmet

- razumjeti proces pripreme, prijave, evaluacije i provedbe s praćenjem projekta
- usvojiti osnovne informacije o sadržaju projekta
- razviti osnovne vještine pisanja projektne prijave
- napisati projektni prijedlog
- naučiti napisati CV na engleskom jeziku u EU formatu
- naučiti unositi popis publikacija u CrosBi bazu (www.bib.irb.hr) i kreirati vlastiti popis (za one koji imaju matični broj znanstvenika)
- sastaviti popis vlastitih publikacija prema obrascu za evaluaciju izvannastavnih aktivnosti doktorskog studija na MEFOS-u (svi studenti kolegija)

Sadržaj predmeta

1. Uvod predavanje. Zašto pisati projekt? Kako naći sredstva za projekt?
PREDAVANJE
2. Obrazac za prijavu znanstvenoistraživačkog projekata HRZZ URL adresa: hrzz.hr Upute za popunjavanje obrazaca za prijavu znanstvenoistraživačkog projekta, URL adresa: hrzz.hr SEMINAR
3. Izbor teme projekta: prioriteti istraživača, ustanove, financijera projekta.
VJEŽBA
4. Resursi: prostor, ljudi, oprema, potreba za dodatnom opremom, finansijski i organizacijski uvjeti. **VJEŽBA**
5. Voditelj projekta: osobne i profesionalne kvalitete lidera **VJEŽBA**
6. Vremenski okvir i troškovi projekta. Postupak za ocjenu poštivanja etičkih standarda kod prijave prijedloga znanstvenoistraživačkog projekta **VJEŽBA**

Vrste izvođenja nastave (staviti iks /kao u primjeru/ na vrstu nastave koja se izvodi)

☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> –
--	---

Komentari

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obvezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika

nastave. Svi studenti dužni su pripremiti se za seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata (upisati postotak u kvadratič za vrstu praćenja studentskog rada koje namjeravate provoditi ili dodati novi oblik u prazna polja tako da kumulativno bude točno 100)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	10	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	90	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata (opisati što očekujete od studenta)

Pohađanje nastave: obvezno je, ne donosi bodove

Praktični rad (vježbe):

Seminari:

Predavanja:

Aktivnost na nastavi ukupno nosi 10% ocjene

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	N/A
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	8
	Ukupno	8
Seminari	Aktivno sudjelovanje	2
	Ukupno	2
Predavanja	Prisustvovanje	0
	Ukupno	0
	UKUPNO	10
Završni ispit	Pisani dio	90
	Usmeni dio	
	Ukupno	90
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita – **nije primjenjiva tablica**

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje PRAKTIČNOG dijela završnog ispita: svi zadani dokumenti moraju biti dostavljeni- ispunjen obrazac projekta, CV na engleskom, radni plan, budget i popis publikacija, te se ocjenjuju prema skali dolje

- 1 – 55 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 56 – 65 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 66 – 79 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 80 – 90 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

- .Obrazac za prijavu znanstvenoistraživačkog projekata Hrvatske zaklade za znanost
2. Upute za popunjavanje obrazaca za prijavu znanstvenoistraživačkog projekta, URL adresa: hrzz.hr

Dopunska literatura

1. Reif-Lehrer L.: Grant application writer's handbook. 4th ed. Bartleby Publishers, Boston, 2005.
2. NIH and Agency for Healthcare Research and Quality : Instructions for grant applications. URL adresa: <http://grants.nih.gov/grants/funding/416/phs416-1.pdf> ("online" upute i obrazac za pisanja znanstvenoistraživačkih projekata na NIH, USA)

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

Nije primjenjivo, online obrasci		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	3. IZBORNI MODUL "INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE"
Naziv predmeta (kod)	Praktikum: Pisanje znanstvenog članka na engleskom jeziku MOP311
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. M. SMOLIĆ/ PROF. DR. SC. G. Y. WU
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	1
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 4,0 Broj sati svih oblika nastave (24 sati) P2, S4, V18

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Ospozljavanje studenata za pisanje znanstvenog rada na engleskom jeziku, uključujući stilske i jezične aspekte. Vještina pisanja znanstvenog rada na engleskom jeziku je uvjet za publiciranje rada u znanstvenom časopisu s međunarodnom recenzijom.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>

Nakon odslušane nastave i položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- Kreirati originalan i pregledan znanstveni rad na engleskom jeziku, uključujući stilske i jezične aspekte.
- Kritički prosuđivati odlike originalnih znanstvenih radova, kao i preglednih znanstvenih radova
- Kreirati postupak slanja rukopisa u uredništvo za objavu znanstvenog rada na engleskom u časopisu s međunarodnom recenzijom
- Kreirati popratno pismo na engleskom jeziku, kao i odgovor recenzentima i urednicima na dostavljenu recenziju

Sadržaj predmeta

Title – style and language aspects. The Abstract – style and language aspects. The Introduction section – style and language aspects. The material and method section – style and language aspects. The results section – style and language aspects. The Discussion and Conclusion Section – style and language aspects. How to submit a paper. How to write an effective “Response to Reviewers” letter

Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
Komentari	-	-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 24 boda. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	30	Usmeni ispit	20	Esej	Istraživanje	
Istraživanje					Praktični rad	20

Projekt							
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							

Seminari:

Tijekom nastave održati će se četrnaest vježbi tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 28 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem u raspravi i praktičnim radom na dijelovima svog rukopisa znanstvenog rada.

Predavanja:

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti maksimalno 10 ocjenskih bodova (60% – 70% 2 ocjenska boda; 71 – 80% 4 ocjenska boda, 81 – 90% 6 ocjenskih bodava, 91 – 100% 8 ocjenskih bodava).

Završni ispit:

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario minimalno 16 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem na seminarima i prisustvovanjem na predavanjima stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se od pisanog i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 64 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita sastoji se od esejskog zadatka – popunjavanja obrasca za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku kojim student može ostvariti maksimalno 44 ocjenskih bodova. Bodovi stečeni na pisanim dijelom završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 2. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajamaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave, te bodovi ostvareni tijekom usmenog dijela završnog ispita prema kriterijima navedenim u tablici 3. U slučaju kada student na završnom ispitu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Seminari	Aktivno sudjelovanje	28
	Ukupno	28
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
UKUPNO		36
Završni ispit	Pisani dio	44
	Usmeni dio	20
	Ukupno	64
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanih dijela završnog ispita

Popunjeno obrazac za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku	Ocjenski bodovi
Popunjeno obrazac za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku zadovoljava minimalne kriterije	1-11
Popunjeno obrazac za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku s primjetnim pogreškama	12-22
Vrlo dobro popunjeno obrazac za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku s neznatnim pogreškama	23-33
Iznimno popunjeno obrazac za recenziju znanstvenog rada na engleskom jeziku	34-44

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita
Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

Usmeni dio završnog ispita	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	1-5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	6-10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	11-15
Izniman odgovor	16-20

Tablica 3. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Wallace M, Wray A. Critical Reading and Writing for Postgraduates; četvrto izdanje (2021), SAGE Publications Ltd, London UK.
2. Zeiger M: Essentials of Writing Biomedical Research Paper. McGraw-Hill; New York 2000.

Dopunska literatura

1. Ebel HF., Bliefert C., Russey WE: Art of Scientific Writing. VCH Publishers, New York, 2022.
2. Dawson B., Trapp G.R. (2021). Reading the Medical Literature. In: Basic and clinical biostatistics. Lange Medical Books/Mc Graw-Hill: New York, 294-333.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Wallace M, Wray A. Critical Reading and Writing for Postgraduates; četvrto izdanje (2021), SAGE Publications Ltd, London UK.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Unutarnja i vanjska evaluacija pomoći anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	3. IZBORNI MODUL “INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE”
Naziv predmeta (kod)	Kako pripremiti poster i održati usmenu prezentaciju na znanstvenom skupu? (MOP106)
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Antonio Kokot
Suradnici	/
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023./2024.
Godina studija	1.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,5 Broj sati svih oblika nastave 0P, 0S, 8V

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Usmena prezentacija – vizualna sredstva, tehnička pomagala. Natuknice – da ili ne?. Vremenski aspekti. Struktura usmene prezentacije. Naslov. Autorstvo. Uvod. Cilj i svrha

rada. Materijali i metode. Rezultati. Zaključak. (Sažetak). Uvježbavanje izgovora, stila, neverbalne komunikacije s auditorijem, analiza grešaka. Priprema za raspravu i pitanja. Struktura postera. Naslov. Autorstvo. Uvod. Cilj i svrha rada. Materijali i metode. Rezultati. Zaključak. Prilozi. Veličina, oblik, izvedba i izgled postera. Priprema za kratku usmenu prezentaciju, raspravu i pitanja uz poster.

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- **osmisiliti koncept i sadržaj usmenog predavanja pomoću PPT prezentacije**
- **osmisiliti koncept i sadržaj postera**
- **prepoznati prednosti i nedostatke izrađene PPT prezentacije**
- **prepoznati prednosti i nedostatke izrađenog postera**
- **prezentirati rezultate znanstveno-istraživačkog rada usmenim putem**
- **prezentirati rezultate znanstveno-istraživačkog rada putem postera**

Sadržaj predmeta

Vrste izvođenja nastave

☐ predavanja	☒ samostalni zadaci
☐ seminar i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☒ ostalo
-
-

Komentari

Vježbe na konkretnim, dobrim i lošim primjerima, postera i Power Point prezentacija nastavnika Medicinskog fakulteta Osijek.

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.
Student mora izraditi PPT prezentaciju izabranog rada.

Praćenje rada studenata

Pohađanj	X	Aktivnost u		Seminarsk	X	Eksperimentaln	
----------	---	-------------	--	-----------	---	----------------	--

e nastave		nastavi		i rad		i rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	X
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitnu

Praktični zadatak gdje se voditelju praktikuma i ostalim kolegama prezentirati ranije dodjeljen izvorni znanstveni rad u obliku postera ili usmenog izlaganja s pomoću PPT prezentacije u trajanju do 15 minuta kao da je student na međunarodnom znanstvenom skupu. Nakon završetka izlaganja slijedi usmena rasprava do 10 minuta s voditeljem o posteru ili usmenom izlaganju gdje se izlažu prednosti i nedostaci te se sugeriraju izmjene i poboljšanja.

Obvezatna literatura

Marušić M., Petrovečki M., Petrk J., Marušić A. (2000) Način prikazivanja rezultata istraživačkog rada. U: Uvod u znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada: Zagreb, 1659- 176.

Dopunska literatura

/

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Marušić M., Petrovečki M., Petrk J., Marušić A. (2000) Način prikazivanja rezultata istraživačkog rada. U: Uvod u znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada: Zagreb, 1659- 176.	16	32

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija.

Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i

anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima. Standardiziranu anketu sastavlja i anketiranje vrši Odbor za znanost i poslijediplomske studije.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	3. IZBORNI MODUL "INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE"	
Naziv predmeta (kod)	Biološke i biomedicinske osnove znanstvenih istraživanja u sestrinstvu MOP502	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Lada Zibar	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3,0
	Broj sati svih oblika nastave	30 10 P, 5S , 15V

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Uvjeti za upis predmeta

Sukladno općim uvjetima za upis Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- Identificirati obilježja zdravlja i bolesti u nastajanju zamisli za istraživanje
- Identificirati biološke procese koji jesu ili bi mogli biti predmet istraživanja
- Analizirati biološke procese u kontekstu obilježja koja bi mogli biti relevantna za njihovu ravnotežu ili poremećaj
- Odabrati i argumentirati način mjerena zavisnih obilježja (bioloških procesa)
- Definirati postupke praćenja djelovanja lijekova u kliničkim projektima
- Primijeniti saznanja o biološkim procesima u sudjelovanju u laboratorijskim istraživanjima
- Odrediti granice sestrinskih kompetencija u provođenju istraživanja s obzirom na promjene bioloških procesa

• Evidentirati tražena obilježja i mjerene ishode za analizu podataka u istraživanju   • Protumačiti ulogu temeljnih istraživanja u klinici i kliničkih u temeljnim spoznajama   • Primijeniti saznanja o statističkoj raščlambi istraživačkih podataka.

Sadržaj predmeta

Biološke osnove kliničkih problema u sestrinskom radu (u odnosu na strogo psihološke i socijalne utjecaje na zdravlje i zdravstveno ponašanje) - osnovni biološki procesi: spavanje, odmor, pokretljivost, tjelovježba, disanje, krvotok, prehrana, izlučivanje i imunosne funkcije. Osnovni biološki procesi s obzirom na dob, spol, stres, iskustvo simptoma i ponašanje. Međusobni utjecaj bioloških, psiholoških i socijalnih procesa. Tehnologija praćenja oksigenacije tkiva, perfuzije tkiva, cijeljenja rana. Novi lijekovi koji se temelje na staničnoj i molekulskoj prirodi bolesti. Uloga medicinske sestre u njezi, liječenju, kliničkim projektima i laboratorijskim istraživanjima. Primjena biomedicinskog znanja u sestrinskom istraživanju. Raščlamba i razumijevanje istraživačkog izvješća.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo —

Komentari

-

Obveze studenata

Pripremiti se za nastavu proučavanjem predložene literature vezane uz pojedine nastavne cjeline, aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave poglavito u raspravama vezanim uz pojedine seminarske teme koje će studenti samostalno pripremati

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	15	Aktivnost u nastavi	25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	20	Referat	40	Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitnu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 80% svih oblika nastave (seminara, predavanja, vježbi).

Student koji je opravdano izostane sa seminara mora nadoknadi propušteno gradivo kolokviranjem.
Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu.

Aktivnost u nastavi tijekom seminara:

Tijekom nastave održati će se 5 sati seminara te je predviđena je rasprava o temi seminara uz aktivno sudjelovanje studenata koji su se za iste unaprijed pripremili. Svi doktorski kandidati su se dužni pripremiti za seminarsku raspravu. Tijekom seminara kolokvijalno se provjerava njihovo znanje

Završni ispit

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave (u okvirima dozvoljenog broja izostanaka s nastave) stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Kombinirani, pismeni (modificirana esej pitanja) i usmeni ispit.

Oblikovanje završne ocjene

Završna ocjena studenta oblikuje se zbrojem ocjenskih bodova stečenih tijekom svih segmenata ocjenjivanja tj. pridruživanjem ocjenskih bodova ostvarenih na završnom ispitu (pisani dio te eventualni usmeni dio) te ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave (pohađanje predavanja, aktivnost u nastavi tijekom seminara).

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Marušić M. i suradnici: Uvod u znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada. 6. izdanje, 2019.

Dopunska literatura

Polit, D.F. and Beck, C.T. (2017) Nursing Research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice. 10th Edition, Wolters Kluwer Health, Philadelphia.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Marušić M. i suradnici: Uvod u		

znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada. 6. izdanje, 2019.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	3. IZBORNI MODUL „INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE“
Naziv predmeta (kod)	Znanstvena istraživanja u anatomiji – stvarnost ili fikcija? (MOP485)
Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. ANTUN ŠUMANOVAC
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. ANTONIO KOKOT; PROF. DR. SC. ROBERT SELTHOFER
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	1.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,5
	Broj sati svih oblika nastave 20 (16P + 4S)

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je uputiti student u područje anatomskih istraživanja. Sa studentima će se raspravljati o potencijalnim otvorenim pitanjima u navedenom istraživačkom području.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:
<ul style="list-style-type: none"> • Analizirati različite mogućnosti znanstvenih istraživanja u varijacijskoj anatomiji, kliničkoj anatomiji, funkcionalnoj anatomiji, topografskoj anatomiji

način izlaganja se boduje do 70 bodova.

Aktivnost studenata tijekom izlaganja kolega i sudjelovanje u raspravi se boduje do 20 bodova

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Seminari	Prikaz prezentacije	70
	Ukupno	70
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Aktivnost u raspravi	20
	Ukupno	30
	UKUPNO	100
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1.Nikolić V, Keros P: *Klinička anatomija abdomena*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2000

Dopunska literatura

2. Williams PL, Warwick R, Dyson M, Bannister LH : *Grey's Anatomy*, Churchill Livingston, New York, 1989.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno poхађaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1.Nikolić V, Keros P: <i>Klinička anatomija abdomena</i> , Naklada Ljevak, Zagreb, 2000	10	20

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	3. IZBORNI MODUL “INTERDISCIPLINARNA ZNANJA I VJEŠTINE”
Naziv predmeta (kod)	Populacijske studije u procjeni zdravstvenih sustava
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. IVAN MIŠKULIN
Suradnici	PROF. DR. SC. MAJA MIŠKULIN
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,5
	Broj sati svih oblika nastave 30 P20, S10, V0

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj ovog predmeta je proširiti i pojasniti ideje, teorije, podatke, metode i izazove u proučavanju globalnog zdravlja i kretanja stanovništva. Konceptualno je fokusiran na zdravlje obitelji i stanovništva te će pokriti glavne sadašnje i buduće pokretače zdravlja na globalnoj razini, kao i globalno opterećenje bolešcu i njihovu globalnu distribuciju. Cilj je dodatno pojasniti funkcioniranje zdravstvenih sustava kroz upoznavanje temeljnih teorija i empirijski potkrijepljenih dokaza za analizu različitih komponenti sustava zdravstvene skrbi i načina na koji one međusobno djeluju kako bi se odredila učinkovitost zdravstvenog sustava.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
Sukladno općim uvjetima za upis Doktorskog studija Biomedicina i

zdravstvo.						
Očekivani ishodi učenja za predmet						
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:						
<ul style="list-style-type: none"> - argumentirano prosuditi glavne pokretače zdravlja i bolesti diljem svijeta, - kritički procijeniti glavne mehanizme koji povezuju zdravlje s ljudskim, ekonomskim i društvenim razvojem - valorizirati uspješne intervencije za podizanje zdravlja stanovništva - ocijeniti najbolje metode za otkrivanje, dizajn, testiranje i prijenos novih intervencija i politika za poboljšanje zdravlja stanovništva - vrednovati ciljeve i poluge zdravstvenih sustava - interpretirati glavne pristupe financiranju, plaćanju, pružanju, upravljanju i reguliranju zdravstvene skrbi - razlikovati i kritički primijeniti alternativne koncepcije pravednosti u kontekstu zdravlja i zdravstvenih sustava 						
Sadržaj predmeta						
Zdravlje populacije. Globalno opterećenje bolešću i njena distribucija. Globalizacija zdravlja i pravedna društva. Intervencije na populacijama za smanjenje najvećih zdravstvenih rizika. Zdravstvena pismenost i razumijevanje zdravstva. Sekundarna prevencija. Uvod u znanstvene metode proučavanja zdravlja obitelji odnosno cijelih populacija. Osmišljavanje i evaluacija novih intervencija i politika. Ne/učinkoviti zdravstveni sustavi. Različitost financiranja, tržišne strukture i usluge. Modeli organizacije pružanja zdravstvene zaštite. Etička načela u vođenju reforme zdravstvenog sustava i postavljanju prioriteta. Politička ekonomija u odlučivanju i provedbi reforme zdravstva.						
Vrste izvođenja nastave	☐ x predavanja ☐ x seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>				
Komentari	-					
Obveze studenata	Pripremiti se za nastavu proučavanjem predložene literature vezane uz pojedine nastavne cjeline, aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave poglavito u raspravama vezanim uz pojedine seminarske teme koje će studenti samostalno pripremati.					
Praćenje rada studenata						
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	

Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	80	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 50% svih oblika nastave (seminara, predavanja). Student koji opravdano izostane sa seminara mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem. Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (tablica 1) steći maksimalno 20 bodova. Na završnom ispitu studenti mogu steći maksimalno 80 bodova. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	20
	Ukupno	20
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	80
	Usmeni dio	-
	Ukupno	80
UKUPNO		100

Aktivnost u nastavi tijekom seminara:

Tijekom nastave održati će se 10 sati seminara (razdijeljenih u četiri tematske cjeline), a tijekom svih njih predviđena je rasprava o temi seminara uz aktivno sudjelovanje studenata koji su se za iste unaprijed pripremili. Slijedom aktivnog sudjelovanja u nastavi tijekom seminara student može prikupiti maksimalno 20 ocjenskih bodova.

.

Završni ispit

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave (u okvirima dozvoljenog broja izostanaka s nastave)

stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitnu.

Završni ispit je obavezan, a sastoji se od pisanog dijela. Usmeni ispit može se odobriti tek iznimno,

u slučajevima kada student nije zadovoljan ocjenom te kada nije položio pismeni. Tijekom završnog

ispita student može dobiti maksimalno 80 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita jest seminarski

rad temeljen na vlastitom projektu u kojem će student osmislići te opisati program uspješne globalne intervencije vezane uz neki od najznačajnijih javnozdravstvenih problema na području Europe ili šire.

Kriteriji za stjecanje ocjenskih bodova su sljedeći:

60 bodova – grubi plan projekta sa zamjetnim pogreškama u samom projektu bez prezentiranih očekivanih rezultata projekta;

70 bodova – detaljni plan projekta s jasnim prikazom izgleda projekta, ciljeva projekta, trajanja

projekta, ciljnih skupina, korištenih metoda, uključenih dionika te s prezentiranim očekivanim rezultatima projekta i predviđenim metodama evaluacije uspješnosti projekta;

80 bodova – izvješće o provedenom projektu s cjelovitim rezultatima, jasno prikazanim izgledom

projekta, ciljevima projekta, trajanjem projekta, ciljnim skupinama projekta, korištenim metodama, uključenim dionicima te provedenom evaluacijom uspješnosti projekta.

U slučaju kada student nije zadovoljan ocjenom može zatražiti usmeni ispit. Na usmenom dijelu završnog ispita (ako ga student zatraži) student može steći maksimalno 20 ocjenskih bodova. Bodovi

stećeni na usmenom dijelu završnog ispita pribrajaju se ocjenskim bodovima stečenim na pisanom dijelu ispita. Usmeni ispit sastoji se od pet pitanja koje postavlja ispitivač te odgovore na iste vrednuje

sukladno kriterijima navedenim u tablici 2.

Tablica 2. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	15
Izniman odgovor	20

Oblikovanje završne ocjene

Završna ocjena studenta oblikuje se zbrojem ocjenskih bodova stečenih tijekom svih segmenata ocjenjivanja tj. pridruživanjem ocjenskih bodova ostvarenih na završnom ispitnu (pisani dio te eventualni usmeni dio ako ga je student zatražio) te ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave (pohađanje predavanja, aktivnost u nastavi tijekom seminara).

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se absolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90,00-100,00 ocjenskih bodova**
- B – vrlo dobar (4): 80,00-89,99 ocjenskih bodova**
- C – dobar (3): 70,00-79,99 ocjenskih bodova**
- D – dovoljan (2): 60,00-69,99 ocjenskih bodova**
- E – dovoljan (2): 54,99- 59,99 ocjenskih bodova**

Obvezatna literatura

T. Kue Young , Population Health: Concepts and Methods, Oxford University Press, Oxford, 2005, 978-0195158540

R. Haring, et al., Handbook of Global Health. Springer International Publishing, 2020., 978-3030450083

WHO. World health statistics 2023: monitoring health for the SDGs, sustainable development goals. Geneva: WHO, 2023.

Dopunska literatura

J. P. Gaudillière, A. McDowell, C. Lang, C. Beaudevin, Global Health for All: Knowledge, Politics, and Practices. Rutgers University Press, New Brunswick, 2022. 978-1978827400

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Populacione Health: Concepts and Methods	5	10
Handbook of Global Health	5	10

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Kvaliteta izvedbe kolegija prati se putem anonimne studentske ankete o kvaliteti organizacije i održavanja nastave, sadržaju predmeta, radu nastavnika. Ocjenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenata, nastavni sadržaj, pripremljenost nastavnika, jasnoća izlaganja, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije. Administrativno se uspoređuje nastavni plan i njegovo izvršenje. Kontrolira se i analizira sudjelovanje studenata u predavanjima, i seminarima te razlozi izostanaka.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	4. IZBORNI MODUL „NEUROZNANOST“	
Naziv predmeta (kod)	Praktikum: Molekularna biologija mijelina i plastičnost mozga (MOP415)	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. MARIJA HEFFER	
Suradnici	DOC. DR. SC. MARTA BALOG, DOC. DR. SC. VEDRANA IVIĆ, DOC. DR. SC. BARBARA VILJETIĆ	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3,0
	Broj sati svih oblika nastave	8 P + 4 S + 12 V = 24 sata

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Cilj predmeta je upoznati studente s:

- Povezanošću razvojnog slijeda mijelinizacije s neuromotoričkom zrelošću
- uticajem adaptabilne mijelinizacije na plastičnost mozga i procese učenja
- osnovnim patofiziološkim mehanizmima naslijednih i stečenih demijelinizacijskih bolesti te njihovim eksperimentalnim modelima
- ulogom mijelinizacije u oporavku od traume perifernog i središnjeg živčanog sustava
- ulogom mijelinizacije u ishemiskom i hemoragijskom oštećenju mozga i potencijalnim novim terapijama
- uloga mijelina i neuroinflamacije u neuropatskoj boli

- ulogom mijelinizacije u neurodegenerativnim bolestima

Uvjeti za upis predmeta

Položen predmet Temelji neuroznanosti na dodiplomskom ili diplomskom studiju.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- **povezati neuromuskularni razvoj s napretkom mijelinacijskih procesa**
- **odabrat prikladan eksperimentalni model za istraživanje patofiziološkog mehanizma u kojeg je uključena mijelinizacija**
- **navesti lijekove koji pozitivno ili negativno utiču na mijelinizaciju**
- **objasniti ulogu mijelinizacije u oporavku od ishemije, hemoragije, traume**
- **povezati stila života s pojavom neurodegenerativnih bolesti i ulogom mijelina u njihovom razvoju**

Sadržaj predmeta

Mijelinizacija centralnog i perifernog živčanog sustava. Slijed mijelinizacije neuronskih puteva i neuromotorička zrelost mozga. Kritični periodi napredovanja mijelinizacije i razvojni slijed ekspresije molekula mijelina. Mijelinizacija i plastičnost mozga tijekom razvoja i zrelosti. Lipidne komponente membrana aksona i glje. Postranslacijske modifikacije i sortiranje mijelinskih proteina. Struktura i funkcija mijelinskih lektina. Stanični modeli diferencijacije oligodendrogije i nadomeštanje matičnim stanicama. Stanični model inhibitornog djelovanja molekula mijelina na izrastanje živčanih vlakana u istraživanjima lezija. "Knockout" modeli demijelinizacije. "Knockout" modeli hipermijelinizacije. Mogućnost višestrukih "knockout" modela u studijama interakcije receptora i liganda. Komparativna studija mijelinizacije mozga čovjeka, štakora i miša. Patofiziologija mijelinizacije mozga. Patofiziologija demijelinacijskih bolesti. Mijelinizacija i moždani udar. Mijelinizacija i neurodegenerativne bolesti. Stil života i bolesti mijelina. *Kompleksni regionalni bolni sindrom* i neuropatska bol. U vježbama će biti praktično obrađene sljedeće teme: klasične histološke metode dokazivanja mijelina, imunohistokemija molekula mijelina (prikaz epitopa GM1, GalCer i MAG), metode dokazivanja demijelinizacije, biokemijske metode dokazivanja nedostatka glikolipida (ekstrakcija, TLC, imuno-TLC), biokemijske metode dokazivanja glikozilacijskih promjena (lektin Western-blot), histološka obrada "knockout" modela za mijelinizaciju, metabolomika demijelinizacija (masena spektrometrija).

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☒ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> –
--------------------------------	--	--

Komentari

Nastava se sastoji od predavanja, seminara ("problem solving") i vježbi (praktične, laboratorijskog tipa). Napomena: za vježbe je nužna zaštitna laboratorijska odjeća (kuta).

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi	X	Seminarski rad	X	Eksperimentalni rad	X
Pismeni ispit	X	Usmeni ispit		Esej	X	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	0
	Djelomični test II	0
	Djelomični test III	0
	Ukupno	0
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	0
	Odražena vježba i priznati referat	0
	Ukupno	0
Seminari	Aktivno sudjelovanje	20
	Ukupno	10
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
UKUPNO		
Završni ispit	Pisani dio	70
	Usmeni dio	0
	Ukupno	70
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
80 - 100	70
70 – 79,99	60
60 – 69,99	50
50 – 59,99	40
40 – 49,99	30
0 -39,99	0

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Purves D., Augustine G. J., Fitzpatrick D., Hall W. C., LaMantia A-S., White L. E. Neuroznanost, Medicinska naklada, Zagreb, 5. izdanje

Dopunska literatura

1. Bercy KK, Macklin WB. Dynamics and mechanisms of CNS myelination. *Dev Cell*. 2015 Feb 23;32(4):447-58. doi: 10.1016/j.devcel.2015.01.016. PMID: 25710531; PMCID: PMC6715306.
2. Xin, W., Chan, J.R. Myelin plasticity: sculpting circuits in learning and memory. *Nat Rev Neurosci* **21**, 682–694 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41583-020-00379-8>
3. Chen D, Huang Y, Shi Z, Li J, Zhang Y, Wang K, Smith AD, Gong Y, Gao Y. Demyelinating processes in aging and stroke in the central nervous system and the prospect of treatment strategy. *CNS Neurosci Ther*. 2020 Dec;26(12):1219-1229. doi: 10.1111/cns.13497. Epub 2020 Nov 19. PMID: 33210839; PMCID: PMC7702227.
4. Plemel JR, Keough MB, Duncan GJ, Sparling JS, Yong VW, Stys PK, Tetzlaff W. Remyelination after spinal cord injury: is it a target for repair? *Prog Neurobiol*. 2014 Jun;117:54-72. doi: 10.1016/j.pneurobio.2014.02.006. Epub 2014 Feb 28. PMID: 24582777.

5. Hirschfeld, L.R., Risacher, S.L., Nho, K. et al. Myelin repair in Alzheimer's disease: a review of biological pathways and potential therapeutics. Transl Neurodegener 11, 47 (2022). <https://doi.org/10.1186/s40035-022-00321-1>

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Purves D., Augustine G. J., Fitzpatrick D., Hall W. C., LaMantia A-S., White L. E. Neuroznanost, Medicinska naklada, Zagreb, 5. izdanje		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	4. IZBORNI MODUL „NEUROZNOST“	
Naziv predmeta (kod)	MENTALNO ZDRAVLJE ŽENA MOP 410	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. DUNJA DEGMEČIĆ, DR.MED.	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2
	Broj sati svih oblika nastave	12P, 6S, 2 V

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Upoznati spektar specifičnosti psihičkih poremećaja koji se mogu javiti tijekom životnog ciklusa žene:

1. Žene, kultura, razvoj (utjecaj različitih socijalnih i kulturnih faktora na psihički razvoj žene, položaj i ulogu žene te na definiranje mentalnog zdravlja žena – osrt kroz povjesni pregled). 2. Životni ciklus žene, karakteristike razvojnih životnih faza (djetinjstvo, adolescencija, odrasla reproduktivna dob, starija životna dob). 3. Psihički poremećaji koji se javljaju u odrasloj dobi (spolne razlike u depresiji i anksioznim poremećajima, zlouporaba i ovisnost o psihoaktivnim tvarima u odrasloj dobi, psihotični poremećaji u žena, seksualnost i poremećaji seksualnosti u žena, posttraumatski stresni poremećaj u žena (ratni i civilni), komorbiditet sa tjelesnim poremećajima). 4. Psihički poremećaji koji se javljaju vezano za reproduktivne funkcije žene (menstrualni ciklus i mentalno zdravljje, trudnoća i mentalno zdravljje, postpartalni period i mentalno zdravljje, menopauza i mentalno zdravljje, majčinstvo i depresija). 5. Psihički poremećaji koji se javljaju u starijoj životnoj dobi žena (starenje i kognicija, gubitak i bolest u kasnoj životnoj dobi, psihosocijalna prilagodba starijih žena). 6. Specifičnosti primjene psihofarmakoterapije u različitim fazama životnog ciklusa žene, prikaz ostalih terapijskih tehnika

Uvjeti za upis predmeta

Upisan poslijediplomski doktorski studij

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- Student će dobiti široki raspon znanja o specifičnostima psihičkih poremećaja koji se mogu javiti tijekom životnog ciklusa žene.
- Studenti će steći znanja o utjecaju i važnosti socijalnih i kulturnih faktora u psihičkom razvoju žene te utjecaju na mentalno zdravljje žene tijekom života.
- Analizirati će, interpretirati i ovladati činjenicama o različitim terapijskim pristupima kao i o specifičnostima terapijskih pristupa u liječenju psihičkih poremećaja koji se javljaju u različitim životnim fazama žena.
- Student će biti osposobljen za aktivno praćenje znanstvenih radova iz ovog područja.
- Usvojiti će znanja o specifičnostima psihičkih poremećaja vezanih za životni ciklus žene kao i poznavanje specifičnih terapijskih pristupa može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području psihijatrije i srodnih znanosti.

Sadržaj predmeta

Mentalno zdravljje žena, Hormonske promjene tijekom života žene,
Poslijeporodnjni psihički poremećaji, Psihofarmaci u trudnoći,
Psihički poremećaji žena i čedomorstvo, Anksiozni poremećaji u ženskoj populaciji,
Transgeneracijski prijenos traume u ženskih članova obitelji: terapijske mogućnosti,
Žena kao žrtva rata – Trauma o kojoj se šuti, Utjecaj kulturoloških i socioloških čimbenika na život žene,

Poremećaji prehrane u ženskoj populaciji, Specifičnosti depresivnih poremećaja u žena,
Shizofrenija u žena i muškaraca- ima li razlike?

Klinička obilježja žena u (peri)menopauzi oboljelih od prve psihotične epizode,
Suicidalnost u žena, Razlike i specifičnosti abuzusa psihoaktivnih supstanci u odnosu na spol,
Demencije kod žena mlađe i starije životne dobi,
Žene s kroničnom mentalnom bolešću u psihoterapijskom procesu,

Specifičnosti primjene psihofarmaka u žena,

Kako razgovarati o seksualnim problemima kod žena,

Najčešći komorbiditeti psihičkih i tjelesnih bolesti u žena,

Metabolički sindrom i tjelesni komorbiditet u shizofreniji i depresiji s osrvtom na žensku populaciju,
Specifičnosti ženske psihopatologije u konzultativnoj psihijatriji,

Psihičke smetnje u žena s bolestima štitnjače.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☐ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐	☐ mentorski rad
☐ obrazovanje	☐ ostalo

						☐ na daljinu	
						☐ terenska nastava	-
Komentari							
-							
Obveze studenata							
Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.							
Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	10	Seminarski rad	Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit	80	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje		
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad		
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	10
	Ukupno	10
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
Završni ispit	UKUPNO	
	Pisani dio	80

	Usmeni dio	
UKUPNO	Ukupno	80
		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova	80-100
B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova	70-79,99
C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova	60-69,99
D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova	50-59,99
E – nedovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova	40-49,99

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – nedovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1.Degmečić Dunja: Mentalno zdravlje žena, Medicinska naklada Zagreb, 2014.

Dopunska literatura

Aktualni znanstveni članci iz područja kolegija

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju

<i>nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Degmečić Dunja: Mentalno zdravlje žena, Medicinska naklada Zagreb, 2014.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	4. IZBORNI MODUL „NEUROZNANOST“
Naziv predmeta (kod)	Medicina spavanja
Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. STJEPAN JURIĆ
Suradnici	Doc. dr. sc. ANAMARIJA ŠESTAK
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,5
	Broj sati svih oblika nastave 25 P16, P7, V2

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je usvajanje znanja o fiziološkoj osnovi spavanja, dijagnostičkim pretragama za poremećaje spavanja, nesanici, poremećajima disanja u spavanju, centralnim poremećajima prekomjerne pospanosti, cirkadijalnom poremećaju ritma budnosti, parasomnijama, te poremećajima pokreta povezanih sa spavanjem.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- Opisati, identificirati i objasniti temeljne neurofiziološke i neurobiološke značajke spavanja
- Raščlaniti i povezati kontrolne mehanizme regulacije budnosti i spavanje
- Navesti i opisati poremećaje spavanja
- Nabrojati, raspraviti, predvidjeti i vrednovati ishode poremećaja spavanja
- Kritički prosuđivati nastavne materijale, sudjelovati u argumentiranoj raspravi, iznositi mišljenje

Sadržaj predmeta

PREDAVANJA (16 sati):

1. Neurobiologija i neurofiziologija spavanja
2. Klasifikacija poremećaja spavanja
3. Nesance
4. Poremećaji disanja u spavanju
5. Centralni poremećaji prekomjerne pospanosti
6. Poremećaji cirkadijanog ritma budnosti i spavanja
7. Parasomnije
8. Poremećaji spavanja udruženi s poremećajima pokreta
9. Ostali poremećaji spavanja

SEMINARI (7 sati)

1. Klinička anamneza i pregled bolesnika s poremećajem spavanja
2. Dijagnostički postupci u medicini spavanja
3. Endoskopija u farmakološki induciranim spavanju
4. Kirurško liječenje opstruktivne apneje u spavanju
5. Oralne udlage u liječenju opstruktivne apneje u spavanju
6. Klinički slučajevi poremećaja spavanja

VJEŽBE (2 sata)

1. Dijagnostičko-terapijski postupci u laboratoriju za poremećaje spavanja
2. Interpretacija dijagnostičkih postupaka i testova za poremećaje spavanja

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
--------------------------------	--	---

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 20% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitnu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	5
Seminari	Aktivno sudjelovanje	15
	Ukupno	15
Predavanja	Prisustvovanje	30
	Ukupno	30
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	50
	Usmeni dio	
	Ukupno	50
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40-49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

SLEEP MEDICINE TEXTBOOK, second edition; Claudio Bassetti, Walter McNicholas, Tiina Paunio, Philippe Peigneux

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	5. IZBORNI MODUL „ORGANSKI SUSTAVI I TKIVA“
Naziv predmeta (kod)	Praktikum: Patofiziologija mineralnog metabolizma i metaboličke bolesti kostiju (MOP 420)
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. INES BILIĆ-ČURČIĆ
Suradnici	DOC. DR. SC. SILVIA CANECKI VARŽIĆ, IZV. PROF. DR. SC. IVANA PRPIĆ KRIŽEVAC, PROF. DR. SC. JASMINKA MILAS AHIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023./2024.
Godina studija	1.godina
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3 Broj sati svih oblika nastave 24 P6, P10, V8

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je usvajanje dodatnih spoznaja iz fiziologije, patofiziologije, kliničke slike te farmakoterapije metaboličkih bolesti kostiju.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Studenti će po završetku kolegija spoznati značaj u prvom redu osteoporoze, znati kako ju prevenirati, dijagnosticirati i liječiti. Upoznat će se dijagnostiku i terapiju ostalih koštano-metaboličkih bolesti: osteogenesis imperfecta, hiperparatiroidizma te ostalih poremećaja koštanog sustava koji se javljaju sekundarno u sklopu poremećaja upalnih reumatskih bolesti odnosno uslijed korištenja lijekova. Student će biti sposoban za dijagnosticiranje i liječenje bolesnika s metaboličkim bolestima kostiju.
<i>Sadržaj predmeta</i>

Prva cjelina uključuje stjecanje znanja iz fiziologije i patofiziologije koštane regulacije, te nove spoznaje endokraine uloge kosti.

Druga cjelina obuhvaća patofiziologiju, etiologiju, kliničku sliku, diferencijalnu dijagnozu dijagnozu te zbrinjavanje i prevenciju osteoporoze.

Treća cjelina obuhvaća patofiziologiju, etiologiju, kliničku sliku, diferencijalnu dijagnozu, dijagnozu te zbrinjavanje i prevenciju hiperpratireoidizma.

Četvrta cjelina uključuje razumijevanje patofiziologije, etiologije, kliničku slike, diferencijalne dijagnoze, dijagnozu te zbrinjavanje Osteogenesis imperfecte i Pagetove bolesti.

Potom slijede posebnosti poremećaja koštanog metabolizma u sklopu upalnih reumatskih bolesti te osteroporoza uzrokovana kortikosteroidima, diagnostika iste te posebnosti s osvrtom na liečenje i prevenciju.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ x predavanja ☒ x seminari i radionice ☒ x vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
--------------------------------	--	---

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	da	Aktivnost u nastavi	da	Seminarski rad	da	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

Portfoli o							
---------------	--	--	--	--	--	--	--

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe) da

Seminari: da

Predavanja: da

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	20
	Ukupno	20
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
	UKUPNO	40
Završni ispit (esej)	Pisani dio	60
	Usmeni dio	
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: iznimjan odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
XIV. John P. Bilezikian MD, PhD i sur. Primer on the Metabolic Bone Diseases and Disorders of Mineral Metabolism , Ninth Edition. 2018 Print ISBN:9781119266563 Online ISBN:9781119266594 DOI:10.1002/978111926659		
Katzung, Masters, Trevor: Temeljna i klinička farmakologija , 14. izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2020.g . – izabrana poglavlja		
Reiner Bartl, Christoph Bartl. Bone Disorders: Biology, Diagnosis, Prevention, Therapy 1st ed. 2017 ISBN-13: 978-3319291802 ISBN-10: 3319291807		

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	5. IZBORNI MODUL „ORGANSKI SUSTAVI I TKIVA“
Naziv predmeta (kod)	STRUKTURA, RAZDIOBA I FUNKCIJA MASNOG TKIVA (MOP422)
Nositelj predmeta	PROF.DR.SC. KRISTINA SELTHOFER-RELATIĆ, DR.MED.
Suradnici	DOC. DR. SC. DARIJA ŠNAJDER, DOC. DR. SC. NIKOLA BIJELIĆ, IZV. PROF. DR. SC. ALEKSANDAR KIBEL, DOC. DR. SC. SILVIJA CANECKI VARŽIĆ, DOC. DR. SC. DALIBOR DIVKOVIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2.5
	Broj sati svih oblika nastave 10P+15S

OPIS PREDMETA
Ciljevi predmeta
Obzirom na rastući broj spoznaja o morfologiji, vrstama, regionalnoj raspodjeli i funkciji masnih stanica/tkiva, cilj predmeta je naučavanje bazičnih i kliničkih znanja o masnim stanicama i tkivu, endokrinoj funkciji adipokina i upali, važnosti viscerarnog masnog tkiva i njegov utjecaj na morfologiju i funkciju intratorakalnih i intraabdominalnih organa, te prepoznavanje viscerarnog masnog tkiva kao rizičnog faktora za bolesti metabolizma, kardiovaskularnog sustava i bolesti germinativnog sustava.
Uvjeti za upis predmeta
Nema posebnih uvjeta.
Očekivani ishodi učenja za predmet
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • interpretirati suvremeni bazični i klinički aspekt masnog tkiva, rizik pretilosti, implementacija u svakodnevni klinički rad i liječenje bolesnika • analizirati potencijalna područja istraživanja i modernog pristupa problemu endokrine aktivnosti masnog stanica

- prezentirati hipotetski istraživački plan vezan uz funkciju masnog tkiva

Sadržaj predmeta

1. Građa i razdoba masnog tkiva
2. Embriološki i histološki razvoj masnog tkiva
3. Fiziološka uloga masnog tkiva
4. Endokrina aktivnost adipokina
5. Visceralna pretilost
6. Pretilost i bolest pojedinih organskih sustava
7. Znanstveno i stručno istraživanje

Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo
-
-

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 20% svakog od oblika nastave. Student mora pripremiti jedan zadatak na zadatu temu i javno ga obrazložiti pred nastavnikom i kolegama.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	X
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave: očekuje se od studenta dolazak na organizirani oblik nastave – max broj 10 bodova

Praktični rad: svi studenti dužni su učiniti prezentaciju istraživačkog plana na zadatu temu – ocjena nastavnika – max 70 bodova

Aktivnost studenata: tijekom međusobnog izlaganja i sudjelovanja u raspravi – max 20

bodova

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad	Prikaz prezentacije	70
	Aktivnost u raspravi	20
	Ukupno	90
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
UKUPNO		100
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		100

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitу – izlaganje prezentacije.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Symonds ME at al. Adipose tissue biology. Springer; 2012.

2. Choe SS, Huh JY, Hwang IJ, Kim JI, Kim JB. Adipose Tissue Remodeling: Its Role in Energy Metabolism and Metabolic Disorders. *Front Endocrinol (Lausanne)*. 2016 Apr 13;7:30. doi: 10.3389/fendo.2016.00030. eCollection 2016
3. George A Bray, William E Heisel, Ashkan Afshin, Michael D Jensen, William H Dietz, Michael Long, Robert F Kushner, Stephen R Daniels, Thomas A Wadden, Adam G Tsai, Frank B Hu, John M Jakicic, Donna H Ryan, Bruce M Wolfe, and Thomas H Inge. The Science of Obesity Management: An Endocrine Society Scientific Statement. *Endocr Rev.* 2018 Apr; 39(2): 79–132. doi: 10.1210/er.2017-00253
4. John E. Hall, Jussara M. do Carmo, Alexandre A. da Silva, Zhen Wang, Michael E. Hall. Obesity-induced hypertension: interaction of neurohumoral and renal mechanisms. *Circ Res.* 2015 Mar 13; 116(6): 991–1006. doi: 10.1161/CIRCRESAHA.116.305697
5. Olga Gruzdeva, Daria Borodkina, Evgenya Uchasonova, Yulia Dyleva, Olga Barbarash. Localization of fat depots and cardiovascular risk. *Lipids Health Dis.* 2018; 17: 218. doi: 10.1186/s12944-018-0856-8

Dopunska literatura

Svi aktualno publicirani radovi na zadanu temu u dostupnim aktualnim znanstvenim tražilicama

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Symonds ME at al. <i>Adipose tissue biology</i> . Springer; 2012.	U tijeku je osiguranje online pristupa /nema tiskane verzije knjige u knjižnici – niti bilo koje druge tiskane knjige u navedenom području	

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	5. IZBORNI MODUL "ORGANSKI SUSTAVI I TKIVA"
Naziv predmeta (kod)	PRAKTIKUM: REGULACIJA KRVNOG TLAKA (PROF..DR.SC. I. DRENJANČEVIĆ) MOP423
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. INES DRENJANČEVIĆ, DR MED
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. IVANA JUKIĆ, DR. MED.; IZV.PROF. DR.SC. ČANA STUPIN, DR.MED.; DOC. DR. SC. MARKO STUPIN,DR. MED.; IZV. PROF. DR. SC.ALEKSANDAR KIBEL, DR. MED., DOC. DR MED, DOC. DR. SC. ZRINKA MIHALJEVIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	Nije primjenjivo
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,0 Broj sati svih oblika nastave 20 8P, 2S, 10V

OPIS PREDMETA
Ciljevi predmeta
Upoznati studenta s fiziološkim mehanizmima kontrole i regulacije krvnog tlaka, te srčanog minutnog volumena i njihovoj primjenjivosti u različitim područjima medicine. Omogućiti studentu stjecanje praktičnih vještina u pokusima na kardiovaskularnom sustavu te stjecanje znanja i vještina planiranja, izvedbe pokusa, analize i interpretacije rezultata istraživanja spomenutim metodama
Uvjeti za upis predmeta
Nema posebnih uvjeta, upis u doktorski studij
Očekivani ishodi učenja za predmet
Kognitivne: - stjecanje naprednog znanja o fiziološkim mehanizmima uključenim u kontrolu i regulaciju krvnog tlaka. - razumijevanje uporabe opreme - osposobljavanje za planiranje, sudjelovanje, analizu i interpretaciju rezultata istraživanja spomenutim metodama, te za aktivno praćenje znanstvene literature u području. - rješavanje konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području fiziologije, patofiziologije, farmakologije, kardiologije, kardiokirurgije i drugih grana biomedicine.
Praktična znanja i vještine: - stjecanje vještina rada s opremom, metodama

- upoznavanje s praktičnim postupcima (kateteriziranje femoralne arterije i vene, lijevog ventrikla, preparacija karotide, n. vagusa) kod mjerena brzih, akutnih promjena krvnog tlaka u živih, anesteziranih životinja.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Funkcija krvоžilnog sustava i uloga baroreceptorskog refleksa u kontroli krvnog tlaka. Uloga autonomnog živčanog sustava u kontroli krvnog tlaka. Farmakološka manipulacija krvnim tlakom. Srčani ciklus. Kontraktilnost srca. Petlja tlak-volumen. Elektrofiziologija srca. EKG. Poremećaji srčanog ritma i provođenja. Defibrilacija. U vježbama će biti praktično obrađeni regulatorni mehanizmi u akutnoj kontroli krvnog tlaka (model laboratorijski štakor).

<i>Vrste izvođenja nastave (staviti iks /kao u primjeru/ na vrstu nastave koja se izvodi)</i>	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> –
---	---	---

Komentari

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave. Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature. Napomena: za vježbe je nužna zaštitna laboratorijska odjeća (kuta).

Praćenje rada studenata (upisati postotak u kvadratič za vrstu praćenja studentskog rada koje namjeravate provoditi ili dodati novi oblik u prazna polja tako da kumulativno bude točno 100)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	90	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	8
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata (opisati što očekujete od studenta)

Pohađanje nastave

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja:

Aktivnost na nastavi ukupno nosi 10% ocjene

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	8
	Ukupno	8
Seminari	Aktivno sudjelovanje	2
	Ukupno	2
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	0
	UKUPNO	10
Završni ispit	Pisani dio	90
	Usmeni dio	
	Ukupno	90
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita N/A

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje PISANOГ dijela završnog ispita: projektni zadatak- prikazati problem i metodološka eksperimentalna rješenja s očekivanim rezultatima

1 – 55 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

56 – 65 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

66 – 79 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

80 – 90 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

- 1) Michael J. Joyner, Nisha Charkoudian, B. Gunnar Wallin. The sympathetic nervous system and blood pressure in humans: individualized patterns of regulation and their implications. *Hypertension*. 2010 July ; 56(1): 10–16.
- 2) William R Henderson , Donald E G Griesdale, Keith R Walley, A William Sheel. Clinical Review: Guyton--the Role of Mean Circulatory Filling Pressure and Right Atrial Pressure in Controlling Cardiac Output. *Crit Care* 2010;14(6):243. doi: 10.1186/cc9247. Epub 2010 Dec 1.
- 3) Christopher E. Schwartz, Julian M. Stewart. The arterial baroreflex resets with orthostasis Frontiers in Physiology published: 07 December 2012 doi: 10.3389/fphys.2012.00461
- 4) Jeffrey T. Potts, Kelly P. McKeown, and Artin A. Shoukas. Reduction in arterial compliance alters carotid baroreflex control of cardiac output in a model of hypertension. 01 Apr 1998 <https://doi.org/10.1152/ajpheart.1998.274.4.H1121>
- 5) Daniel A. Beard and Eric O. Feig. Understanding Guyton's venous return curves. *Am J Physiol Heart Circ Physiol*. 2011 September; 301(3): H629–H633.

Dopunska literatura

- 1) David B. Young. Control of Cardiac Output. University of Mississippi Medical Center San Rafael (CA): Morgan & Claypool Life Sciences; 2010.
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK54469/>
- 2) E. S. Prakash, Madanmohan, and Gopal Krushna Pal. What is the ultimate goal in neural regulation of cardiovascular function? *Adv Physiol Educ* 28: 100–101, 2004.
- 3) Parati G, Saulc JP, Castiglionid P. Assessing arterial baroreflex control of heart rate: new perspectives. *J Hypertension* 22:1259–1263, 2004.
- 4) Timmers HJLM, Wieling W, Karemaker JM, Lenders JWM. Denervation of carotid baro- and chemoreceptors in humans. *J Physiol* 553:3–11, 2003.
- 5) O'Donaugh TL, Resta TC, Walker BR Baroreflex control of heart rate in laboratory demonstration of conscious rats. *Adv Physiol Educ* 26:309-316, 2002.
- 6) Radaelli A, Raco R, Perfetti P, Viola A, Azzellino A, Signorini MG, Ferrari AU. Effects of slow, controlled breathing on baroreceptor control of heart rate and blood pressure in healthy men. *J Hypertension* 22:1361–1370, 2004.

<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Literatura je dostupna online		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija anonimnom standardiziranom studentskom anketom</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	2. IZBORNI MODUL „ORGANSKI SUSTAVI I TKIVA“
Naziv predmeta (kod)	EKSPERIMENTALNI PRISTUP MIKROCIRKULACIJI MOP424
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. INES DRENJANČEVIĆ, DR MED
Suradnici	Izv. prof. dr. sc. Martina Mihalj, dr. med.; izv. prof. dr. sc. Ana Stupin, dr. med.; izv. prof. dr. sc. Aleksandar Kibel, dr. med., izv. prof. dr. sc. Ivana Jukić, dr. med., doc. dr. sc Zrinka Mihaljević, doc. dr. sc. Marko Stupin
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	izborni
Akademска godina	2023/2024
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,0
	Broj sati svih oblika nastave P4, S6, V8

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je studenta upoznati s različitim eksperimentalnim pristupima istraživanja mikrocirkulacije in vivo i in vitro metodama. Poznavanje problematike može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području fiziologije, patofiziologije, farmakologije, interne medicine, ginekologije i porodništva, onkologije itd.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
Nema posebnih uvjeta- upis na doktorski studij
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
- upoznavanje sa „state-of-the-art“ laboratorijskim metodama za studiranje mikrocirkulacije - usvajanje znanja i vještina planiranja, provođenja istraživanja, prikupljanja i interpretacije

<p>rezultata istraživanja naučenim metodama,</p> <ul style="list-style-type: none"> - usvajanje načina aktivnog praćenja znanstvene literature u području mikrocirkulacije - razvijanje praktičnih vještina mjerena metodama u mikrocirkulaciji 						
Sadržaj predmeta						
<p>PREDAVANJE: Opći mehanizmi regulacije lokalnog tkivnog protoka.</p> <p>PREDAVANJE: Opći principi i metodološki pristupi proučavanja mikrocirkulacije</p> <p>SEMINAR: Vazomotorna funkcija mikrožilja u hipertenziji. Venusna i limfna mikrocirkulacija.</p> <p>SEMINAR: Uloga mikrocirkulacije u upali i eksperimentalne metode u istraživanju upale.</p> <p>Edem</p> <p>SEMINAR: Eksperimentalni pristup mikrocirkulaciji u tumorskim bolestima.</p> <p>VJEŽBA: in vitro: aortalni prstenovi</p> <p>VJEŽBA: Laser Doppler Flowmetry (model čovjek)</p> <p>VJEŽBA: in vitro metode: videomikrometrija preparata izolirane krvne žile (model štakor)</p> <p>VJEŽBA: Protočna citometrija-metoda za utvrđivanje aktivacije endotela i leukocita</p>						
<p><i>Vrste izvođenja nastave (staviti iks /kao u primjeru/ na vrstu nastave koja se izvodi)</i></p>				☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo	<hr/> <hr/>
Komentari						
Obveze studenata						
<p>Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave.</p> <p>Neodražena vježba i seminar mora se kolokvirati.</p> <p>Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature. Napomena: za vježbe je nužna zaštitna laboratorijska odjeća (kuta).</p>						
<p><i>Praćenje rada studenata (upisati postotak u kvadratič za vrstu praćenja studentskog rada koje namjeravate provoditi ili dodati novi oblik u prazna polja tako da kumulativno bude točno 100)</i></p>						
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	14	Seminarски rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	86	Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad

Portfolio							
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
Vrednovanje obveza studentica i studenata (opisati što očekujete od studenta)							
<i>Pohađanje nastave- ne boduje se, ali je obvezno</i>							
Praktični rad (vježbe)							
Seminari:							
Predavanja:							
<u>Aktivnost na nastavi ukupno nosi 14% ocjene</u>							

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenata

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba	8
	Ukupno	8
Seminari	Aktivno sudjelovanje	6
	Ukupno	6
Predavanja	Prisustvovanje	0
	Ukupno	0
	UKUPNO	14
Završni ispit	Pisani dio	84
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisano dijela završnog ispita- nije primjenjivo

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje PRAKTIČNOG dijela završnog ispita: svi zadani dokumenti moraju biti dostavljeni- napisan plan istraživanja iz polja predlozene ili potencijalne teme doktorata koji uključuje metode istraživanja mikrocirkulacije, te se ocjenjuju prema

skali dolje

- 1 – 55 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
56 – 65 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
66 – 79 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
80 – 90 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Kontos HA., Wei EP, Navari RM, Levasseur JE., Rosenblum WI, Patterson JL. Responses of cerebral arteries and arterioles to acute hypotension and hypertension. AM J Physiol 234 (4): 371-383, 1978.
2. Eriksson S, Nilsson J, Sturesson C. Non-invasive imaging of microcirculation: a technology review. Med Devices (Auckl). 2014 Dec 9;7:445-52.
3. Cecconi M, De Backer D, Antonelli M, Beale R, Bakker J, Hofer C, Jaeschke R, Mebazaa A, Pinsky MR, Teboul JL, Vincent JL, Rhodes A. Consensus on circulatory shock and hemodynamic monitoring. Task force of the European Society of Intensive Care Medicine. Intensive Care Med. 2014 Dec;40(12):1795-815.
4. Vajkoczy P, Ulrich A, Menger MD.: Intravital fluorescence videomicroscopy to study tumor angiogenesis and microcirculation. Neoplasia 2: 53-61., 2000.
5. Kassan M¹, Wecker A, Kadowitz P, Trebak M, Matrougui K. CD4+CD25+Foxp3 regulatory T cells and vascular dysfunction in hypertension. J Hypertens. 2013 Oct;31(10):1939-43. doi: 10.1097/HJH.0b013e328362feb7.

Dopunska literatura

1. Drenjancevic I, Koller A, Selhofer-Relatic K, Grizelj I, Cavka. Assessment of Coronary Hemodynamics and Vascular Function. Prog Cardiovasc Dis. 2014 Nov 20. pii: S0033-0620(14)00174-1.
2. Grizelj I, Cavka A, Bian JT, Szczerk M, Robinson A, Shinde S, Nguyen V, Braunschweig C, Wang E, Drenjancevic I, Phillips SA. Reduced flow-and acetylcholine-induced dilations in visceral compared to subcutaneous adipose arterioles in human morbid obesity. Microcirculation. 2014 Aug 23. doi: 10.1111/micc.12164
3. Michael CC, Curry Fe. Microvascular permeability. Physiol Rev 79 (3): 704-761, 1999.
4. Topol EJ, Califf RM et al (eds). 2002: Sec. VIII – Vascular biology and medicine. Textbook of Cardiovascular Medicine 2nd Edition. Lippincot, Williams & Wilkins.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
--------	-----------------	----------------

Radovi su dostupni online		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	5. IZBORNI MODUL ORGANSKI SUSTAVI I TKIVA	
Naziv predmeta	Kronične upalne bolesti jetre MOP428	
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Silvio Mihaljević	
Suradnici	prof. dr. sc. Aleksandar Včev, prof. dr. sc. Branko Dmitrović, Prof. dr.sc. M Samardžija, prof. dr. sc. Jerko Barbić, prof. dr. sc. Robert Smolić	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2.0
	Broj sati svih oblika nastave	20 (14P, 4S, 2V)

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Prepoznati važnost laboratorijskih nalaza u ranoj dijagnostici kronične bolesti jetre, usvojiti osnovne dijagnostičke neinvazivne i invazivne metode te znati najnovije terapijske pristupe u liječenju pojedinih bolesti.

Uvjeti za upis predmeta

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija očekujem da će studenti naučiti važnost postavljanja rane dijagnostike u liječenju kroničnih bolesti jetre i znati analizirati i vrednovati svaki od dobivenih rezultata laboratorijskih pretraga. Posebnu pažnju usmjeriti će na shvaćanje da postoji veliki nesrazmjer kliničke slike i rezultata dobivenih pretraga. Bolest može biti sa sasvim blagom kliničkom slikom a zaptavo s vrlo teškim stadijem. Morat će posebnu pažnju posvetiti digerencijalnoj dijagnozi i mogućim situacijama kada moraju započeti s liječenjem kronične bolesti jetre nepozate etiologije te znati terapijske mogućnosti svake pojedine kronične bolesti jetre. Želim da nakon ovoga kolegija odu s novim znanjima i pristupom u problematični bolesti jetre.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Kronični B hepatitis. Kronični C hepatitis. Autoimuni hepatitis. Nealkoholni steatohepatitis. Hepatotropni virusi. Klinička slika i diferencijalna dijagnoza

kroničnog hepatitisa. Patohistološka slika kroničnog hepatitisa. Laboratorijska dijagnostika kroničnog hepatitisa. Terapija kroničnog hepatitisa. Alkoholni hepatitis. Wilsonova bolest. U seminarima će biti obrađeni laboratorijski i poatohistološki kriteriji za dijagnostiku kronične bolesti jetre, te racionalni pristup liječenju kroničnog hepatitisa. U vježbama će biti praktično obrađena dijagnostika kroničnog hepatitisa.

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
---------------------------------------	--	---

Komentari

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave. Neodrađena vježba i seminar mora se kolokvirati.

Praćenje rada studenata

Pohađan je nastave	20	Aktivnost u nastavi	20	Seminars ki rad	20	Eksperimental ni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	30	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	10
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Praktični rad (vježbe)

Seminari: Posebno ću ocjenjivati kvalitetno izvođenje pojedinih tema s analizom problema i najnovijim terapijskim pristupom.

Predavanja: Dodatno ću vrednovati aktivno sudjelovanje I diskusiju za vrijeme predavanja.

Obvezatna literatura

1. Vučelić B. i sur.: Gastroenterologija i hepatologija. I dio. Medicinska naklada, Zagreb, 2002.
2. Sleisinger MH, Fordtran JS.: Gastrointestinal and Liver Diseases. 6th Edition, vol. 2. Saunders

Philadelphia, 1988.

3. Journal of Hepatology, official journal of the European association for the study of the liver. (odabrani članci)

Dopunska literatura

Kompletanja literatura, odabrana poglavljia te odabrani znanstveni radovi is područja obuhvaćenim seminarima neophodni za praćenje nastave te polaganje ispita će biti dostavljeni svim studentima nakon odabira kolegija.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Vucelić B. i sur.: Gastroenterologija i hepatologija. I dio. Medicinska naklada, Zagreb, 2002.		
Sleisinger MH, Fordtran JS.: Gastrointestinal and Liver Diseases. 6th Edition, vol. 2. Saunders Philadelphia, 1988.		
Journal of Hepatology, official journal of the European association for the study of the liver. (odabrani članci)		
.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA
Naziv predmeta	Seminarska radionica: Proučavanje uloge gena sisavaca MOP431
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. SREĆKO GAJOVIĆ
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Godina studija	

Akademski godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,5
	Broj sati svih oblika nastave	(14 sati) P2, S12

OPIS PREDMETA			
<i>Ciljevi predmeta</i>			
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>			
/			
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>			
<p>Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:</p> <p>Nakon završene nastave, student će biti pobliže upoznat sa suvremenim tehnikama manipulacije genomom sisavaca i suvremenim temama genetskih istraživanja: transgenične životinje, embrionalne matične stanice. Student će biti osposobljen za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja genetike. Razumijevanje problematike manipuliranja genomom sisavaca može pomoći u rješavanju konkretnih pitanja vezanih uz doktorski rad u različitim područjima biomedicine.</p>			
<i>Sadržaj predmeta</i>			
<p>Građa gena i načini njihovog djelovanja. Određivanje građe gena. Projekt ljudskog genoma. Značenje istraživanja gena. Genetski promijenjeni miš. Mogućnosti proučavanja uloge gena u sisavaca. Što je to transgenični miš i što je to „knock out“. Mogućnosti analize genetski promijenjenog miša. Genetski promijenjeni miš kao model za ljudske bolesti. Transgenični miš. Zašto dodatna kopija gena? Tehnika injiciranja oocite. Interpretacija fenotipa transgeničnog miša. Embrionalne matične stanice. Pregled ranog razvitka zametka sisavaca. Postupak izolacije embrionalnih matičnih stanica. Održavanje embrionalnih matičnih stanica u kulturi. Genetska promjena embrionalnih matičnih stanica. Od embrionalnih matičnih stanica do miša. Tehnika injiciranja blastociste. Tehnika morula agregacije. Analiza kimeričnog miša. Organizacija novostvorenih mišjih linija do homozigotnih životinja. Izolacija blastocista iz maternice miša. „Knock out“ i njegove varijante: egzon-specifični „knock out“, uvjetni „knock out“. Strategija „knock out“ eksperimenta. Kloniranje DNK konstrukta. Organizacija traženja ispravne genetske promjene. Genska zamka. Kako tražiti nove gene sisavaca. Strategija postupka genske zamke. Mogućnosti istovremenog otkrivanja gena i istraživanja njihove uloge.</p>			
<i>Vrste izvođenja nastave</i>		☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski

							daljinu ☐ terenska nastava	rad ☐ ostalo _____
<i>Komentari</i>								
-								
<i>Obveze studenata</i>								
Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare proučavanjem odgovarajuće literature.								
<i>Praćenje rada studenata</i>								
Pohađanje nastave		kтивност nastavi	A u	S eminarski rad		Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit		U smeni ispit		Es ej		Istraživanje		
Projekt		K ontinuirana provjera znanja		R eferat		Praktični rad		
Portolio								
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу</i>								

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	

Ukupno		
UKUPNO		
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	<i>Ocjenski bodovi</i>

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Bradley A, Evans M, Kaufman MH, Robertson E (1984) Formation of germ-line chimaeras from embryo-derived teratocarcinoma cell lines. *Nature* 309:255-256.
2. Evans MJ, Kaufman MH (1981) Establishment in culture of pluripotential cells from mouse embryos. *Nature* 292:154-156.
3. Gossler A, Doetschman T, Korn R, Serfling E, Kemler R (1986) Transgenesis by means of blastocyst-derived embryonic stem cell lines. *PNAS* 83:9065-9069.

4. Gossler A, Joyner AL, Rossant J, Skarnes WC (1989) *Mouse embryonic stem cells and reporter constructs to detect developmentally regulated genes*. *Science* 244:463-465.
5. Nagy A, Gocza E, Diaz EM, Pridaeuy VR, Ivanyi E, Markkula M, Rossant J (1990) *Embryonic stem cells alone are able to support fetal development in the mouse*. *Development* 110:815-821.
6. Robertson E, Bradley A, Kuhn M, Evans M (1986) *Germ-line transmission of genes introduced into cultured pluripotential cells by retroviral vector*. *Nature* 323:445-448.
7. Zambrovic BP, Friedrich GA, Buxton CE, Lileberg SL, Person C, Sands AT (1998) *Disruption and sequence identification of 2000 genes in mouse embryonic stem cells*. *Nature* 392:608-611.
8. Muro AF, Marro ML, Gajović S, Porro F, LuzzattoL, Baralle FE (2000) *Mild spherocytic hereditary elliptocytosis and altered levels of alpha- and beta-adducins in alpha-adducin deficient mice*. *Blood* 95:3978-3985.

Dopunska literatura

Joyner A (1994) *Gene Targeting. A Practical Approach*. Oxford: IRL Press.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Bradley A, Evans M, Kaufman MH, Robertson E (1984) Formation of germ-line chimaeras from embryo-derived teratocarcinoma cell lines. <i>Nature</i> 309:255-256.		
Evans MJ, Kaufman MH (1981) Establishment in culture of pluripotential cells from mouse embryos. <i>Nature</i> 292:154-156.		
Gossler A, Doetschman T, Korn R, Serfling E, Kemler R (1986) Transgenesis by means of blastocyst-derived embryonic stem cell lines. <i>PNAS</i> 83:9065-9069.		
Nagy A, Gocza E, Diaz EM, Pridaeuy VR, Ivanyi E, Markkula M, Rossant J (1990) Embryonic stem cells alone are able to support fetal development in the mouse. <i>Development</i> 110:815-821.		
Robertson E, Bradley A, Kuhn M, Evans M (1986) Germ-line transmission of genes introduced into cultured pluripotential cells by retroviral vector. <i>Nature</i> 323:445-448.		
Zambrovic BP, Friedrich GA, Buxton CE, Lileberg SL, Person C, Sands AT (1998) Disruption and sequence identification of 2000 genes in mouse embryonic stem cells. <i>Nature</i> 392:608-611		
Muro AF, Marro ML, Gajović S, Porro F, LuzzattoL, Baralle FE (2000) Mild spherocytic hereditary elliptocytosis and altered levels of alpha- and beta-adducins in alpha-adducin deficient mice. <i>Blood</i> 95:3978-3985.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA	
Naziv predmeta	Praktikum: Apoptoza - programirana smrt stanica MOP433	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. LJUBICA GLAVAŠ OBROVAC	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija		
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,5
	Broj sati svih oblika nastave	(14 sati) S8, V6

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Nakon završene nastave, student će dobiti fundamentalno znanje i razumijevanje problematike programirane smrti stanica, uključujući receptore, signalne mehanizme i gene koji utječu na nju, te tehnike kojima se apoptoza može detektirati u normalnim i patološki promijenjenim stanicama i tkivima. Student će biti osposobljen za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja. Poznavanje i razumijevanje apoptoze može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u različitim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine.

Sadržaj predmeta

Geni uključeni u programiranu smrt stanica. Receptori smrti: signalizacija i usklađivanje. Mitohondriji i apoptoza. Uloga kaspaza u apoptizi. Uloga Bcl-2 obitelji gena i p53 gena u apoptizi. Uloga proliferacije stanica u apoptizi. Apoptoza inducirana kemikalijama, radijacijom, hladnoćom, psihičkim traumama. Apoptoza u prostati inducirana androgenima. Apoptoza živčanih stanica u dijabetičkim polineuropatijama. Određivanje apoptoze u stanicama inducirane kemikalijama

metodom izlaganja fosfatidilserina uz fluoresceinom obilježeni aneksin V i TUNEL metodom. Određivanje membranskog potencijala mitohondrija bojanjem s JC-1. Primjena tehnika određivanja apoptoze u dijagnostici.

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	☐ predavanja ☐ seminari i radionicе ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
---------------------------------------	---	--

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Lorenzo HK, Susin SA: *Mitochondrial effectors in caspase-independet cell death.* FEBS Letters 2004;557:14-20.
2. Fridman JS, Lowe SW: *Control of apoptosis by p53.* Oncogene 2003;22:9030-40.
3. Hu W, Kavanagh JJ. *Anticancer therapy targeting the apoptotic pathway.* The Lancet Oncology 2003;4:721-29.
4. Hofseth JL, Hussain SP, Harris CC: *p53:25 years after its discovery.* TIPS 2004.
5. Matsuda R, Kaneko N, Kikuchi M. I sur:

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Lorenzo HK, Susin SA: Mitochondrial effectors in caspase-independet cell death. FEBS Letters 2004;557:14-20.		
Fridman JS, Lowe SW: Control of apoptosis by p53. Oncogene 2003;22:9030-40.		
Hu W, Kavanagh JJ. Anticancer therapy targeting the apoptotic pathway. The Lancet Oncology 2003;4:721-29.		
Hofseth JL, Hussain SP, Harris CC: p53:25 years after its discovery. TIPS 2004.		
Matsuda R, Kaneko N, Kikuchi M. I sur:		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	6. Izborni modul "Genetika, molekularna i stanična biomedicina"
Naziv predmeta	

(kod)	Glikobiologija	(MOP434)
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. MARIJA HEFFER	
Suradnici	PROF. DR. SC. RONALD L. SCHNAAR	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni kolegij	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1.5	Broj sati svih oblika nastave 16 8P, 8S, 0V

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Cilj predmeta je upoznati studente sa suvremenim metodama u istraživanju i dijagnostici bolesti povezanih sa glikokonjugatima te ih uputiti na simptome bolesti i mogućnosti terapije istih.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
Odslušana grupa predmeta koja studente upućuje na suvremene eksperimentalne metode i educira o istraživanjima na životinjama.
Očekivani ishodi učenja za predmet
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • Nabrojati monosaharide koji se koriste u metabolizmu čovjeka • Razlikovati osnovne klase glikana (glikoproteine, glikolipide i proteoglikane) prema mjestu sinteze, krajnjem položaju unutar stanice i funkciji • Objasniti funkciju glikana u aktivnosti, smatanju i prometu glikoproteina • Objasniti ulogu O-GlcNAc postranslacijske modifikacije u regulaciji metabolizma stanice • Objasniti ulogu glikolipida u procesima međustaničnog prepoznavanja, organizaciji membrane i regulaciji stanične signalizacije te simtome bolesti koje proizlaze iz poremećaja razgradnje glikolipida • Objasniti ulogu proteoglikana u izvanstaničnom matriksu • Nabrojati klase proteina koji vežu glikane i objasniti njihovu ulogu u staničnom i molekularnom prepoznavanju • Objasniti ulogu promjena sastava glikana i ekspresije proteina koji vežu glikane u nastanku tumora • Povezati simptome kongenitalnih bolesti glikozilacije s dijagnostičkim nalazima i dostupnom terapijom.
Sadržaj predmeta
Glikokonjugati i njihova rasprostranjenost u organizmu. Informacijski kapacitet glikokonjugata, prepoznavanje šećer-protein i šećer-šećer. Biosinteze glikokonjugata (N- i O-glikozilirani proteini, glikolipidi). Ključna uloga glikozilacije tijekom embrionalnog

razvoja. Fiziološki normalne razlike u glikozilaciji (krvne grupe, polimorfizam glikoformi). Uloga glikozilacije u upalnim procesima (selektini, proteini akutne faze, itd.). Glikozilacija imunoglobulina i njezin značaj u razvoju bolesti (reumatoidni artritis, alergije). Dijagnostičko značenje glikozilacije. Glikokonjugati kao tumorski markeri. Metode analize glikozilacije.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
--------------------------------	---	---

Komentari

- Od studenta se očekuje da pripremi najmane jedan J club

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portfolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	

	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	30%
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	10%
	Ukupno	10%
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	30%
	Usmeni dio	30%
	Ukupno	60%
UKUPNO		100%

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Introduction to Glycobiology, Third Edition (2011) M.E Taylor & K. Drickamer, Oxford University Press, New York.

Dopunska literatura

Essentials of Glycobiology, Second Edition (2009) A. Varki, et al., Cold Spring Harbor Laboratory Press, Cold Spring Harbor, NY. Content freely available at:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK1908/> [3rd Edition release due August 2017]

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA	
Naziv predmeta	Razvoj zametka u humanoj reprodukciji MOP443	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. SINIŠA ŠIJANOVIĆ	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,5
	Broj sati svih oblika nastave	(24 sati) P14, S4, V6

OPIS PREDMETA								
<i>Ciljevi predmeta</i>								
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>								
/								
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>								
<p>Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:</p> <p>Nakon završene nastave, student će produbiti znanje i razumijevanje o nastanku ljudskog života, ranom razvoju zametka, diferencijaciji i razvoju spolovila i organa te mogućem nastanku fetalnih malformacija. Produbit će znanje i spoznajke o uzorcima bračne neplodnosti i metodama potpomognute oplođenje. Student će biti osposobljen za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja humane reprodukcije. Poznavanje i razumijevanje početka ljudskog života predstavljaju temelj u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz humanu reprodukciju.</p>								
<i>Sadržaj predmeta</i>								
<p>Sadržaj nastave obuhvaća slijedeće teme: Endokrinologija i embriologija spolne diferencijacije. Spermatogeneza. Jajna stanica, transport gameta, rani razvoj zametka i implantacija. Razvoj i diferencijacija spola. Bračna neplodnost i metode potpomognute oplođenje. Imunologija trudnoće.</p>								
<i>Vrste izvođenja nastave</i>						☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo	
<i>Komentari</i>								
-								
<i>Obveze studenata</i>								
<p>Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.</p>								
<i>Praćenje rada studenata</i>								
Pohađanje nastave		aktivnost nastavi	A u		seminarski rad		Eksperimentalni rad	

Pismeni ispit		Usmeni ispit	Ej	Es		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	R	Praktični rad	
Portolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Šimunić V. Razvoj ženskih spolnih organa (diferencijacija spola). U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:11-16.
2. Suchanek E, Šimunović V. Gamete, oplodnja i rani razvoj zametka. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:61-77.
3. Ciglar S. Bračna neprodnost. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdaje. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:349-353.
4. Šimunić V. Izvantelesna oplodnja i druge metode potpomognute oplodnje u čovjeka. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb, Naknada Ljevak, 2001:357-365.
5. Chervenak F. A., Kurjak A. (ur). The Fetus as a Patient. Carfort, UK. The Parthenon Publishing, 1996;251-278.

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

Šimunić V. Razvoj ženskih spolnih organa (diferencijacija spola). U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:11-16.		
Suchanek E, Šimunović V. Gamete, oplodnja i rani razvoj zametka. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:61-77.		
Ciglar S. Bračna neplodnost. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdansne. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001:349-353.		
Šimunić V. Izvantelesna oplodnja i druge metode potpomognute oplodnje u čovjeka. U: Šimunić V i sur. Ginekologija, prvo izdanje. Zagreb, Naknada Ljevak, 2001:357-365.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA
Naziv predmeta	RANA EMBRIOGENEZA SISAVACA MOP445
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. TATJANA BELOVARI
Suradnici	PROF. DR. SC. SVJETLANA MARIĆ, PROF. DR. SC. MARTINA SMOLIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,0 Broj sati svih oblika nastave (18 sati) 8 P, 4 S, 6 V

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Stjecanje znanja o zbivanjima i zakonitostima ranog embrionalnog razvoja u sisavaca. Stjecanje znanja o specifičnostima ranog embrionalnog razvoja laboratorijskih glodavaca i osnovnim tehnikama eksperimentalne embriologije. Usvojena znanja omogućuju razumijevanje istraživačkog i terapijskog potencijala suvremene embriologije.

Uvjeti za upis predmeta

Nema posebnih uvjeta.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog predmeta student će biti sposoban:

- navesti i opisati osnovna zbivanja i morfogenetske procese u ranom embrionalnom razvoju
- opisati signalne putove uključene u indukciju i diferencijaciju embrionalnih stanica
- definirati preimplantacijsko i postimplantacijsko razdoblje i opisati biološke karakteristike preimplantacijskih i postimplantacijskih zametaka laboratorijskih glodavaca
- opisati postupak dobivanja zametaka laboratorijskih životinja određene starosti, te određivanje starosti zametka na temelju morfoloških parametara
- definirati i opisati vrste matičnih stanica te protumačiti razlike između embrionalnih matičnih stanica i induciranih pluripotentnih matičnih stanica
- nabrojati i opisati osnovne tehnike eksperimentalne embriologije (kultura in vitro, transplantacija in vivo) te njihov značaj u eksperimentalnoj embriologiji i novim terapijskim pristupima
- usporediti mogućnosti i ograničenja pojedinih tehnika eksperimentalne embriologije, te izabrati odgovarajući eksperimentalni model za istraživanje

Sadržaj predmeta

Rana embriogeneza: biološka svojstva preimplantacijskih i postimplantacijskih štakorskih i mišjih zametaka . Osnovna zbivanja i zakonitosti ranog embrionalnog razvoja; proliferacija, indukcija, determinacija, migracija stanica, diferencijacija, apoptoza. Stanična signalizacija u indukciji i diferencijaciji embrionalnih stanica. Uloga apoptoze u normalnom razvoju. Glodavci kao laboratorijski model za proučavanje normalnih razvojnih procesa i patogeneze kongenitalnih anomalija. Specifičnosti rane embriogeneze glodavaca. Dobivanje zametaka određene starosti, parametri za određivanje starosti zametaka. Embrionalne matične stanice, inducirane pluripotentne matične stanice. Osnovne tehnike eksperimentalne embriologije (kultura in vitro, transplantacija in vivo) te njihov značaj u eksperimentalnoj embriologiji i novim terapijskim pristupima.

Vrste izvođenja nastave

☒ predava nja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionic e	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazov anje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
	_____
	_____

Komentari

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	4	Aktivnost u nastavi	6	Seminarски rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	40	Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	10
Portfolio						

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Redovito pohađanje svih oblika nastave i aktivno sudjelovanje. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan-1, dovoljan-2, dobar-3, vrlo dobar-4, izvrstan-5). Tijekom Nastave student će moći steći maksimalno 100 ocjenskih bodova. Kroz različite oblike aktivnosti tijekom nastave mogu prikupiti maksimalno 60 bodova.

Praktični rad (vježbe): Tijekom nastave održati će se 2 vježbe tijekom kojih student može aktivnim sudjelovanjem prikupiti maksimalno 10 ocjenskih bodova (5 bodova po vježbi).

Seminari: Tijekom nastave student može steći maksimalno 46 ocjenskih bodova. Održati će se 2 seminara tijekom kojih student može aktivnim sudjelovanjem prikupiti maksimalno 6 ocjenskih bodova (3 boda po seminaru) i maksimalno 40 ocjenskih bodova za priznati referat.

Predavanja: Prisustvovanjem na nastavi student može steći maksimalno 4 ocjenska boda (50-70% - 2 ocjenska boda; 71-100% - 2 ocjenska boda).

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Održena vježba	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	6
	Priznati referat	40
	Ukupno	46
Predavanja	Prisustvovanje	4
	Ukupno	4
	UKUPNO	60
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	40
	Ukupno	40
UKUPNO		100

Završni ispit

Završni ispit je obavezan, a sastoji se od usmenog dijela.

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 10 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 11– 20 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 21 – 30 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 31 – 40 ocjenskih bodova: iznimno dobar odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Sadler TW: Langmanova medicinske embriologija, 10. izdanje. Školska knjiga: Zagreb; 2008.
2. Gilbert SF. Developmental embryology. Sixth edition. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc. Publishers; 2000.
3. Copp AJ, Cockcroft DL (1990): Dissection and culture of post-implantation embryos, u: Postimplantation mammalian embryos. A practical approach. Oxford: IRL Press, 15-40.
4. Belovari T, Stević N, Gajović S, Kostović-Knežević Lj (2004): Differentiation and developmental potential of rat post-implantation embryo without extra-embryonic membranes cultured *in vitro* or grafted *in vivo*. Anat Histol Embryol 33: 90-95.
5. www.emouseatlas.org/Atlas/Theiler_book_download.html

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Sadler TW: Langmanova medicinske embriologija, 10. izdanje. Školska knjiga: Zagreb; 2008.		
Gilbert SF. Developmental embryology. Sixth edition. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc. Publishers; 2000.		
Copp AJ, Cockcroft DL (1990): Dissection and culture of post-implantation embryos, u: Postimplantation mammalian embryos. A practical approach. Oxford: IRL Press, 15-40.		

Belovari T, Stević N, Gajović S, Kostović-Knežević Lj (2004): Differentiation and developmental potential of rat post-implantation embryo without extra-embryonic membranes cultured <i>in vitro</i> or grafted <i>in vivo</i> . Anat Histol Embryol 33: 90-95..		
www.emouseatlas.org/Atlas/Theiler_book_download.html		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA
Naziv predmeta	Klinička genetika MOP497
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Jasenka Wagner / prof. dr. sc. Borut Peterlin
Suradnici	Prof .dr. sc. Marija Heffer, izv. prof. dr.sc . Silvija Pušeljić,
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,5 Broj sati svih oblika nastave (15 sati) P10, S5

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Genomika igra značajnu ulogu kod većine bolesti koje su vodeći uzrok smrti u razvijenim zemljama. Razumijevanje odnosa između genomske podložnosti, okoline i ponašanja je osnova za pristup sistemskoj medicini kao i za razvoj učinkovitih preventivnih programa te personalizirane medicine. Cilj je modula da studenti na izabranim modelima bolesti prouče i razumiju najnovije genomske analize te njihovu interakciju sa faktorima okoline te ponašanja, a usvojena znanja primjene u području preventivne i personalizirane medicine. Studenti će dobiti uvid i u organizaciju te način funkcioniranja genetičkih servisa budućnosti.
<i>Uvjjeti za upis predmeta</i>
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>

Studenti će moći interpretirati značaj genetičke varijabilnosti i mutacija u etiopatogenezi kompleksnih čestih bolesti. Bit će sposobni vrednovati kliničku upotrebu genomskih testova kao i mjesto komercijalnih DTC (*direct to consumer*) testova u prevenciji bolesti i izboru terapije te moći procijeniti značenje genetičke informacije u implementaciji genomskih testova. Studenti će biti sposobni primijeniti ELSI (*Ethical, Legal and Social Implications*) principe značajne za implementaciju genomske medicine u javnom zdravlju.

Sadržaj predmeta

Uvod u epidemiologiju humanog genoma

Metode i pristupi za prikupljanje podataka, analizu i integraciju

Analiza slučaja: Procjena značaja varijacija humanog genoma kod specifične bolesti

Primjena epidemioloških metoda i genetičkih informacija u javnom zdravstvu

Primjena genetičke informacije na primjerima specifičnih bolesti/poremećaja

Vrste izvođenja nastave

X predavanja	X samostalni zadaci
X seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
vježbe	☐ laboratorij
☐	☐ mentorski rad
obrazovanje na daljinu	☐ ostalo
☐	—
terenska nastava	—

Komentari

Obveze studenata

Svi studenti su dužni redovito pohađati nastavu i pripremiti se za seminare proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	10	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	40	Usmeni ispit	40	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	10	
	Ukupno	15	
Predavanja	Prisustvovanje	5	
	Ukupno	5	
	UKUPNO	20	
Završni ispit	Pisani dio	40	
	Usmeni dio	40	
	Ukupno	80	
	UKUPNO	100	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-64,99	27
65-69,99	29
70,00-74,99	31
75-79,99	33
80-84,99	35
85-89,99	37
90,00-94,99	39
95-100	40

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: iznimjan odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova

B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova

C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova

D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Khoury MJ, Bedrosian S, Gwinn M, Higgins JPT, Ioannidis JPA, Little J, editors. Human Genome Epidemiology (Second Edition): Building the evidence for using genetic information to improve health and prevent disease. New York (NY): Oxford University Press; 2010.

Dopunska literatura

1. Van El Cg, Cornel Mc, Borry P, Hastings Rj, Fellmann F, Hodgson Sv, Howard Hc, Cambon-Thomsen A, Knoppers Bm, Meijers-Heijboer H, Scheffer H, Tranebjærg L, Dondorp W, De Wert Gm; ESHG Public And Professional Policy Committee. Whole-Genome Sequencing In Health Care: Recommendations of The European Society Of Human Genetics. *Eur J Hum Genet.* 2013 Jun;21(6):580-4. Doi: 10.1038/Ejhg.2013.46. (S1)
2. Van El Cg, Cornel Mc; ESHG Public And Professional Policy Committee. Genetic Testing And Common Disorders In A Public Health Framework. *Eur J Hum Genet.* 2011 Apr;19(4):377-81. Doi: 10.1038/Ejhg.2010.176. Epub 2011 Jan 26. (S2)
3. Wayne W. Grody Md, Phd, Barry H. Thompson Md, Ms, Anthony R. Gregg Md, Lora H. Bean Phd, Kristin G. Monaghan Phd, Adele Schneider Md , Roger V. Lebo Phd. ACMG Position Statement On Prenatal/Preconception Expanded Carrier Screening. *Genetics In Medicine* (2013)15,482–483, Doi:10.1038/Gim.2013.47 (S3)
4. Eurogentest: Recommendations For Genetic Counseling Related To Genetic Testing(S3) (http://Www.Eurogentest.Org/Fileadmin/Templates/Eugt/Pdf/Guidelines_Of_GC_Final.Pdf)
5. St Pierre J, Bach J, Duquette D, Oehlke K, Nystrom R, Silvey K, Zlot A, Giles R, Johnson J, Anders HM, Gwinn M, Bowen S, Khoury MJ. Strategies, Actions, And Outcomes Of Pilot State Programs In Public Health Genomics, 2003-2008. *Prev Chronic Dis.* 2014 Jun 12;11:E97. Doi: 10.5888/Pcd11.130267. (S4)
6. Chang CQ, Tingle SR, Filipski KK, Khoury MJ, Lam TK, Schully SD, Ioannidis JP. An Overview Of Recommendations And Translational Milestones For Genomic Tests In Cancer. *Genet Med.* 2014 Oct 23. Doi: 10.1038/Gim.2014.133. (S5)

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Obvezatna i dopunska literatura je online dostupna svima		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	6. IZBORNI MODUL GENETIKA, MOLEKULARNA I STANIČNA BIOMEDICINA
Naziv predmeta (kod)	Primjenjena genomika u medicini
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. STANA TOKIĆ

Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. MARIO ŠTEFANIĆ IZV. PROF. DR. SC. MARTINA MIHALJ DOC.DR.SC. VLATKA PERIŠA DOC.DR.SC. SAŠKA MARCZI DOC.DR.SC. VERA PLUŽARIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,0 Broj sati svih oblika nastave 30 P20, S0, V10

OPIS PREDMETA
Ciljevi predmeta
Cilj predmeta je unaprijediti razumijevanje uloge genomske medicine u pružanju brze i precizne dijagnoze, i izboru optimalne terapije genski uvjetovanih bolesti. Cilj je upoznati studente s javno dostupnim katalozima genskih biljega, te osnovnim metodološkim, tehnološkim i računalnim alatima za prikupljanje i obradu genomske podataka.
Uvjeti za upis predmeta
/Završen sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij medicine, sveučilišni prijediplomski i diplomski studij iz srodnih područja (farmacije, medicinsko laboratorijske dijagnostike, biologije)
Očekivani ishodi učenja za predmet
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti prednosti i ograničenja različitih molekularnih metoda za dijagnostiku naslijednih i stečenih bolesti • znati se služiti bazama podataka u potrazi za genetičkim biljezima naslijednih i stečenih bolesti • razumjeti osnove bioinformatičke obrade genetičkih podataka • vrednovati rezultate testiranja klinički relevantnih genetičkih biljega • razumjeti primjenu naprednih molekularnih alata u liječenju rijetkih bolesti • razumjeti ulogu spolnih, autosomalnih i mitohondrijskih genomske biljega u forenzičkim istraživanjima • moći interpretirati nalaze qPCR / RT-qPCR analize • razumjeti ulogu NGS metodologija u analizi visokopolimorfnih genskih biljega
Sadržaj predmeta
Predavanja: 1. Evolucija molekularnih metoda u potrazi za genetičkim biljezima naslijednjih i stečenih bolesti 2. Bioinformatičke baze podataka – katalozi molekularnih biljega naslijednih i

stečenih bolesti

3. Metodološki principi i tehnološke varijante nove generacije sekvenciranja
4. Računalna genomika u eri precizne medicine
5. Genomski pristup u dijagnostici i terapiji kardiovaskularnih i neurodegenerativnih bolesti
6. Precizna onkologija u dijagnostici i terapiji bolesti hematopoeze
7. Personalizirana medicina u dermatologiji
8. Genetički biljezi nasljednih autoimunih bolesti
9. Molekularni alati u genskoj terapiji rijetkih bolesti
10. Primjenjena genomika u forenzičkim istraživanjima

Vježbe:

1. Primjena qPCR i RT-qPCR metode u farmakogenomici i dijagnostici hematoloških oboljenja
2. Primjena NGS metode u HLA tipizaciji i dijagnostici autoimunih bolesti

Vrste izvođenja nastave

☐ x predavanja	☐ samostalni zadaci
☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☐ x vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
_____	
-	

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	0
	Djelomični test II	0
	Djelomični test III	0
	Ukupno	0
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	4
	Odrađena vježba i priznati referat	16
	Ukupno	20
Seminari	Aktivno sudjelovanje	0
	Ukupno	0
Predavanja	Prisustvovanje	2
	Ukupno	20
	UKUPNO	40
Završni ispit	Pisani dio	60
	Usmeni dio	0
	Ukupno	60
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
50-59,99%	30-36
60-69,99%	36-41
70-79,99%	42-47
80-100%	48-60

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na

završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Jadranka Sertić, Stjepan Gamulin, Filip Sedlić. *Primjenjena genomika*. Medicinska naklada d.o.o. ISBN-13: 9789531769198
2. Tom Strachan, Anneke Lucassen. *Genetics and Genomics in Medicine*, 2nd Edition (2022) ISBN0367490811

Dopunska literatura

1. Michael Snyder. *Genomics and Personalized Medicine*. 2016. ISBN0190234768 2. Primorac D i suradnici, *Primjena analize DNA u sudskoj medicini i pravosuđu*, Nakladni Zavod Matice Hrvatske, 2001. 3. Znanstveni i stručni radovi vezani za pojedina poglavila (dostupni on-line)

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	7. IZBORNI MODUL INFKEKCIJA I IMUNOST
Naziv predmeta	Temeljna imunologija MOP451
Nositelj predmeta	PROF. DR SC. JERKO BARBIĆ/ PROF. DR. SC. MLAĐEN MERĆEP

Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni predmet	
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost I način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati svih oblika nastave	(34 sata) P20, S8, V6

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Predmet će obuhvatiti pregled stanica, tkiva i organe imunološkog sustava. Detaljno će se dati najnoviji pregled analize razvoja, aktivacije izvršnih funkcija i regulacije imunološkog odgovora. Obradit će se bolesti u kojima imunološki mehanizmi imaju značajnu ulogu kao što su preosjetljivosti, autoimune bolesti, tumori i stanja imunološke nedostatnosti. Kritički će se analizirati klasična i suvremena literatura iz područja imunologije pri čemu će se naglasak biti na kritičkoj analizi izabranih publikacija.
<i>Uvjjeti za upis predmeta</i>
Nema
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Definirati pojedine komponente imunosti. Objasniti imunološku toleranciju, način aktivacije imunološkog sustava, ulogu različitih signalnih molekula te načine modulacije imunološkog odgovora. Objasniti značenje poremećaja imunosnog sustava u nastanku različitih patofizioloških stanja. Razjasniti ulogu pojedinih staničnih i molekularnih čimbenika u nastanku autoimunih bolesti (uloga citokina, citokinskog usmjeravnja, HLA sustava, kostimulacijskih receptora). Postaviti problem istraživanja u imunologiji i odabratи najprikladnije analitičke metode za njegovo rješavanje.
<i>Sadržaj predmeta</i>
Popis predavanja, svako predavanje 2 školska sata, ukupno 20 sati <ul style="list-style-type: none"> 1. Pregled imunosnog odgovora – prirođena i stečena imunost 2. Aktivacija prirođene imunosti, pregled signalnih molekula i receptora 3. HLA sustav i predočavanje antigena 4. Antigeni receptor limfocita T i B 5. Aktivacija limfocita T i B 6. Izvršni mehanizmi imunosti, subpopulacije limfocita T i B (Th1, Th2, Th17, Treg) 7. Imunološka tolerancija i autoimunost 8. Imunologija tumora 9. Imunološke preosjetljivosti i nedostatnosti 10. Imunologija presadbe organa Popis seminara, svaki seminar traje 2 školska sata, ukupno 8 sati (tijekom seminara analiziraju se najnovije publikacije iz područja seminara) <ul style="list-style-type: none"> 1. Antigeni i signali opasnosti u imunologiji 2. Mikrobiota i imunološki odgovor

3. Kronična upala i kronične bolesti (šećerna bolest, maligne bolesti, hipertenzija)   4. Uloga kostimulacijskih molekula u aktivaciji imunosti, centralna i periferna tolerancija   Popis seminara, svaka vježba traje 2 školska sata, ukupno 6 sati (tijekom vježbe analiziraju se najnovije publikacije iz područja vježbi)   1. Pokusni modeli u imunologiji   2. Metode mjerjenja aktivacije imunološkog sustava   3. Protočna citometrija

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	<p>X predavanja X seminari i radionice X vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava</p>	<p>samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo</p> <hr/> <hr/>
---------------------------------------	---	---

Komentari

Obveze studenata

Student je obavezan redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Za uspješnu izvedbu seminara i vježbi potrebna je prethodna priprema studenta. Za rad u laboratoriju mora imati propisanu radnu odjeću (bijelu kutu) i literaturu. Student mora prisustvovati na minimalno 70% svih oblika nastave (vježbi, seminara i predavanja) te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa seminara i/ili vježbi mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	80	Usmeni ispit	Esej		Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

Portfolio						
-----------	--	--	--	--	--	--

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	Nazočnost	10
	Pripremljeni seminari	20
Završni ispit	Pisani dio	70
Ukupno		100

Student koji imao samo 50% od maksimalnog broja bodova dobivenih tijekom nastave, može izaći na završni ispit i u tom slučaju može biti ocijenjen najviše ocjenom dobar (3).

Seminari

Tijekom nastave održati će se 4 seminara tijekom, aktivno sudjelovanje na seminarima donosi za svaki seminar 5 bodova, odnosno ukupno 20 bodova. Ocjenjuje se aktivnost ili znanje koje je student pokazao tijekom sustavnog propitivanja tijekom i koncem svakog seminara. Ovakvo propitivanje nastavnik obvezno provodi barem koncem svakog seminara slučajnim izborom barem jednog studenta.

Završni ispit

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario ukupno minimalno 10 ocjenskih bodova iz pohađanja nastave stječe pravo na potpis i na pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je **obavezan a čini ga pisani test**. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 70 ocjenskih bodova. Minimalni kriterij za stjecanje ocjenskih bodova je 60% točno riješenih pitanja. Bodovi stećeni na testu pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 4. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajamaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave. U slučaju kada student na završnom ispitu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
65-69,99	7
70,00-79,99	8
80-89,99	9
90,00-100	10

Obvezatna literatura

Ur : Abul K. Abbas; Cellular and Molecular Immunology; / 7th ed
Izadavač: Philadelphia Elsvier c2012.

Skripta preglednih članka i značajnijih orginalnih radova iz različitih časopisa

<i>Dopunska literatura</i>		
Urednik: ,William E. Paul; Fundamental immunology / 7th ed Izadavč: Philadelphia : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, c2013		
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Ur : <u>Abul K. Abbas</u> ; Cellular and Molecular Immunology; / 7th ed Izdavač: Philadelphia Elsvier c2012		
Skripta preglednih članka i značajnijih orginalnih radova iz različitih časopisa	Bit će pripremljeno sukadno broju prijavljenih studenata	
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	7. IZBORNI MODUL INFKECIJA I IMUNOST
Naziv predmeta	Patogeneza bakterijskih i virusnih infekcija MOP454
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. J. VRANEŠ
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni predmet
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,0 Broj sati svih oblika nastave (18 sati) P10, S6, V2

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Nakon završene nastave, student će dobiti napredno znanje iz patogeneze bakterijskih i virusnih infekcija. Student će biti osposobljen za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja bakteriologije i virusologije. Poznavanje i razumijevanje problematike patogeneze bakterijskih virusnih infekcija može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u različitim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća slijedeće teme: Patogenost mikroorganizma. Čimbenici virulencije mikroorganizma. Adherencija. Invazivnost. Unutarstanična pokretnost mikroorganizama. Stanična i tkivna oštećenja izazvana mikroorganizmima i njihovim produktima. Toksini. Enzimi. Apoptoza. Citopatični učinak izazvan virusima. Širenje mikroorganizama u tijelu čovjeka. Imunološki odgovor na infekciju. Kako mikroorganizmi izbjegavaju imunološki odgovor. Imunosupresija inducirana mikroorganizmima. Oporavak od infekcije. Nemogućnost eliminacije mikroorganizama: latencija, perzistentne infekcije.

Vrste izvođenja nastave

- predavanja
  - seminari i radionice
  - vježbe
  - obrazovanje na daljinu
  - terenska nastava
  - samostalni zadaci
  - multimedija i mreža
  - laboratorij
  - mentorski rad
  - ostalo
-
-

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi studenti su se dužni pripremiti za seminare i vježbe proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	A	Seminarski rad	S	Eksperimentalni rad	Eksperimentalan rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	U	Esej	E	Istraživanje	Istraživanje
Projekti	K		R		Praktična	Praktična

kt		ontinuirana provjera znanja		eferat		čni rad	
Portf olio							
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Kok M, Pechere J-C. *Nature and pathogenicity of microorganisms*. U: Armstrong D, Cohen J. *Infectious Diseases*. London: Mosby, 1999:1.1-1.26.
2. Keusch GT. *Host responses to infection*. U: Armstrong D, Cohen J. *Infectious Diseases*. London: Mosby, 1999:2.1-2.20.
3. Mims C I sur. *Mims' Pathogenesis of Infectious Diseases*. 5. Izd. London: Academic Press, 2001. http://www.ebook3000.com/Mims--Pathogenesis-of-Infectious-Disease_21762.html
4. Relman Da, Falkow S. A molecular perspective of microbial pathogenicity. In: Mandel GL, Bennett JE, Dolin R. *principles and Practice of Infectious Diseases*. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:3-14.
5. Hewlett EL, Hughes MA. Toxins. In: Mandel GL, Bennett JE, Dolin R. *principles and Practice of Infectious Diseases*. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:24-33.
6. Petri WA, Mann BJ, Huston CD. Microbial adherence. In: Mandel GL, Bennett JE, Dolin R. *principles and Practice of Infectious Diseases*. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:14-24.
7. Janeway CA, Travers P. *Immunobiology. The Immune System in Health and Disease*. 7th ed, New York: Garland Science Publishing, 2008.

Dopunska literatura

Odabrani članci iz tekuće znanstvene literature.

<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Kok M, Pechere J-C. Nature and pathogenicity of microorganisms. U: Armstrong D, Cohen J. Infectious Diseases. London: Mosby, 1999:1.1-1.26.		
Keusch GT. Host responses to infection. U: Armstrong D, Cohen J. Infectious Diseases. London: Mosby, 1999:2.1-2.20.		
Mims C I sur. Mims' Pathogenesis of Infectious Diseases. 5. Izd. London: Academic Press, 2001. http://www.ebook3000.com/Mims--Pathogenesis-of-Infectious-Disease_21762.html		
Relman Da, Falkow S. A molecular perspective of microbial pathogenicity. In: Mandel GL, Benett JE, Dolin R. principles and Practice of Infectious Diseases. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:3-14.		
Hewlett EL, Hughes MA. Toxins. In: Mandel GL, Benett JE, Dolin R. principles and Practice of Infectious Diseases. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:24-33.		
Petri WA, Mann BJ, Huston CD. Microbial adherence. In: Mandel GL, Benett JE, Dolin R. principles and Practice of Infectious Diseases. Philadelphia: Elsevier Inc., 2005:14-24.		
Janeway CA, Travers P. Immunobiology. The Immune System in Health and Diseases. 7th ed, New York: Garland Science Publishing, 2008.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	7. IZBORNI MODUL INFKEKCIJA I IMUNOST
Naziv predmeta	Patofiziologija tuberkuloze MOP456
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. LJ. PERIĆ
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni predmet

Godina studija		
Akademска година	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0
	Broj sati svih oblika nastave	(22 sata) P6, S8, V8

OPIS PREDMETA		
<p><i>Ciljevi predmeta</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Uvjeti za upis predmeta</i></p> <hr/> <p>/</p> <p><i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i></p>		
<p>Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Usvajanje znanja iz područja patofiziologije tuberkuloze. Razumijevanje važnosti rane dijagnostike latentne TB-infekcije i prevencije rane i kasne postprimarne tuberkuloze.</p>		
<p><i>Sadržaj predmeta</i></p> <p>Povijesni pregled tuberkuloze. Izvor infekcije. Put prijenosa. Osobine uzročnika - <i>MYcobacterium tuberculosis</i>. Patofiziologija latentne TB-infekcije kao i manifestnih oblika bolesti. Suvremena dijagnostika. Terapija. Profilaksa. Novi oblici cijepljenja.</p>		
<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p> <p> ☐ predavanja ☐ seminar i ☐ radionic e ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava </p> <p> ☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____ _____ </p>		
<p><i>Komentari</i></p> <p>-</p>		
<p><i>Obveze studenata</i></p> <p>Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.</p>		

Praćenje rada studenata							
Poha đanje nastave		ktivnost nastavi	A u		Se minarski rad		Ekspe rimentalni rad
Pism eni ispit		U smeni ispit		Ej	Es	Istraži vanje	
Proje kt		K ontinuirana provjera znanja		eferat	R	Prakti čni rad	
Portf olio							

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Duško Mardešić I suradnici: *Pedijatrija* (školska knjiga 2004)

Dopunska literatura

1. Aberle N, Ferić-Miklenić M, Kljaić-Bukvić B, Bublić J, Boranić M. Sources of infection in childhood tuberculosis in a region of east Croatia. *Collegium Anthropologicum* 2005;29:475-479
2. Aberle N, Bublić J, Ferić M, Bukvić B, Šimić A, Trtica B, Blažević B, Boranić M. Increasing rate of childhood tuberculosis in a region of east Croatia. *Pediatrics International* 2007;49:190-195
3. Aberle N, Kljaić-Bukvić B, Blekić M. Nove mogućnosti u otkrivanju latentne tuberkuloze u djece. 5. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja "Sekundarna prevencija u pedijatriji", Slavonski Brod, 29.veljače – 2. Ožujka 2008. Zbornik radova, str. 73-75
4. Aberle N, Kljajić-Bukvić B, Blekić B, Boranić M. Incidence of childhood tuberculosis in east Croatia in the past 10-year period. *Allergy* 2007;62 (suppl. 83):559
5. Doherty TM, Andersen P. Vaccines for tuberculosis: Novel concepts and recent progress. *Clin Microbiol Rev* 2005;18:682-702
6. Russell DG. Mycobacterium tuberculosis: here today, and here tomorrow. *Nat. Rev Mol Cell Biol* 2001;2:569-577
7. Donald PR. Childhood tuberculosis: out of control? *Curr Opin Pulm Med* 2002;8:178-182
8. Soborg S, Aase BA. Natural Resistance-Associated Macrophage Protein-1 polymorphisms are

associated with microscopy-positive tuberculosis. JID 2002;186:517-521

9. Vallejo JG, Ong LT, -starke JR. Clinical features, diagnosis, and treatment of tuberculosis in infants. Pediatrics. 1994;94:1-7

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Duško Mardešić I suradnici: Pedijatrija (školska knjiga 2004)		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	7. IZBORNİ MODUL INFKECIJA I IMUNOST	
Naziv predmeta (kod)	IMUNOLOGIJA STARENJA	
Nositelj predmeta	IZV. PROF. DR. SC. LJILJANA TRTICA MAJNARIĆ	
Suradnici	INES DRENJANČEVIĆ, RED. PROF. U TRAJNOM ZVANJU; MARTINA MHALJ, IZV. PROF.; JERKO BARBIĆ, RED. PROF. U TRAJNOM ZVANJU; JASMINKA MILAS-AHIĆ, RED. PROF.; STANA TOKIĆ, IZV. PROF.; MARINKO ARTUKOVIĆ, DOCENT;	
Studijski program	DOKTORSKI STUDIJ BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,5
	Broj sati svih oblika nastave	25 (8P, 7S, 10V)

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Cilj je upoznati studente doktorskog studija s promjenama imunosnog sustava koje nastaju u starijoj dobi, kao zajednički rezultat procesa starenja i nastalih kroničnih bolesti (komorbiditeta) te utjecaja okolišnih čimbenika i načina života. Te nastale promjene, povratno, utječu na daljnji razvoj kroničnih bolesti i zdravstvene ishode. Cilj je da studenti steknu uvid u te odnose, posebno u odnos između promjena u imunosnom sustavu, kronične upale i metaboličkih promjena – što je osnova ubrzanog starenja (starenja povezanog s

preuranjenoj pojavom kroničnih bolesti).

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- Razumjeti da se promjene imunosnog sustava nalaze u osnovi razvoja svih kroničnih bolesti, ne samo onih posredovanih imunosnim sustavom, kao što su autoimune i maligne bolesti, već i metaboličke i sve druge kronične bolesti
- Steći znanje o osnovnim mehanizmima imunosnog reagiranja te posebno o promjenama tih mehanizama tijekom starenja
- Steći uvid u povezanost imunosnog sustava, kronične upale i metaboličkih promjena – kao osnove razvoja kroničnih bolesti i ubrzanog starenja
- Steći uvid u osnove patofiziologije nekih najčešćih kroničnih bolesti starije dobi, kao što su maligne bolesti, ateroskleroza te dijabetes tipa 2
- Razumjeti ulogu kožnih promjena u starenju i vezano za nastanak kroničnih bolesti
- Naučiti osnovne principe laboratorijskih pretraga koje se u klinici (a i istraživanju) koriste za detekciju promjena u imunosnom sustavu
- Proširiti spektar tema koje mogu odabrati za izradu doktorskog rada

Sadržaj predmeta

- **Predavanja:** Biologija starenja (Teorije starenja), Karcinogeneza i imunologija raka, Urođeni imunosni sustav i starenje, Starenje i hematopoeza, Imunosni sustav crijeva i uloga u nastanku bolesti, Funkcija i starenje staničnog imunosnog sustava (T-limfocita), Autoimunost, Imunosni aspekti starenja kože
- **Seminari:** Imunologija ateroskleroze, Autofagija i značaj u razvoju kroničnih bolesti, Utjecaj dobi/starenja na odgovor na cijepanje, Biološki lijekovi i iskustva primjene u liječenju reumatoloških bolesti, Dijabetes tipa 2 kao kronična upalna bolest, In vitro metode za dokazivanje stanične imunosti, Principi protočne citometrije
- **Vježbe:** Laboratorijske tehnike u imunologiji (obilazak laboratorija uz demonstraciju pojedinih tehnika

Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
-------------------------	--	---

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Student polaže usmeni kolokvij na kraju laboratorijskih vježbi kod svakog voditelja vježbi.

Student priprema seminarski rad u obliku PP prezentacije, gdje može opisati svoj

istraživački rad vezano za imunologiju ili predstaviti temu iz literature koja je srodnna njegovom području rada i njegovim znanstvenim interesima.

Student na kraju kolegija polaže pismeni test, testom od 30 pitanja.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	x	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	x	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
Završni ispit	UKUPNO	
	Pisani dio	
	Usmeni dio	
Ukupno		
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai: Osnove imunologije: funkcije i poremećaji imunološkog sustava / [urednica hrvatskog izdanja Ivana Marinović Terzić; prevoditelji Jelana Korać Prlić ... et al.]. - 5. izd.

Dopunska literatura

9. Majnarić Trtica, Ljiljana ; Včev, Aleksandar ; Tokić, Stana ; Jakab, Jelena ; Volarić, Nikola (ur.): Imunosne osnove bolesti crijeva; Medicinski fakultet Osijek, 2018.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai: Osnove	6	

imunologije: funkcije i poremećaji imunološkog sustava / [urednica hrvatskog izdanja Ivana Marinović Terzić; prevoditelji Jelana Korać Prlić ... et al.]. - 5. izd.		
Mađnarić Trtica, Ljiljana ; Včev, Aleksandar ; Tokić, Stana ; Jakab, Jelena ; Volarić, Nikola (ur.): Imunosne osnove bolesti crijeva; Medicinski fakultet Osijek, 2018.	10	
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	8. IZBORNI MODUL EKSPERIMENTALNA I KLINIČKA ONKOLOGIJA
Naziv predmeta	Dijagnostičke i terapijske dileme kod karcinoma prostate MOP461
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. A. TUCAK
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Godina studija	
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,5
	Broj sati svih oblika nastave (18 sati) P15, V3

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Nakon završene nastave, student će biti pobliže upoznat s epidemiologijom, etiopatogenezom, dijagnostikom, prevencijom i terapijom karcinoma prostate. Poznavanje i razumijevanje problematike dijagnostike i terapije karcinoma prostate može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području urologije, urološke onkologije i srodnih područja eksperimentalne i kliničke biomedicine.

Sadržaj predmeta

Epidemiologija karcinoma prostate: incidencija, prevalencija, rizični čimbenici. Etiopatogeneza karcinoma prostate: neoplastična transformacija prostate, modifikacijan tumorske membrane, metabolizam epitelnih malignih stanica, uloga čimbenika rasta, uloga apoptoze, mutacija gena regulatora staničnog ciklusa, čimbenici angiogeneze i njihova uloga u širenju bolesti. Dijagnostički postupci kod maligne bolesti prostate: tumorski biljezi kod karcinoma prostate, patohistologija raka prostate. Kemoprevencija karcinoma prostate. Sadašnja i buduća terapija karcinoma prostate.

Vrste izvođenja nastave

- predavanja
  - seminari i radionice
  - vježbe
  - obrazovanje na daljinu
  - terenska nastava
  - samostalni zadaci
  - multimedija i mreža
  - laboratorij
  - mentorski rad
  - ostalo
-
-

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje

kt	Proje	K ontinuirana provjera znanja		eferat	R		Prakti	
olio	Portf							

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Novak R, Tucak A I sur. (1994) *Urološka onkologija*. Zagreb: Medicinska naklada.
2. Kurzrock R, Talapz M (1999) *Molecular biology in cancer medicine*. London.
3. Tucak A, Dimanovski J, Novak R, Molhoff S, Kropfl D (1995) *Radical prostatectomy in the treatment of prostate cancer*. Cro Med J 36(2):99-103.
4. Sestier C, Da Silva MF, Sabolović D, Roger j, Pons JN (1998) *Surface modification of superparamagnetic nanoparticles (Ferrofluid) studies with particle electrophoresis: supplication to the specific targeting of cells*. Electrophoresis 19(7):1220-1226.
5. Kropfl D, Prlić D, Przygoda H (1995) *Radikalna prostatektomija – operativna tehnika I perioperativne komplikacije*. Osijek: HAZU – Analni Zavoda za znanstveni rad u Osijeku Sv. 11b:41-52.
6. Prlić D (1995) *Radikane Prostatektomije – Opewrative Technik und peroperative Komplikationen. Inaugural Dissertation zur Erlagung des Doktorgrades der Medizin durch die Medizinische Fakultat der Universitat – Gesamthochschule Essen*.
7. Kirby RS (1996) *Prostate cancer: Current issues, new approaches*. Eur Urol 29 (suppl.2):1-1369
8. Newling D, Debruyne F (1998) *The management of prostate cancer in the third millennium and therapeutic dilemmas in prostate cancer*. Eur Urol 34 (suppl.3):1-44.
9. Schulman CC, Kelloff GJ (1999) *Strategies for the chemoprevention of prostate cancer*. Eur Urol 35(5-6):337-356.

Dopunska literatura

-

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Novak R, Tucak A i sur. (1994) Urološka onkologija. Zagreb: Medicinska naklada		
Kurzrock R, Talapz M (1999) Molecular biology in cancer medicine. London.		
Tucak A, Dimanovski J, Novak R, Molhoff S, Kropfl D (1995) Radical prostatectomy in the treatment of prostate cancer. Cro Med J 36(2):99-103.		
Sestier C, Da Silva MF, Sabolović D, Roger j, Pons JN (1998) Surface modification of superparamagnetic nanoparticles (Ferrofluid) studies with particle electrophoresis: supplication to the specific targeting of cells. Electrophoresis 19(7):1220-1226.		
Kropfl D, Prlić D, Przygoda H (1995) Radikalna prostatektomija – operativna tehnika i perioperativne komplikacije. Osijek: HAZU – Analni Zavoda za znanstveni rad u Osijeku Sv. 11b:41-52.		
Prlić D (1995) Radikane Prostatektomije – Opewrative Technik und peroperative Komplikationen. Inaugural Dissertation zur Erlagung des Doktorgrades der Medizin durch die Medizinische Fakultat der Universitat – Gesamthochschule Essen.		
Kirby RS (1996) Prostate cancer: Current issues, new approaches. Eur Urol 29 (suppl.2):1-1369		
Newling D, Debruyne F (1998) The management of prostate cancer in the third millennium and therapeutic dilemmas in prostate cancer. Eur Urol 34 (suppl.3):1-44.		
Schulman CC, Kelloff GJ (1999) Strategies for the chemoprevention of prostate cancer. Eur Urol 35(5-6):337-356.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija**Unutarnja i vanjska evaluacija**

OPĆE INFORMACIJE

Modul	8. IZBORNI MODUL EKSPERIMENTALNA I KLINIČKA ONKOLOGIJA	
Naziv predmeta	Tumori debelog crijeva MOP463	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. A. VČEV	
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. R. SMOLIĆ, PROF. DR. SC. E. ALIBEGOVIĆ, DOC. DR. SC. N. IVANIŠ, IZV. PROF. DR. SC. D. SCHWARZ, DOC. DR. SC. D. KATALINIĆ	
Studijski program	Doktorski studij biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija		
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0
	Broj sati svih oblika nastave	(20 sati) P12, S4, V4

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Uvjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Nakon završene nastave, student će dobiti napredno znanje iz područja tumora i sličnih lezija debelog crijeva. Student će biti pobliže upoznat s dijagnostikom, kirurškim i onkološkim liječenjem neoplazija debelog crijeva, a bit će osposobljen i za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja. Poznavanje i razumijevanje problematike novotvorina debelog crijeva može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području gastroenterologije, onkologije, kirurgije i drugih područja eksperimentalne i kliničke biomedicine.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Klasifikacija tumora i tumorima sličnih lezija debelog crijeva. Polipi debelog crijeva. Neoplastički sluznički polipi (adenomi i karcinomi). Neneoplastični sluznički polipi. Sindromi gastrointestinalne polipoze. Submukozne lezije debelog crijeva i karcinoid. Karcinom debelog crijeva. Dijagnostika tumora debelog crijeva. Endoskopska terapija tumora debelog crijeva. Kirurška terapija tumora debelog crijeva. Onkološka terapija tumora debelog crijeva. Prevencija karcinoma cebelog crijeva (okrugli stol). Najčešće pogreške u dijagnostici i terapiji tumora debelog crijeva. Vježbe – Dijagnostika tumora debelog crijeva. Endoskopska terapija tumora debelog crijeva.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava <hr/> <hr/>	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
--------------------------------	--	--

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad
Portolio			

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	

	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
Seminari	Ukupno	
	Aktivno sudjelovanje	
Predavanja	Ukupno	
	Prisustvovanje	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Včev A. *Bolesti debelog crijeva*, Grafika, Osijek 2002.
2. Itzkowitz HS, Kim SY: *Colonic Polyps and Polyposis Syndromes*. In: Sleisenger MH, Fordtran JS, eds. *Gastrointestinal and Liver Disease*. 6th Edition, vol 2, Saunders Philadelphia. 1998;1865-1900.
3. Bresalier SR, Kim SY: *Malignant of Large Intestine*. In: Sleisenger MH, Fordtran JS, eds. *Gastrointestinal and Liver Disease*. 6th Edition, vol 2, Saunders Philadelphia. 1988. 1906-1939.
4. Čuković-Čavka S.: *Polipi gastrointestinalnog trakta. Sindromi polipoza*. U: Vučelić B. I sur. *Gastroenterologija I hepatologija I. dio*, Medicinska naklada, Zagreb, 2002;872-894
5. Rosandić M.: *Rak debelog crijeva*. U: Vučelić B I sur. *Gastroenterologija I hepatologija I. dio*, Medicinska naklada, Zagreb, 2002. 895-9.

Dopunska literatura

-

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Včev A. <i>Bolesti debelog crijeva</i> , Grafika, Osijek 2002.		
Itzkowitz HS, Kim SY: <i>Colonic Polyps and Polyposis Syndromes</i> . In: Sleisenger MH, Fordtran JS, eds. <i>Gastrointestinal and Liver Disease</i> . 6 th Edition, vol 2, Saunders Philadelphia. 1998;1865-1900.		
Bresalier SR, Kim SY: <i>Malignant of Large Intestine</i> . In: Sleisenger MH, Fordtran JS, eds. <i>Gastrointestinal and Liver Disease</i> . 6 th Edition, vol 2, Saunders Philadelphia. 1988. 1906-1939.		
Čuković-Čavka S.: <i>Polipi gastrointestinalnog trakta. Sindromi polipoza</i> . U: Vučelić B. I sur. <i>Gastroenterologija I hepatologija I. dio</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2002;872-894		
Rosandić M.: <i>Rak debelog crijeva</i> . U: Vučelić B I sur. <i>Gastroenterologija I hepatologija I. dio</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2002. 895-9.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	8. IZBORNI MODUL EKSPERIMENTALNA I KLINIČKA
-------	---

	ONKOLOGIJA	
Naziv predmeta	Imunologija tumora MOP464	
Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. ILLIJAN TOMAŠ	
Suradnici	DOC. DR. SC. JOSIPA FLAM, DOC. DR. SC. JASMINA RAJC,	
Studijski program	Doktorski studij biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija		
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,5
	Broj sati svih oblika nastave	(14 sati) P10, S4

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
/		
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>		
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Nakon završene nastve, student će dobiti fundamentalno znanje iz područja tumorske imunologije, uključujući preventivna i adjuvantna cjepiva protiv tumora i imunoterapiju. Poznavanje i razumijevanje problematike tumorske imunologije može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području onkologije, interne medicine, patofiziologije, imunologije i drugim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine.		
<i>Sadržaj predmeta</i>		
Uvod i retrospektivni pregled područja. Organizacija imunološkog sustava. Tumorski antigeni. Antitumorska imunološka reakcija. Vakcine protiv tumora. Preventivne vakcine. Adjuvantne vakcine kod metastatske bolesti. Liječenje monoklonskim protutijelima. Imunoterapija melanoma – interferon alfa, interleukin 2, vakcine. Kliničke studije.		
<i>Vrste izvođenja nastave</i>		☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovana je na daljinu ☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad

							☐ terenska nastava	☐ ostalo _____
<i>Komentari</i>							-	
<i>Obveze studenata</i>								
Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.								
<i>Praćenje rada studenata</i>								
Pohađanje nastave		Aktivnost nastavi	A u	Seminarski rad		Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje		
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad		
Portolio								
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу</i>								

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
Završni ispit	UKUPNO	
	Pisani dio	

	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Agarwala SS, Neuberg D, Park Y, Kirkwood JM.: *Mature results of a phase III randomized trial of BCG versus observation and BCG plus dacarbazine versus BCG in the adjuvant therapy of melanoma. American Joint Committee on Cancer stage I-III melanoma (E1673): a trial of the EasternOncology Group. Cancer 2004; 100:1692-98.*
2. *Progress of new vaccine strategies for the immunotherapy and prevention of cancer. J Clin Invest 2004;113:1515-25.*
3. *Spontaneous regression of neoplasms: new possibilities for immunotherapy. Expert Opin Biol Ther 2002;2:459-76.*
4. juretic A, Spagnoli GC, Schulz-Thater E, Sarcevic B.: *Cancer testis tumor associated antigens: immunohistochemical detection with monoclonal antibodies. Lancet Oncol 2003;4:104-09.*
5. Klein J, Sato A. *The HLA system. First of two part. N Engl J Med 2000;343:702-09.*

6. Rosenberg SA, *Shedding light on immunotherapy for cancer*. N Engl J Med 2004; 350; 1461-63.
 7. Wheatiz K et al: Does adjuvant interferon alpha for high-risk melanoma provide a worthwhile benefit? A meta-analysis of the randomized trials. Cancer Treat Rev 2003;29;241-52.

Dopunska literatura

1. Andreis I, Batinić D, Marušić M, Taradi M, Višnjić D.: *Imunologija*, 6. Izdanje., Medicinska naklada, Zagreb, 2004. (odabrana poglavlja)

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Agarwala SS, Neuberg D, Park Y, Kirkwood JM.: Mature results of a phase III randomized trial of BCG versus observation and BCG plus dacarbazine versus BCG in the adjuvant therapy of melanoma. American Joint Committee on Cancer stage I-III melanoma (E1673): a trial of the EasternOncology Group. Cancer 2004; 100;1692-98.		
Progress of new vaccine strategies for the immunotherapy and prevention of cancer. J Clin Invest 2004;113;1515-25.		
Spontaneous regression of neoplasms: new possibilities for immunotherapy. Expert Opin Biol Ther 2002;2;459-76.		
Juretic A, Spagnoli GC, Schulz-Thater E, Sarcevic B.: Cancer testis tumor associated antigens: immunohistochemical detection with monoclonal antibodies. Lancet Oncol 2003;4;104-09.		
Klein J, Sato A. The HLA system. First of two part. N Engl J Med 2000;343;702-09.		
Rosenberg SA, <i>Shedding light on immunotherapy for cancer</i> . N Engl J Med 2004; 350; 1461-63.		
Wheatiz K et al: Does adjuvant interferon alpha for high-risk melanoma provide a worthwhile benefit? A meta-analysis of the randomized trials. Cancer Treat Rev 2003;29;241-52.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	8. IZBORNI MODUL EKSPERIMENTALNA I KLINIČKA ONKOLOGIJA
Naziv predmeta	Praktikum: Imunohistokemijske značajke zločudnih tumora

(kod)	(MOP465)	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. BRANKO DMITROVIĆ, DR. MED.	
Suradnici	PROF. DR. SC. SVEN KURBEL, DR. MED.	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija	druga	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2
	Broj sati svih oblika nastave	20 (10P + 4S + 6V)

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Poznavanje imunohistokemijskih (IHK) metoda. Poznavanje pogreški u izradi i interpretaciji imunohistokemijskih preparata. Pravilna uporaba algoritama IHK pretraga u dijagnostici tumora nepoznatog porijekla. IHK u određivanju prediktivnih i prognostičkih čimbenika važnijih skupina zločudnih tumora.
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • kritički prosudjivati uporabu imunohistokemijskih metoda • izabrati osnovne algoritme imunohistokemijskih pretraga za dijagnostiku tumora nepoznatog porijekla • ocijeniti značaj imunohistokemije u određivanju prediktivnih i prognostičkih čimbenika pojedinih skupina zločudnih tumora • potvrditi imunohistokemijsku reakciju na patohistološkom preparatu • procijeniti uzroke lažno pozitivnih i lažno negativnih rezultata imunohistokemije • procijeniti imunohistokemijski nalaz hormonskih receptora u stanicama raka dojke • utvrditi ulogu i značaj amplifikacije HER2/neu u zločudnih tumora
<i>Sadržaj predmeta</i>
Temeljno je načelo imunohistokemije uporaba određenog protutijela da bi se u tkivu odredila nazočnost i smještaj specifičnog antiga. Imunohistokemijske metode primjenjive su na u formalinu fiksiranom u parafinu uklopljenom materijalu. Da bi imunohistokemijska metoda uspjela, moramo poštivati karakteristike tkiva, fiksaciju, demaskiranje antiga, izbor protutijela, izbor metode za dokaz pojedinog epitopa i analizu rezultata. Imunohistokemijski nalaz mora se interpretirati u sklopu svih morfoloških nalaza, uz izradu negativne i pozitivne kontrole.
Najvažnija primjena imunohistokemije u patologiji leži u analizi tumora nejasna podrijetla. Tumor može imati morfološke attribute koji odgovaraju različitim tkivima (primjerice epitelnom i limfatičnom), ili su mu stanice nediferencirane pa je nemoguće odrediti neki morfološki fenotip, ili se tumor dijagnosticira iz metastaze, a da primarno mjesto nije pronađeno (15% svih malignih tumora otkrije se kao metastaza). Postavljanje dijagnoze nekih tumora danas više nije moguće bez imunohistokemije.
Imunohistokemijske metode primjenjujemo i u ocjeni prognoze tumora, odnosno uspjeha terapije: tako

analiziramo proširenost tumora (mikrometastaze u limfnim čvorovima), metastatski potencijal (katepsin D), kapacitet proliferacije tumora (Ki67), onkogene i faktore rasta (bcl2, bcl6, Her-2/neu), kao i prediktore odgovora na terapiju (nazočnost estrogenih, progesteronskih i androgenih receptora u tumorskim stanicama, alk i ROS1 preuređenja genoma tumorskih stanica karcinoma pluća ne malih stanica, izražaj PD-L1 u ocjeni mogućnosti primjene imunoterapije tumora...).

Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Razvoj solidnih tumora. Principi imunohistokemijskih analiza tumorskog tkiva. Problemi u interpretaciji imunohistokemijskih nalaza. Temeljni algoritmi u dijagnostici tumora nejasnog podrijetla. Imunohistokemijsko određivanje prognostičkih čimbenika tumorskog tkiva. Imunohistokemijsko određivanje prognostičkih i prediktivnih čimbenika raka dojke, raka pluća, kolorektalnog raka i GIST-a. Određivanje ER, PR, HER2 i Ki67 u stanicama raka dojke. CD117, CD34 i DOG-1 u dijagnostici GIST-a. ALK i ROS1 preuređenja i izražaj PD-L1 u karcinomu pluća ne malih stanica.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo		
<i>Komentari</i>	-	-		
<i>Obveze studenata</i>	Student može opravdano izostati s 30% nastave.			
<i>Praćenje rada studenata</i>				
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	X	Istraživanje
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat		Praktični rad
Portfolio				
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i>				
Vrednovanje obveza studentica i studenata:				
Ocjenuje se predani pisani esej o imunohistokemijskoj analizi zločudnih tumora jednog od organskih sustava, po izboru studenta.				
Tablica 1. Vrednovanje pisanog dijela ispita – predanog eseja				

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
Primjerjen odabir tumorske skupine	25
Primjerjen odabir IHK metoda detekcije	25
Prognostički IHK čimbenici	25
Prediktivni IHK čimbenici	25
Ukupno	100

Oblikovanje završne ocjene

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
 B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
 C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
 D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova
 E – dovoljan (2): 50- 59,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. David J. Dabbs. Diagnostic Immunohistochemistry. Theranostic and Genomic Applications. Fifth Edition. Saunders, Elsevier, 2018.
2. www.dakocytomation.com
3. www.questdiagnostics.com/patient/womwnshealth/breast_cancer.html

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
David J. Dabbs. Diagnostic Immunohistochemistry. Theranostic and Genomic Applications. Fifth Edition. Saunders, Elsevier, 2018.	2	20

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	8. IZBORNI MODUL EKSPERIMENTALNA I KLINIČKA ONKOLOGIJA
Naziv predmeta	Perioperacijski poremećaji zgrušavanja kod tumorskih bolesti
Kod predmeta	MOP468
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. SLAVICA KVOLIK
Suradnici	DOC. DR. SC. SAŠKA MARCZI, DR. SC. NENAD NEŠKOVIĆ (ZNANSTVENI

	SURADNIK)	
Studijski program	Doktorski studij „Biomedicina i zdravstvo“	
Status predmeta	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	1,5 ECTS
	Broj sati svih oblika nastave	(15 sati) P5, S5, V5

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
<p>U predmetu će polaznici upoznati osobitosti patofiziologije poremećaja zgrušavanja kod tumorskih bolesti, prokoagulacijske faktore kod tumorskih bolesti, inhibitore zgrušavanja kod tumorskih bolesti, fibrinolitički sustav. U seminarskom radu obraditi će se neovaskularizacija tumora, gustoća krvožila u tumorima, mehanizmi angiogeneze, enzim MMP, faktori rasta VEGF/VPF; aktivacija endotela kod malignih bolesti, poremećaji trombocita kod malignih bolesti, poremećaji zgrušavanja vezani za pojedine maligne bolesti. Eksperimentalni modeli istraživanja koagulacije kod tumora, laboratorijska dijagnostika, pokazatelji poremećaja zgrušavanja kod tumora i indikacije za dijagnostiku koagulacijskih poremećaja.</p> <p>Posebna nastavna cjelina su jatrogeno uzrokovani poremećaji: poremećaji zgrušavanja nakon zračenja, učinak kemoterapije tumorskih bolesti na procese zgrušavanja, i promjene u procesu zgrušavanja kod neoadjuvantne kemoterapije, hormonalne terapije, promjene trombocita nakon kemoterapije. U ovu cjelinu spadaju učinak heparina na zgrušavanje, anti IIa/antiXa učinak; antagonisti vitamina K, najčešće kliničke manifestacije poremećaja zgrušavanja kod tumora: plućna embolija, duboke venske tromboze, diseminirana intravaskularna koagulacija.</p> <p>Predmet obuhvaća preventivne postupke u sprečavanju nastanaka tromboembolijskih poremećaja kod bolesnika s malignim bolestima, kao i liječenje poremećaja zgrušavanja kod tumora i postoperacijske poremećaje zgrušavanja.</p>		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>		
<p>Nakon odslušane nastave studenti će upoznati patofiziologiju zgrušavanju kod tumora, prepoznati učinke kemoterapije na zgrušavanje te moći kritički pretraživati literaturu iz područja poremećaja zgrušavanja kod tumora.</p> <p>Na temelju laboratorijskih nalaza polaznici će moći analizirati koagulacijski status i svrstati bolesnike u rizične skupine. Polaznici će prepoznati i analizirati poslijeoperacijski poremećaj zgrušavanja kod bolesnika operiranih zbog malignih bolesti. Na prikazima slučajeva polaznici će procijeniti odabir terapije i učinak antikoagulacijskih lijekova kod oboljelih od karcinoma. Svaki će polaznik samostalno analizirati znanstveni rad iz područja patofiziologije zgrušavanja kod tumorskih bolesti.</p>		
<i>Sadržaj predmeta</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - Patofiziologija poremećaja zgrušavanja, - Klinički i laboratorijski pokazatelji zgrušavanja kod benignih i malignih tumora - Poremećaji zgrušavanja uzrokovani terapijskim postupcima: poremećaji nakon kemoterapije, zračenja, poslijeoperacijski poremećaji - Istraživanja – pretklinička i klinička - novije spoznaje o patofiziologiji zgrušavanja 		
Terapija i preventivni postupci kod perioperacijskih poremećaja zgrušavanja		
<i>Vrste izvođenja nastave</i>		☒ samostalni

	<p>predavanja</p> ☐ <p>seminari i radionice</p> ☒ vježbe <p>☐ obrazovan je na daljinu</p> <p>☐ terenska nastava</p>	<p>zadaci</p> ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
--	--	---

Komentari

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave. Neodražena vježba i seminar mora se kolokvirati. *Samostalno pretraživanje literature, pisanje seminarskog rada – eseja na zadatu temu. Izlaganje rada pred grupom .*

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	50	Usmeni ispit	10	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	10	Praktični rad	10
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave – obavezno , polaznici smiju izostati 30% od svakog oblika nastave.

Praktični rad (vježbe) obavezno , polaznici smiju izostati 30%, izostanak sa vježbi polaznici moraju kolokvirati

Seminari: obavezno , polaznici smiju izostati 30%, izostanak sa seminara polaznici moraju kolokvirati.

Predavanja: obavezno , polaznici smiju izostati 30%

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	

	Praktični rad	Ulagni kolokvij		
		Odrađena vježba i priznati referat	10	
		Ukupno	10	
	Seminari	Aktivno sudjelovanje	10	
		Ukupno	10	
	Predavanja	Prisustvovanje	10	
		Ukupno	10	
		UKUPNO	30	
	Završni ispit	Pisan dio	50	
		Usmeni - praktični dio	20	
		Ukupno	70	
	UKUPNO		100	

Esej, analiza objavljene publikacije iz obrađene materije

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
-50	nedovoljan
51-60	10
61-70	20
71-80	30
81-90	40
>91	50

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: iznimjan odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova

B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova

C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova

D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova

E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Kvolik S, Jukic M, Matijevic M, Marjanovic K, Glavas-Obrovac L. An overview of coagulation disorders in cancer patients. Surg Oncol. 2009. doi:10.1016/j.suronc.2009.03.008
2. Kvolik S, Petričević-Sinčić J. Liječenje poremećaja sastava krvi i zgrušavanja u JIL-u. str 938-961. U Jukić M. i sur, (urednici): Intenzivna medicina, Medicinska naklada Zagreb, 2008. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu
3. Hirsh J, Guyatt G, Albers GW, Harrington R, Schünemann HJ, American College of Chest

Physician. Antithrombotic and thrombolytic therapy: American College of Chest Physicians Evidence-Based Clinical Practice Guidelines (8th Edition). Chest. 2008 Jun;133(6 Suppl):110S-112S.		
<i>Dopunska literatura</i>		
<ol style="list-style-type: none"> Šakić K. Autotransfuzija, tromboprofilaksa i perioperacijsko krvarenje. Medicinska naklada, Zagreb.2008. 1-178. Kvolik S, Lenz B, Sakic K, Glavas-Obrovac Lj. Immune-mediated coagulation disorders in cancer patients. In: Markotic A, Glavaš-Obrovac Lj, Varljen J, Žanić-Grubišić T. Biochemistry and Immunology Intersections, Research Signpost, Kerala, India. 2008: p. 99-121. ISBN: 978-81-308-0265-7. Kvolik S, Glavas-Obrovac L, Šakić K, Margaretić D Karner I. Anaesthetic implications of anticancer chemotherapy. Eur J Anaesthesiol 2003; 20: 859-871 		
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Kvolik S, Jukic M, Matijevic M, Marjanovic K, Glavas-Obrovac L. An overview of coagulation disorders in cancer patients. Surg Oncol. 2009. doi:10.1016/j.suronc.2009.03.008		
Kvolik S. Petričević-Sinčić J. Liječenje poremećaja sastava krvi i zgrušavanja u JIL-u. str 938-961. U Jukić M. i sur, (urednici): Intenzivna medicina, Medicinska naklada Zagreb, 2008. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu		
Hirsh J, Guyatt G, Albers GW, Harrington R, Schünemann HJ, American College of Chest Physician. Antithrombotic and thrombolytic therapy: American College of Chest Physicians Evidence-Based Clinical Practice Guidelines (8th Edition). Chest. 2008 Jun;133(6 Suppl):110S-112S.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.</i>		

OPĆE INFORMACIJE

Modul

9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I

TERAPIJA	
Naziv predmeta (kod)	OPIODI U KLINIČKOJ PRAKSI (MOP 471)
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. SLAVICA KVOLIK
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. IVAN RADOŠ DOC. DR. SC. OZANA KATARINA TOT DR. SC. NENAD NEŠKOVIĆ (ZNANSTVENI SURADNIK)
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	2
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,5 Broj sati svih oblika nastave 8 Predavanja, 8 Seminara, 8 Vježbi

OPIS PREDMETA	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Sustavno obraditi područje uporabe opioida u kliničkoj praksi - Kroz diskusione skupine analizirati indikacije za primjenu opioida - Podučiti polaznike koji su to ključni momenti pri kreiranju pretkliničke studije istraživanja učinka opioida - Razlikovati rezultate kliničke i pretkliničke studije učinka opioida - Upoznavanje s nuspojavama opioida - Samostalno pretraživati literaturu iz područja kliničke uporabe opioida - Prepoznavati terapijske učinnke, nuspojave opioida te indikacije za njihovu primjenu i prekidanje - Upoznavanje s pojmovima vezanim za zlouporabu opioida - Kreiranje protokola za analgeziju, preračunavanje doza opioida – ekvianalgetski učinak (tablice) - Pisanje samostalnog rada iz područja uporabe ili studija opioida
Uvjeti za upis predmeta	
Upisani Poslijediplomski doktorski studij „Biomedicina i zdravstvo“	
Očekivani ishodi učenja za predmet	
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> • Nakon završene nastave studenti će biti upoznati temeljne definicije iz područja kliničke uporabe opioida, te upoznati opioide i terapijske sustave za njihovu primjenu koji su trenutno u kliničkoj uporabi. • Polaznici će upoznati tehnikе primjene, te moći samostalno odrediti indikacije i doze opioida. • Uporabom tablica moći će izračunati ekvianalgetske doze opioida. Moći će procijeniti učinak ovih lijekova i njihove nuspojave. 	

- Polaznici će biti sposobljeni kreirati protokol za analgeziju ili shemu za istraživanje u kojem se mjeri terapijski učinak opioda.
- Polaznici će moći kritički analizirati pretkliničke i kliničke studije o metabolizmu i učincima opioda.
- Polaznici će moći napraviti vlastiti prijedlog protokola za studiju koja uključuje opioidne analgetike

Sadržaj predmeta

- Definicije opioda.
- Pregled opioda u kliničkoj uporabi: indikacije, učinak, nuspojave, antagonisti. T
- Tehnike primjene: peroralna, parenteralna (Intravenska, intramuskularna, transdermalni terapijski sustavi, kontinuirana putem PCA), procjena učinka dinamičkim ocjenskim ljestvicama.
- Novi opioidi i sustavi za njihovu primjenu. Ekvianalgetski učinak. Konverzija opioda i neopioda. Protokol za analgeziju.
- Opiodi u kliničkim i pretkliničkim istraživanjima.
- Opiodi i placebo. Etika u primjeni i istraživanjima opioda.

Zlouporaba opioda. Analiza literature, priprema za seminarски rad.

Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminar i radionice	☒ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
	_____
	-

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Predviđena je samostalna analiza novije literature, samostalni seminarски rad i izlaganje pred grupom. Neodražena vježba i seminar moraju se kolokvirati. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	50	Usmeni ispit	10	Esej	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	10
Portfolio			10			

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Održana vježba i priznati referat	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	10
	Ukupno	10
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
	UKUPNO	30
Završni ispit	Pisani dio	50
	Usmeni dio	20
	Ukupno	70
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
-50	nedovoljan
51-60	10
61-70	20
71-80	30
81-90	40
>91	50

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Marko Jukić, Ino Husedžinović, Slavica Kvolik, Višnja Majerić Kogler, Mladen Perić, Josip Žunić, (urednici): Klinička anesteziologija, drugo, dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Medicinska naklada Zagreb, 2012. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu
2. Natuknice s predavanja

Dopunska literatura

1. Neskovic N, Mandic D, Marzci S, Skiljic S, Kristek G, Vinkovic H, Mraovic B, Debeljak Z, Kvolik S. Different Pharmacokinetics of Tramadol, O-Demethyltramadol and N-Demethyltramadol in Postoperative Surgical Patients From Those Observed in Medical Patients. *Front Pharmacol.* 2021 Apr 15;12:656748. doi: 10.3389/fphar.2021.656748. PMID: 33935773; PMCID: PMC8082457.
2. Kvolik S, Koruga N, Skiljic S. Analgesia in the Neurosurgical Intensive Care Unit. *Front Neurol.* 2022 Jan 25;12:819613. doi: 10.3389/fneur.2021.819613. PMID: 35185756; PMCID: PMC8848763.
3. Kunovac F, Cicvaric A, Robba C, Turk T, Muzevic D, Kralik K, Kvolik S. Gastrointestinal Motility Disorders Correlate with Intracranial Bleeding, Opioid Use, and Brainstem Edema in Neurosurgical Patients. *Neurocrit Care.* 2023 Feb 14. doi: 10.1007/s12028-023-01678-5. Epub ahead of print. PMID: 36788178.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Marko Jukić, Ino Husedžinović, Slavica Kvolik, Višnja Majerić Kogler, Mladen Perić, Josip Žunić, (urednici): Klinička anesteziologija, drugo, dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Medicinska naklada Zagreb, 2012. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu	3	Oko 20

izmijenjeno izdanje, Medicinska naklada Zagreb, 2012. Udžbenik Sveučilišta u Zagrebu		
Farmakologija, poglavje iz 1. Marko Jukić i sur.	U elektroničkoj verziji –biti će dostavljeno svim polaznicima	Oko 20
Natuknice s predavanja	U elektroničkoj verziji –biti će dostavljeno svim polaznicima	Oko 20
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija – Provesti će se putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.</i>		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	9. IZBORNI MODUL "SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA"
Naziv predmeta	Praktikum: Primjena analize DNA u sudskej medicini MOP472
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. S. Džijan
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,5 ECTS bodova
	Broj sati svih oblika nastave (14 sati) P4, S4, V6

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
Ciljevi ovog predmeta su da polaznici budu upoznati s osnovnim principima analize DNA i genoma

općenito, a koji se primjenjuju u sudskej medicini, da shvate princip utvrđivanja identiteta i očinstva analizom mikrosatelitne DNA te mutiplex STR sustava za analizu DNA. U tu svrhu će biti upoznati i sa načinima prikupljanja bioloških tragova i uzoraka te različitim metodama izdvajanja DNA. Također je cilj da polaznici dobiju uvid u tehnike koje se trenutno koriste u forenzičnoj analizi DNA kao i suvremene metode analize DNA, da razumiju princip rada i mogućnosti primjene širokog spektra analitičkih uređaja koji se danas koriste kao i uređaja nove generacije sekvenatora.

Uvjjeti za upis predmeta

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon završene nastave i položenog ispita, student će ovladati temeljnim znanjem o analizi DNA u sudskej medicinske svrhe, što podrazumijeva:

- primjenu analize širokog spektra forenzično-genetičkih metoda u obradi bioloških tragova humanog podrijetla,
- procesiranje širokog spektra uzoraka za analizu DNA,
- najnovije metode u analizi DNA i njihova primjena u sudskej medicini i pravosudnim postupcima,
- određivanje identiteta analizom DNA iz malog broja stanica što je od iznimne koristi kod identificiranja počinitelja nekog kaznenog djela, utvrđivanja očinstva, identificiranja žrtava masovnih katastrofa,
- razumijevanje tehnika koje se trenutno koriste u forenzičnoj analizi DNA uključujući analizu i interpretaciju kratkih uzastopnih ponavljajućih slijedova (STR), biljege mitohondrijske DNA i Y kromosoma,
- razumijevanje osnovnih biostatističkih pravila u forenzičnoj genetici,
- mogućnost rješavanja najčešćih izazova u forenzičnoj genetici, posebice onih koji se odnose na usavršavanje i usklađivanje procedura unutar procesa DNA analize,
- razumijevanje principa rada i mogućnost primjene širokoga spektra DNA analitičkih uređaja novije generacije sekvenatora,
- poznavanje i razumijevanje problematike analize DNA u forenzičnim istraživanjima koja može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području sudskej medicine, patologije, molekularne biologije i drugim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine.

Sadržaj predmeta

Polaznici ovog predmeta biti će upoznati s najnovijim metodama primjene DNA u sudskej medicini. Sadržaj predmeta obuhvaća različite teme. Principi nasljeđivanja gena. Polimorfizam i mutacije gena. Mikrosatelitna DNA. Analiza polimorfizama duljine restrikcijskih fragmenata (RFPLC) i duljine umnoženih fragmenata (AMFLP). Analiza mitohondrijske DNA. Analiza Y kromosoma. Prikupljanje uzoraka, izdvajanje, umnažanje i analiza DNA u prikupljenim uzorcima. Utvrđivanje identiteta analizom DNA. Utvrđivanje očinstva analizom DNA. Prikazivanje rezultata analize DNA tijekom sudskeg postupka te u identifikaciji žrtava rata. Praćenje tehnoloških razvojnih trendova u analizi DNA, a posebice automatizacije procesa izdvajanja DNA, razvojnih trendova tehnologije lančane reakcije polimeraze (PCR) te analize DNA biljega. Upoznavanje s najnovijim tehnološkim pravcima na kojima se zasniva budućnost forenzične genetike kao što je mikročip tehnologija.

Vrste izvođenja nastave

samostalni

	<p>predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava</p>	<p>zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo</p> <hr/> <hr/>
--	--	--

Komentari

Nastava obuhvaća predavanja, seminare (s raspravom) i vježbe (auditorne).

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog oblika nastave. Neodraženi seminari i/ili vježba moraju se kolokvirati.

Svi doktorski kandidati su dužni pripremiti se za seminarsku raspravu proučavanjem odgovarajuće literature. Od studenta se očekuje da se pridržavaju termina dolazaka na nastavu i spremnost na aktivno sudjelovanje u svim oblicima nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	10 %	Aktivnost u nastavi	10 %	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	80 %	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocjenvivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Student mora prisustovati na minimalno 70 % svih oblika nastave (predavanja, seminara i vježbi) te pristupiti svim oblicima provjere znanja. Student koji opravdano izostane sa seminara i/ili vježbe mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem.

Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 24 boda. Student treba zadovoljiti više od 60 % na pismenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom

nastave i na završnom ispu.

Praktični rad (vježbe)

Tijekom nastave biti će održane dvije vježbe (6 sati) tijekom kojih student može sakupiti maksimalno 10 ocjenskih bodova. Na svakoj eksperimentalnoj vježbi student može sakupiti 5 ocjenskih bodova. Vrednovanje praktičnog rada podrazumijeva odrđenu vježbu.

Seminari:

Tijekom nastave održati će se dva seminara tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 10 ocjenskih bodova i to aktivnim sudjelovanjem.

Predavanja:

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti 1 – 4 ocjenska boda (60 – 70 % 1 ocjenski bod; 71 – 80 % 2 ocjenska boda, 81 – 90 % 3 ocjenska boda, 91 – 100 % 4 ocjenska boda).

Završni ispit:

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario minimalno 12 ocjenskih bodova iz vježbi, seminara i prisustvovanjem na predavanjima stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispu.

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se od pisanog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 76 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita sastavljen je od 25 pitanja. Minimalni kriterij za stjecanje ocjenskih bodova je 60 % točno riješenih pitanja. Bodovi stečeni na pisanom dijelu završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 2. Bodovi ostvareni na završnom ispu pribrajam se bodovima ostvarenim tijekom nastave. U slučaju kada student na završnom ispu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispu u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	/
	Odrađena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	10
	Ukupno	10
Predavanja	Prisustvovanje	4
	Ukupno	4
	UKUPNO	24
Završni ispit	Pisani dio	76
	Usmeni dio	-
	Ukupno	76
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
60,00-69,99	19
70,00-79,99	38
80,00-89,99	57
90,00-100,00	76

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Primorac, D., Schanfield, M. (ed.); Forensic DNA Applications: An Interdisciplinary perspective. Boca Raton, FL: CRC PressCRC, 2014. (odabrana poglavlja)
2. Butler, J. M.; Fundamentals of Forensic DNA Typing. London: Elsevier Academic Press, 2009. (odabrana poglavlja)
3. Primorac, D. at al.; Analiza DNA u sudskoj medicini i pravosuđu. Zagreb: Medicinska naklada, 2008. (odabrana poglavlja)
4. Butler, J. M.; Forensic DNA Typing. London: Elsevier Academic Press, 2005. (odabrana poglavlja)
5. Cooper, G.M., Hausman, R.E. Stanica. Molekularni pristup. Lauc, G. (urednik). 3. Izdanje. Zagreb: Medicinska naklada, 2004. (odabrana poglavlja)

Dopunska literatura

1. Ballantyne KN, Ralf A, Aboukhalid R et.al. Towards complete male individualization with rapidly mutating Y-chromosomal STRs. Hum Mutat. 35(8):1021-32, 2014
2. Tuppen, H.A.L., Blakely, E.L., Turnbull, D.M., Taylor, R.W. Mitochondrial DNA mutations and human disease. Biochim. Biophys. Acta 1797:113-128, 2010
3. Džijan, S., Ćurić, G., Pavlinić, D., Marcikić, M., Primorac, D., Lauc, G. Evaluation of the Reliability of DNA Typing in the Process of Identification of War Victims in Croatia. J Forensic Sci 54:608–609, 2009
4. Wagner, J., Dzijan, S., Marjanovic, D., Lauc, G. Non-invasive Prenatal Paternity Testing from Maternal Blood. Int J Legal Med. 123:75-79, 2009. DOI: 10.1007/s00414-008-0292-9
5. Walsh JS. Current and Future Trends in Forensic Molecular Biology. Molecular Forensics. John Wiley & Sons Ltd; Chichester 2007.
6. Coble MD, Butler JM. Characterization of New MiniSTR loci to Aid Analysis of Degraded DNA.

J. Forensic Sci. 50:43-53, 2005

7. Džijan, S., Primorac, D., Marcikić, M., Andelinović, Š., Sutlović, D., Dabelić, S., Lauc, G. High estimated likelihood ratio might be insufficient in a DNA-lead process of war victim's identification. Croat Chem Acta 78:393–396, 2005.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Br oj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Primorac, D., Schanfield, M. (ed.); Forensic DNA Applications: An Interdisciplinary perspective. Boca Raton, FL: CRC PressCRC, 2014. (odabrana poglavlja)	1	?
Butler, J. M.; Fundamentals of Forensic DNA Typing. London: Elsevier Academic Press, 2009. (odabrana poglavlja)	1	
Primorac, D. at al.; Analiza DNA u sudskoj medicini i pravosuđu. Zagreb: Medicinska naklada, 2008. (odabrana poglavlja)	1	
Butler, J. M.; Forensic DNA Typing. London: Elsevier Academic Press, 2005. (odabrana poglavlja)	1	
Cooper, G.M., Hausman, R.E. Stanica. Molekularni pristup. Lauc, G. (urednik). 3. Izdanje. Zagreb: Medicinska naklada, 2004. (odabrana poglavlja)	1	
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<i>Unutarnja i vanjska evaluacija</i>		

OPĆE INFORMACIJE

Modul	9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA
Naziv predmeta (kod)	Suvremeni pristup urolitijazi MOP473
Nositelj predmeta	PROF. EMERITUS ANTUN TUCAK
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo

Status predmeta	Izborni	
Akademski godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,5
	Broj sati svih oblika nastave	(24 sata) P20, V4

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
Studentima predstaviti problematiku simptome i kliničke znakove urolitijaze, etiologiju, patogenezu, terapiju urolitijaze, smjernice Hrvatskog i Europskog urološkog društva.		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
/		
Očekivani ishodi učenja za predmet		
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: <ul style="list-style-type: none"> Nakon završene nastave, student će dobiti napredna znanja o svim aspektima suvremenog pristupa urolitijazi: od epidemiologije, fizikalne kemije, biokemije do prevencije i suvremenih metoda liječenja. Student će biti pobliže upoznat sa suvremenom terapijskom opremom i metodama, a bit će osposobljen i za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja. Poznavanje i razumijevanje problematike urolitijaze može pomoći u rješavanju konkretnih znanstvenih pitanja vezanih uz doktorski rad u području urologije, nefrologije i drugim područjima eksperimentalne i kliničke biomedicine. 		
Sadržaj predmeta		
Epidemiologija urolitijaze. Fizičko-kemijska i elektrofiziološka svojstva urolitijaze. Uloga metaboličkih čimbenika u urolitijazi. Suvremeno liječenje i prevencija urolitijaze.		
<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☐ <u>predavanja</u> ☐ seminar i radionice ☐ <u>vježbe</u> ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> -
Komentari		
-		
Obveze studenata		

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej	Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	Referat	Praktični rad	
Portfolio				

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odražena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:	
1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije	
6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	
11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	
16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor	
Oblikovanje završne ocjene	
Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.	
Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:	
A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova	
B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova	
C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova	
D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova	
E – dovoljan (2): 40-49,99 ocjenskih bodova	
Obvezatna literatura	
1. Robertson WG (1984) <i>Urinary tract calculi</i> . U: Nordin BEC (ed) <i>Metabolic Bone and Stone Disease</i> . Edinburgh-London-Melbourne-New York: Churchill Livingstone.	
2. Achilles W, Dekanić D, Burk , Schalk Ch, Tucak A, Karner I (1991) <i>Crystal growth of calcium oxalate in urine of stone-formers and normal controls</i> . Urolo Res 19:159-164.	
3. Tucak A, Cvijetić S, Babić-Ivančić V, Dekanić-Ožegović D, Karner I, Zorić I (1999) <i>Bone mineral density and calcium metabolism in patients with urolithiasis</i> . Period Biol 102(1):77-81.	
4. Cetina N, Duvančić S, Tucak A, Kozmar D, Dekanić D (1990) <i>Magnesium excretion in normocalcaemic kidney stone formers</i> . U: Vahlensieck W, Gasser G, Hesse A, Schoeneich G (eds) <i>Urolithiasis. Excerpta Medica</i> , str. 32-34.	
5. Tucak A, Kuveždić H, Koprolčec D, Matoš I, Kalem T (1992) <i>Extracorporeal shock wave lithotripsy – a six months follow up</i> . Croat Med J 33 (suppl. 1):35-38.	
6. Tucak A (1995) <i>Liječenje urolitijaze jučer, danas i sutra</i> . Analji Zavoda za znanstveni rad	

<i>u Osijeku sv. 11b:165-174.</i>		
<i>Dopunska literatura</i>		
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
1. Robertson WG (1984) Urinary tract calculi. U: Nordin BEC (ed) Metabolic Bone and Stone Disease. Edinburgh-London-Melbourne-New York: Churchill Livingstone		
2. Achilles W, Dekanić D, Burk , Schalk Ch, Tucak A, Karner I (1991) Crystal growth of calcium oxalate in urine of stone-formers and normal controls. Urolo Res 19:159-164.		
3. Tucak A, Cvjetić S, Babić-Ivančić V, Dekanić-Ožegović D, Karner I, Zorić I (1999) Bone mineral density and calcium metabolism in patients with urolithiasis. Period Biol 102(1):77-81		
4. Cetina N, Duvančić S, Tucak A, Kozmar D, Dekanić D (1990) Magnesium excretion in normocalcaemic kidney stone formers. U: Vahlensieck W, Gasser G, Hesse A, Schoeneich G (eds) Urolithiasis. Excerpta Medica, str. 32-34		
5. Tucak A, Kuveždić H, Koprolčec D, Matoš I, Kalem T (1992) Extracorporeal shock wave lithotripsy – a six months follow up. Croat Med J 33 (suppl. 1):35-38.		
6. Tucak A (1995) Liječenje urolitijaze jučer, danas i sutra. Analni Zavoda za znanstveni rad u Osijeku sv. 11b:165-174.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA
Naziv predmeta (kod)	Suvremene tehnologije u kardiologiji (MOP478)

Nositelj predmeta	DOC. DR. SC LANA MARIČIĆ, DR.MED.	
Suradnici	PROF. DR. SC R. BERNAT, PROF. DR. SC K. SELTHOFER –RELATIĆ, DOC. DR. SC. S. ŠARIĆ, DOC. DR. SC G. DULIĆ, DOC. DR. SC D. MIHIĆ	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,0	Broj sati svih oblika nastave (20 sati) P10, S5, V5

OPIS PREDMETA		
<i>Ciljevi predmeta</i>		
Upoznati studente sa najnovijim dostignućima u dijagnostičkom i terapijskom pristupu liječenja kardiovaskularnih bolesti.		
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>		
Sukladno općim uvjetima za upis Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo		
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>		
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Bit će osposobljen za aktivno praćenje znanstvene literature na ovom području, upoznat sa najsuvremenijim tehničkim dostignućima, njihovim prednostima i ograničenjima, te područjima koja su još predmet istraživanja te otvaraju mogućnost znanstvenom istraživačkom radu studenta. Nakon završene nastave studenti će dobiti napredna znanja o svim aspektima suvremenog pristupa dijagnostici liječenju srčanih bolesti.		
<i>Sadržaj predmeta</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrostimulacija: LBBB i His-Bundle pacing, Lead less pacing 2. Napredne ehokardiografske metode, strain, 3D TEE... 3. MS CT koronarografija, MR srca 4. Napredna dijagnostika koronarne patologije, FFR, IVUS, OCT 5. Perkutane kardiovaskularne intervencije- u liječenju valvularnih grešaka 6. Intervencijsko liječenje aritmija 7. Primjena metode hemofiltracije i hemodialize u kardiologiji 8. Mehanička cirkulacijska potpora u kardiologiji 9. Novosti u kiroškom liječenju valvularnih grešaka 		
<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo

						☐ na daljinu	
						☐ terenska nastava	—
Komentari							—
-							—
Obveze studenata							
Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.							
Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	30	Seminarski rad	Eksperimentalni rad		
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	50	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	10
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe) : Bit će organizirane u obliku posjeta ehokardiografskom i kateterizacijskom laboratoriju KBC Osijek

Seminari: tijekom međusobnog izlaganja i sudjelovanja u raspravi

Predavanja: obavezno , polaznici smiju izostati 50%

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	10
	Ukupno	10
Seminari	Aktivno sudjelovanje	30
	Ukupno	30
Predavanja	Prisustvovanje	10
	Ukupno	
	UKUPNO	10

	Završni ispit	Pisani dio	50	
		Usmeni dio		
		Ukupno	50	
	UKUPNO		100	

Završni ispit provodit će se putem modificiranih esej pitanja.

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Libby P, Zipes DP, Bonow RO et al. Braunwald's Heart Disease-11th Edition
2. Catherine M. Otto Textbook of Clinical Echocardiography 6th Edition
3. Lombardi, Massimo and others (eds), The EACVI Textbook of Cardiovascular Magnetic Resonance (Oxford, 2018; online edn, ESC Publications, 1 Sept. 2018), <https://doi.org/10.1093/med/9780198779735.001.0001>, accessed 26 May 2023.

<i>Dopunska literatura</i>		
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
1.Libby P, Zipes DP, Bonow RO et al. Braunwald's Heart Disease-11th Edition		
2.Catherine M. Otto Textbook of Clinical Echocardiography 6th Edition		
3.Lombardi, Massimo and others (eds), The EACVI Textbook of Cardiovascular Magnetic Resonance (Oxford, 2018; online edn, ESC Publications, 1 Sept. 2018), https://doi.org/10.1093/med/9780198779735.001.0001 , accessed 26 May 2023.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Izborni modul	9. IZBORNİ MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA
Naziv predmeta (kod)	Suvremeni pristupi u dijagnostici i liječenju bolesti štitnjače (MOP479)
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, dr. med., redoviti profesor u trajnom zvanju
Suradnici	Izv. prof. dr. sc. Biljana Pauzar, dr. med. Doc. dr. sc. Tomislav Kizivat, dr. med., naslovni docent Doc. Dr. sc. Ivana Marić, dr. med.
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023./2024.
Godina studija	2.
Bodovna vrijednost i način izvođenja	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2.5 Broj sati svih oblika nastave 7P, 6S, 12V

nastave		
OPIS PREDMETA		
Ciljevi predmeta		
<p>Kolegij omogućuje studentima proširenje znanja i vještina iz poznavanja naprednih dijagnostičkih metoda i suvremenijih načina medikamentnog, kirurškog i radiojodnog liječenja bolesti štitnjače. Poseban dio predmeta posvećen je promjenama u klasifikaciji i epidemiologiji karcinoma štitnjače, te novijim pristupima u dijagnostici, liječenju i praćenju diferenciranih i nedifenciranih karcinoma štitnjače, te načinima praćenja niskorizičnih i visokorizičnih karcinoma štitnjače. Također, studenti poslijediplomskog doktorskog studija bit će upoznati s područjima koja su još predmet istraživanja iz dijagnostike i terapije bolesti štitnjače koja otvaraju mogućnosti znanstveno-istraživačkog rada studenata.</p>		
Uvjeti za upis predmeta		
<p>Položen predmeti Interna medicina i Nuklearna medicina na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju medicine.</p>		
Očekivani ishodi učenja za predmet		
<p>Nakon položenog ispita iz kolegija student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - steći suvremene i detaljnije spoznaje o netumorskim i tumorskim bolestima štitnjače - upoznati se s primjenom radionuklida i radiofarmaka u dijagnostici i liječenju bolesti štitnjače - upoznati se s mogućnostima dijagnostičkih uređaja gama gamere, SPECT/CT-a, PET/CT-a i UZV-og pregleda štitnjače i vrata, te s ciljanom citološkom punkcijom vođenom ultrazvukom u dijagnostici bolesti štitnjače - upoznati se s načinima određivanja koncentracija tireoidnih hormona, protutijela i tumorskih markera kod bolesti štitnjače - steći napredna znanja o svim aspektima suvremenog pristupa dijagnostici i liječenju karcinoma štitnjače - biti osposobljen za aktivno praćenje stručne i znanstvene literature iz ovog područja i upoznati s novim pristupima i stavovima i najsuvremenijom tehničkim dostignućima, njihovim prednostima i ograničenjima prilikom dijagnostike i liječenja bolesti štitnjače 		
Sadržaj predmeta		
<p>Sadržaj nastave obuhvaća sljedeće teme: Netumorske bolesti štitnjače. Molekularna genetika netumorskih bolesti štitnjače. Tireotoksikoza, hipotireoza, patogeneza guše i upale štitnjače. Basedowljeva bolest, višečvorasta toksična guša i toksični adenom. Tumorske bolesti štitnjače. Benigni tumori štitnjače. Maligni tumori štitnjače. Molekularna dijagnostika karcinoma štitnjače. Radiojodno liječenje diferenciranih karcinoma štitnjače. Dijagnostika i liječenje medularnog karcinoma štitnjače. Dijagnostika bolesti štitnjače. Liječenje karcinoma štitnjače. Praćenje karcinoma štitnjače scintigrafijom cijelog tijela (WBS) s ^{131}I / ^{123}I, ^{201}Tl, $^{99\text{m}}\text{Tc}$-tetrofosminom ili $^{99\text{m}}\text{Tc}$-sestamibijem i rekombinantnim TSH. Pozitronska emisijska tomografija (PET) u praćenju karcinoma štitnjače. Radionuklidna ispitivanja funkcije i scintigrafija štitnjače. Važnost scintigrafije štitnjače u čvorastim promjenama. Dijagnostika</p>		

bolesti štitnjače *in vitro* testovima. Ultrazvuk i citologija štitnjače. Citologija štitnjače. Citodiagnostika bolesti štitnjače imunocitokemijske metode. Ehografski prikaz difuznih i čvorastih promjena štitnjače. Citološka punkcija čvorova štitnjače vođena UZV-om. Liječenje hipertireoze, hipotireoze i obične guše. Liječenje upalnih bolesti štitnjače. Difuzna i višečvorasta (netoksična) guša. Kronični Hashimotov tireoiditis i subakutni de Quervain tireoiditis. Dijagnostika i liječenje distireoidne orbitopatije.

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/>
--------------------------------	---	--

Komentari

Sve obavijesti vezane uz nastavu studenti će dobiti na uvodnom predavanju, na oglasnoj ploči, web stranicama Medicinskog fakulteta Osijek i na zajednički e-mail studenata. Konzultacije se mogu dogovoriti elektroničkom poštom na e-mail ivanm2712@gmail.com ili osobno u terminu predviđenom za konzultacije.

Obvezne studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti provjeri znanja. Student može opravdano izostati s 30 % svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	40	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	60	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obaveza studenata

Pohađanje nastave

Pravo na potpis ostvaruju studenti koji nisu izostali više od 30 % od ukupnog broja nastavnih sati na predmetu. Studenti koji ne ostvare pravo na potpis ne mogu pristupiti pismenom ispitu niti završnom ispitu na ispitnim rokovima te moraju ponovno upisati predmet.

Iznimno, nositelj predmeta može odobriti pristupanje završnom ispitu na ispitnom roku (ponovljenom ispitu) studentima koji su zbog zdravstvenih razloga izostali više od 30 % sati nastave temeljem pisane zamolbe i prateće medicinske dokumentacije ovjerene od strane obiteljskog liječnika ili zdravstvene ustanove (u slučaju boravka studenta u zdravstvenoj ustanovi). Medicinska dokumentacija donosi se

na uvid isključivo nositelju predmeta koji je obvezan čuvati povjerljivost sadržaja medicinske dokumentacije, te istu nakon uvida vratiti studentu. Ukoliko je zamolba opravdana, nositelj predmeta izdat će pisano odobrenje temeljem kojeg se studentu omogućuje prijava ispita putem ISVU sustava.

Mogućnosti polaganja ispita

Ispitu mogu pristupiti studenti koji su ostvarili pravo na potpis iz predmeta. Ispit je moguće položiti kroz:

3. kontinuirano praćenje nastave (redovno polaganje ispita)
4. ponovljeni ispit (ispitni rok)

A. Kontinuirano praćenje nastave

Ocenjivanje se vrši temeljem ocjenskih bodova. Ocjenski bodovi dodjeljuju se za pohađanje nastave i pismeni ispit. Struktura vrednovanja nastavnih obveza studenata i najveći mogući broj ocjenskih bodova naveden je u Tablici 1.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

Nastavna obveza	Vrednovanje	Najveći mogući broj bodova
Nastava	Prisustvovanje	40
	Ukupno	40
UKUPNO		40
Pismeni ispit	Pisani dio	60
	Ukupno	60
ZAVRŠNI ISPIT UKUPNO		100

Najveći mogući broj ocjenskih bodova ostvariv na nastavi je 40, a na završnom ispit 60. Student mora ostvariti najmanje 28 ocjenskih bodova tijekom nastave kako bi ostvario pravo pristupa pismenom ispitu.

Pismeni ispit

Pismeni ispit obuhvaća cijelo gradivo i sastoji se od 15 pitanja tipa odgovora i višestrukog izbora. Svako pitanje nosi sedam (4) boda. Na pismenom ispitu studenti mogu ostvariti najviše 60 bodova. Ispitni prag na pismenom ispitu je 36 bodova.

Završni ispit

Završni ispit obuhvaća pismeni ispit i ocjenjivanje izvršenih nastavnih obaveza pohađanja nastave. U slučaju spriječenosti pristupa završnom ispitu, student će moći tu provjeru polagati naknadno, s obzirom da postoji mogućnost polaganja ponovljenog ispita na ispitnim rokovima.

Oblikovanje završne ocjene

Studentima koji su na završnom ispitu ostvarili 36 i više bodova, ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pribrajaju se bodovi ostvareni na pismenom ispitu i taj zbroj čini konačnu ocjenu. Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na način opisan u Tablici 2.

Tablica 2. Raspodjela ocjenskih bodova

Konačna ocjena		Broj bodova
ECTS ocjena	Opisna (brojčana) ocjena	
A	izvrstan (5)	90 – 100
B	vrlo dobar (4)	80 – 89

C	dobar (3)	70 – 79	
D	dovoljan (2)	57 – 69	
E	nedovoljan (1)	0 – 56	

Obvezatna literatura

1. *Bence-Žigman Z, Kusić Z i sur. Dijagnostika i liječenje bolesti štitnjače.* U: *Dodig D, Kusić Z., urednici. Klinička nuklearna medicina.* Drugo, obnovljeno i dopunjeno izdanje. Udžbenik. Zagreb, Medicinska naklada 2012. str. 53-110.

Dopunska literatura

1. *Kusić Z. i sur. Hipertireoza.* Zagreb: Medicinska naklada; 2016.
2. *Kusić Z. i sur. Hipotireoza.* Zagreb: Medicinska naklada; 2014.
3. *Solter M. Bolesti štitnjače – klinička tireoidologija.* Zagreb: Medicinska naklada; 2007.
4. *Biersack H-J, Grünwald F, editors. Thyroid cancer, 2nd ed.* Berlin-Heidelberg: Springer-Verlag; 2005.
5. *Ell PJ, Gambhir SS, editors. Nuclear medicine in clinical diagnosis and treatment.* 3rd ed. Edinburgh London New York Oxford Philadelphia San Francisco Sydney: Churchill Livingstone; 2004. (odabrana poglavlja o bolestima štitnjače)

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Ocenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenta, nastavni sadržaj, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije u obliku anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete nakon završenog kolegija, te pripremljenost nastavnika i jasnoća izlaganja putem anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA	
Naziv predmeta (kod)	AKTIVNO LIJEČENJE MOŽDANOG UDARA SUVREMENIM METODAMA	
Nositelj predmeta	TAJANA TURK, DOC.DR.SC. ; MIHAEL MIŠIR, DOC.DR.SC.	
Suradnici		
Studijski program	DOKTORSKI STUDIJ BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0

i način izvođenja nastave	Broj sati svih oblika nastave	21 P10, S7, V4
---------------------------	-------------------------------	----------------

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
<p>Cilj predmeta je upoznati studente o novim saznanjima i pristupima u liječenju akutnog ishemijskog moždanog udara. Moždani udar je drugi najčešći pojedinačni uzrok smrti u Europi i glavni uzrok dugotrajne invalidnosti. Pristup liječenju akutnog ishemijskog moždanog udara znatno se promijenio u zadnja tri desetljeća. Prvi preokret u liječenju dogodio se krajem 90-tih godina prošlog stoljeća uvođenjem intravenske trombolitičke terapije čime je omogućeno otapanje ugrušaka u malim intrakranijskim arterijama. Korištenje mehaničke trombektomije, koja omogućuje direktno vađenje ugrušaka iz velikih intrakranijskih arterija, dodatno je unaprijedilo liječenje pacijenata s akutnim ishemijskim moždanim udarom i poboljšalo ishode liječenja. Iako su i intravenska trombolitička terapija i endovaskularno liječenje mehaničkom trombektomijom već godinama u smjernicama za liječenje pacijenata s akutnim ishemijskim moždanim udarom, i dalje su navedeni načini liječenja nedovoljno zastupljeni ne samo u Republici Hrvatskoj, već i u Europi. Povećavanjem svijesti o suvremenim metodama liječenja i razumijevanjem njihovog načina djelovanja, ne samo kod specijalista neurologije, već i kod svih drugih zdravstvenih djelatnika, možemo znatno doprinijeti boljem razumijevanju nastanka moždanog udara, njegovom prepoznavanju i pravovremenom učinkovitom liječenju.</p>
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: • Razumjeti patofiziološke mehanizme nastanka akutnog ishemijskog moždanog udara • Razumjeti povezanost neurovaskularne i topografske anatomije sa kliničkom prezentacijom i očekivanim ishodima moždanog udara • Naučiti osnovne principe radiološke dijagnostike moždanog udara • Steći uvid u suvremene metode liječenja akutnog ishemijskog moždanog udara – trombolitičku i endovaskularnu terapiju • Steći uvid u važnost prevencije moždanog udara • Razumjeti važnost sustava pravovremenog i organiziranog upućivanja pacijenata s moždanim udarom
<i>Sadržaj predmeta</i>
<p>Predavanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uvod – kako se danas liječi moždani udar u Europi? (Mišir M.) 2) Patofiziologija moždanog udara i koncept penumbre (Turk T.) 3) Klinička dijagnoza moždanog udara i najčešći uzroci (Mišir M.) 4) Probir pacijenata za intravensku trombolitičku terapiju (Mišir M) 5) Probir pacijenata za endovaskularno liječenje (Turk T.) 6) Medikamentozna prevencija moždanog udara (Mišir M) 7) Neurovaskularna anatomija (Turk T) 8) Neuroanatomija i topografsko-klinička korelacija (Mišir M) 9) Medikamentozna terapija tijekom i nakon endovaskularnog liječenja (Mišir M)

10) Organizacija upućivanja i liječenja pacijenata s moždanim udarom – kako riješiti logističke probleme? (Turk T)

Seminari:

- 11) Nativni CT u dijagnozi moždanog udara (Turk T)
- 12) CT angiografija u dijagnozi moždanog udara (Turk T)
- 13) Uloga CT perfuzije u dijagnozi moždanog udara (Kopačin V)
- 14) MR mozga u akutnom moždanom udaru (Kopačin V)
- 15) Tehnike izvođenja mehaniče trombektomije (Turk T)
- 16) NIHSS skala u procjeni težine moždanog udara (Mišir M)
- 17) Diferencijalna dijagnoza moždanog udara – stroke mimics (Mišir M)
- 18) Ishodi liječenja pacijenata s moždanim udarom (Mišir M)

Vježbe:

- 19) Procjena opsega moždanog udara – ASPECT score (1h)
- 20) Izvođenje mehaničke trombektomije na modelu (2h)
- 21) Klinički pregled bolesnika sa sumnjom na moždani udar (1h)

<i>Vrste izvođenja nastave</i>	☒ x predavanja ☒ x seminari i radionice ☒ x vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> –
--------------------------------	---	--

Komentari

-

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	x	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	x	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)**Seminari:****Predavanja**

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitу.

Ocenjivanje u ECTS sustavу vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignućа i uspoređuje se s broјčanim sustavом na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Dopunska literatura

1. Powers WJ, Rabinstein AA, Ackerson T, et al. *Guidelines for the Early Management of Patients With Acute Ischemic Stroke: 2019 update to the 2018 Guidelines for the Early Management of Acute Ischemic Stroke: a guideline for healthcare professionals from the American Heart Association/American Stroke Association. Stroke. 2019;50(12):e344-e418.*
2. Berge E, Whiteley W, Audebert H, et al. *European Stroke Organisation (ESO) guidelines on intravenous thrombolysis for acute ischaemic stroke. Eur Stroke J. 2021;6(1):I-LXII.*
3. Turc G, Bhogal P, Fischer U, et al. *European Stroke Organisation (ESO) — European Society for Minimally Invasive Neurological Therapy (ESMINT) guidelines on mechanical thrombectomy in acute ischemic stroke. J Neurointerv Surg 2019;11:535-538.*

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul	9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA	
Naziv predmeta (kod)	ŽARIŠNE BOLESTI JETRE – DIJAGNOSTIKA I LIJEČENJE	
Nositelj predmeta	DOC. DR. SC. MARIO KOPLJAR	
Suradnici	DOC. DR. SC. DALIBOR DIVKOVIĆ	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Akademска godina	2023/2024.	
Godina studija		
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,0
	Broj sati svih oblika nastave	21 P10, S7, V4

OPIS PREDMETA*Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati polaznike sa suvremenim dijagnostičkim i terapijskim postupcima te modernim mogućnostima kirurškog liječenja žarišnih bolesti jetre. Nakon pohađanja ovog kolegija polaznici će biti upoznati s glavnim obilježjima moderne kirurgije primarnih i sekundarnih tumora jetre, kako dobroćudnih tako i zloćudnih, kao i suvremenim pravilima za njihovo učinkovito dijagnosticiranje i liječenje. Poznavanje tih činjenica važno je za razumijevanje razvoja moderne kirurgije jetre, kao i za učinkovito liječenje bolesnika sa raznim oblicima dobroćudnih i zloćudnih žarišnih bolesti jetre.

Uvjeti za upis predmeta

/Za ovaj kolegij nema posebnih uvjeta osim onih definiranih nastavnim planom i programom cijelog studijskog programa.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

- **Preispitati različitosti u glavnim uzrocima nastanka žarišnih lezija jetre (razvojne, infektivne, neoplastičke – dobroćudne i zloćudne te primarne i sekundarne žarišne lezije jetre)**
- **Odabrati glavne metode dijagnostike primarnih i sekundarnih zloćudnih tumora jetre te metode procjene stupnja uznapredovalosti ovih tumora**
- **Kritički prosudjivati učinak pojedinih kirurških zahvata na jetri na biologiju rasta zloćudnih tumora te ulogu resekcija jetre u liječenju uznapredovalih zloćudnih tumora**
- **Stvoriti stav o osnovnim značajkama minimalno invazivne kirurgije jetre, njezine indikacije i prednosti pred otvorenim operacijskim zahvatima**
- **Procijeniti ulogu, kompetencije i rad multidisciplinarnog tima u dijagnostici i**

Iječenju bolesnika sa zločudnim tumorima jetre

Sadržaj predmeta

Uočavanje glavnih simptoma, prikaz dijagnostičkih i laboratorijskih nalaza, formuliranje problema.

Etiologija primarnih žarišnih lezija jetre; dobroćudni i zločudni tumori jetre.

Definiranje sekundarnih lezija jetre. Prikaz žarišnih infekcija jetre, ehnokok jetre i apscesi.

Algoritam obrade bolesnika s metastazama u jetri bez poznatog primarnog tumora. Metode dijagnostike žarišnih lezija jetre, uloga abdominalnog i endoskopskog ultrazvuka. Metode

dijagnostike primarnih zločudnih tumora i njihovih metastaza u jetri (endoskopija – gastroskopija, kolonoskopija), procjena stupnja uznapredovalosti ovih tumora.

Radiološke metode dijagnostike žarišnih lezija jetre: ultrazvuk, obojeni doppler, CT-a, magnetske rezonance, kontrastne pretrage, CT-angiografija i kolangiografija, MRCP. Uloga morfološko-funkcionalnih metoda oslikavanja – scintigrafija, pozitronska emisijska tomografija (PET), PET/CT, FDG-PET i PET s radioaktivno obilježenim protutijelima na tumorske biljege.

Metode funkcionalne i morfološke volumetrijske analize jetre. Važnost anatomske lokalizacije tumora jetre i odnosa prema vaskularnim i bilijskim strukturama s obzirom na potrebu izvođenja anatomske resekcije. Značaj i prikaz izvođenja intraoperacijskog ultrazvuka kao važne dijagnostičke i navigacijske tehnike tijekom resekcije jetre.

Metode radikalnog i palijativnog kirurškog liječenja žarišnih tumora jetre. Tipovi resekcija jetre – metastazektomije, segmentalne resekcije, hemihepatektomije. Važnost razlikovanja anatomske i ne anatomske resekcije jetre. Osnovne metode resekcije jetre i uloga suvremenih instrumenata (digitoklazija, elektrokoagulacija, ultrazvučni rezač, „water-jet“, LigaSure, harmonični skalpel, automatski šivači).

Glavni elementi resekcije jetre i posebnosti hemodinamskog praćenja tijekom operacije. Principi hemostaze i biliostaze nakon resekcije jetre. Negativni učinci transfuzije krvi i krvnih pripravaka tijekom resekcije jetre i u poslijepreoperacijskom periodu.

Principi minimalno invazivne kirurgije. Prikaz kirurških postupaka minimalno invazivne kirurgije jetre, analiza prednosti minimalno invazivne kirurgije jetre pred otvorenim operacijskim zahvatima. Definiranje indikacija i kontraindikacija za minimalno invazivne postupke u kirurgiji jetre. Mechanizam radiofrekvencijske ablacijske tumora jetre. Prikaz mogućnosti perkutane i otvorene radiofrekvencijske ablacijske tumora jetre. Analiza prednosti i nedostataka radiofrekvencijske ablacijske tumora jetre. Definiranje indikacija i kontraindikacija.

Uloga i važnost multidisciplinarnog tima u liječenju bolesnika s primarnim i sekundarnim zločudnim žarišnim lezijama jetre.

Definiranje pojma onkološke kirurgije i učinak pojedinih kirurških zahvata na jetri na biologiju rasta zločudnih tumora te ulogu resekcija jetre u liječenju uznapredovalih zločudnih tumora. Usvajanje principa onkološke kirurgije i pojma onkološkog radikaliteta kao i prednosti i nedostataka opsežnih multiorganskih resekcija u liječenju uznapredovalih zločudnih tumora.

Vrste izvođenja nastave

x
predavanja
 x
seminari i

x
samostalni zadaci
 multimedija i mreža

							radionice	☐ laboratoriј
							☐ vježbe	☐ mentorski rad
							☐	☐ ostalo
							—	—
Komentari								
-								
Obveze studenata								
Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi doktorski kandidati su dužni pripremiti se za seminarsku raspravu i raspravu u okviru okruglog stola proučavanjem odgovarajuće literature.								
Praćenje rada studenata								
Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	Eksperimentalni rad			
Pismeni ispit	30	Usmeni ispit	20	Esej	Istraživanje			
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad			
Portfolio								
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу								
Pohađanje nastave								
Student mora prisustovati na minimalno 50 % svih oblika nastave (predavanja i seminara) Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitу. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 24 boda. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitу.								
Seminari:								
Tijekom nastave održati će se osam seminara tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 16 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem u raspravi.								
Predavanja:								
Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti maksimalno 8 ocjenskih bodova (60% – 70% 2 ocjenska boda; 71 – 80% 4 ocjenska boda, 81 – 90% 6 ocjenskih bodova, 91 – 100% 8 ocjenskih bodova).								
Završni ispit:								
Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario minimalno 12 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem na seminarima i prisustvovanjem na predavanjima stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitу.								
Završni ispit je obavezan, a sastoji se od pisanog i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita								

student može dobiti maksimalno 76 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita sastoji se od rješavanja testa kojim student može ostvariti maksimalno 56 ocjenskih bodova. Bodovi stečeni na pisanom dijelu završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 2. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave, te bodovi ostvareni tijekom usmenog dijela završnog ispita prema kriterijima navedenim u tablici 3. U slučaju kada student na završnom ispitu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	16
	Ukupno	16
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
	UKUPNO	24
Završni ispit	Pisani dio	56
	Usmeni dio	20
	Ukupno	76
	UKUPNO	100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
91,00-100,00	56
81,00-90,99	42
71,00-80,99	28
60,00-70,99	14
<60	0

Odgovor studenta	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	1-5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	6-10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	11-15
Izniman odgovor	16-20

Tablica 3. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Townsend CM. *Sabiston Textbook of Surgery: The Biological Basis of Modern Surgical Practice*: Elsevier Health Sciences (2021).
2. National Comprehensive Cancer Network, dostupno na:
<https://www.nccn.org/guidelines/nccn-guidelines>
3. Sutlić Ž, Mijatović D, Augustin G, Dobrić I ml.. *Kirurgija*. Školska knjiga, Zagreb (2022).

Dopunska literatura

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Prepisati naslove obvezne literature		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija Unutarnja i vanjska evaluacija.

Anonimna, kvantitativna, standardizirana studentska anketa o predmetu i radu nastavnika koju provodi Ured za kvalitetu Medicinskog fakulteta Osijek.

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	9. IZBORNI MODUL SUVREMENA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA
Naziv predmeta (kod)	SUVREMENI MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP DIJAGNOSTICI I LIJEČENJU POREMEĆAJA RAVNOTEŽE
Nositelj predmeta	PROF. PRIM. DR. SC. ANDRIJANA VČEVA, DR. MED.
Suradnici	PROF. DR. SC. MARIJA HEFFER PROF. DR. SC. LJILJANA PERIĆ PROF. DR. SC. DUNJA DEGMEČIĆ PROF. DR. SC. INES BILIĆ ĆURČIĆ DOC. PRIM. DR. SC. SVETLANA TOMIĆ DOC. DR. SC. TIHANA MENDEŠ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Godina studija	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 2,5 Broj sati svih oblika nastave 24 P16, S8

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	
<p>Ciljevi predmeta su upoznati polaznike sa suvremenim dijagnostičkim i terapijskim postupcima te modernim suvremenim mogućnostima multidisciplinarnog pristupa liječenja poremećaja ravnoteže.</p> <p>Zanimljivim pristupom i komparacijom s problematikom svakodnevnog života upoznati studente s različitim uzrocima nastanka poremećaja ravnoteže i temeljnim principima vestibularne rehabilitacije kao jednim od oblika liječenja. Poznavanje tih činjenica važno je za razumijevanje potrebe razvoja suvremenog liječenja bolesnika s poremećajem ravnoteže, kao i za multidisciplinarnog pristupa različitih specijalnosti.</p>	
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>	
<p>Za ovaj kolegij nema posebnih uvjeta osim onih definiranih nastavnim planom i programom cijelog studijskog programa.</p>	
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>	
<p>Nakon odslušanih predavanja, održanih seminara, samostalnog učenja i položenog ispita studenti će moći:</p>	

- Preispitati različitosti u glavnim uzrocima nastanka poremećaja ravnoteže
- Odabratи главне методе дјагностике poremećaja ravnoteže te методе procjene kvalitete života
- Kritički prosvuđivati učinak pojedinih terapijskih opcija u liječenju poremećaja ravnoteže
- Procijeniti i usporediti razliku u kliničkoj prezentaciji perifernih i centralnih oblika poremećaja ravnoteže
- Definirati osnove na kojima se temelji vestibularna rehabilitacija
- Usporediti upotrebu suvremenih tehnika liječenja perifernih oblika poremećaja ravnoteže s konvencionalnom vestibularnom rehabilitacijom
- Procijeniti ulogu, kompetencije i rad multidisciplinarnog tima u dijagnostici i liječenju bolesnika s poremećajem ravnoteže

Sadržaj predmeta

PREDAVANJA

Važnost multidisciplinarnog pristupa u dijagnostici i liječenju poremećaja ravnoteže

Refleksi koje ne ispitujemo, a trebali bi

Osobitosti perifernih oblika vrtoglavice

Povijest vestibularne rehabilitacije

Osnovni principi vestibularne rehabilitacije

Vestibuloookularni refleks kao osnova dijagnostičkih metoda poremećaja ravnoteže

Važnost centralne kompenzacije prilikom procesa oporavka

Evaluacija procesa oporavka perifernih oblika poremećaja ravnoteže

SEMINARI

Dijabetes i vrtoglavica

Autoimune bolesti kao uzrok smetnji ravnoteže

Smetnje ravnoteže i bolesti poremećaja pokreta

Kada rijetke zarazne bolesti mogu uzrokovati smetnje ravnoteže

Važnost psihijatrijske procjene u diferencijalnoj dijagnostici bolesnika sa smetnjama

Anksioznost uzrok ili posljedica smetnji ravnoteže

Upotreba suvremenih, modernih tehnologija u procesu vestibularne rehabilitacije

Kvaliteta života bolesnika sa smetnjama ravnoteže

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo
---------------------------------------	---	--

Komentari

Obveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave. Svi doktorski kandidati su dužni pripremiti se za seminarSKU raspravu i raspravu u okviru okruglog stola proučavanjem odgovarajuće literature.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	10	Aktivnost u nastavi	20	Seminarski rad	20	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	30	Usmeni ispit	20	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 50 % svih oblika nastave (predavanja i seminara) Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (vidi tablicu) steći maksimalno 24 boda. Student treba zadovoljiti više od 60% na pismenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Seminari:

Tijekom nastave održati će se osam seminara tijekom kojih student može prikupiti maksimalno 16 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem u raspravi.

Predavanja:

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti maksimalno 8 ocjenskih bodova (60% – 70% 2 ocjenska boda; 71 – 80% 4 ocjenska boda, 81 – 90% 6 ocjenskih bodova, 91 – 100% 8 ocjenskih bodova).

Završni ispit:

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario minimalno 12 ocjenskih bodova aktivnim sudjelovanjem na seminarima i prisustvovanjem na predavanjima stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je obavezan, a sastoji se od pisanih i usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 76 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita sastoji se od rješavanja testa kojim student može ostvariti maksimalno 56 ocjenskih bodova. Bodovi stečeni na pisanim dijelom završnog ispita pretvaraju se u ocjenske bodove prema kriterijima navedenim u tablici 2. Bodovi ostvareni na završnom ispitu pribrajaju se bodovima ostvarenim tijekom nastave, te bodovi ostvareni tijekom usmenog dijela završnog ispita prema kriterijima navedenim u tablici 3. U slučaju kada student na završnom ispitu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	16
	Ukupno	16
Predavanja	Prisustvovanje	8
	Ukupno	8
UKUPNO		24
Završni ispit	Pisani dio	56
	Usmeni dio	20
	Ukupno	76
UKUPNO		100

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi
91,00-100,00	56
81,00-90,99	42
71,00-80,99	28
60,00-70,99	14
Odgovor studenta <60	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	1-5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	6-10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	11-15
Izniman odgovor	16-20

Tablica 3. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se **apsolutnom raspodjelom**, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 90-100 ocjenskih bodova

B – vrlo dobar (4): 80-89,99 ocjenskih bodova

C – dobar (3): 70-79,99 ocjenskih bodova

D – dovoljan (2): 60-69,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura						
1. <i>Advances in Vestibular Rehabilitation.</i> Sulway S, Whitney SL. <i>Adv Otorhinolaryngol.</i> 2019;82:164-169. doi: 10.1159/000490285.						
2. <i>An adaptive vestibular rehabilitation technique.</i> Crane BT, Schubert MC. <i>Laryngoscope.</i> 2018 Mar;128(3):713-718. doi: 10.1002/lary.26661.						
3. <i>Virtual Reality for Vestibular Rehabilitation: A Systematic Review.</i> Xie M, Zhou K, Patro N, Chan T, Levin M, Gupta MK, Archibald J. <i>Otol Neurotol.</i> 2021 Aug 1;42(7):967-977.						
Dopunska literatura						
<i>Bumber i suradnici. Otorinolaringologija.</i> Naklada Ljevak, Zagreb, 2011. 43(1-4): 73-84.						
<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th> <th>Broj primjeraka</th> <th>Broj studenata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Advances in Vestibular Rehabilitation. Sulway S, Whitney SL. <i>Adv Otorhinolaryngol.</i> 2019;82:164-169. doi: 10.1159/000490285. 2. An adaptive vestibular rehabilitation technique. Crane BT, Schubert MC. <i>Laryngoscope.</i> 2018 Mar;128(3):713-718. doi: 10.1002/lary.26661. 3. Virtual Reality for Vestibular Rehabilitation: A Systematic Review. Xie M, Zhou K, Patro N, Chan T, Levin M, Gupta MK, Archibald J. <i>Otol Neurotol.</i> 2021 Aug 1;42(7):967-977.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata	1. Advances in Vestibular Rehabilitation. Sulway S, Whitney SL. <i>Adv Otorhinolaryngol.</i> 2019;82:164-169. doi: 10.1159/000490285. 2. An adaptive vestibular rehabilitation technique. Crane BT, Schubert MC. <i>Laryngoscope.</i> 2018 Mar;128(3):713-718. doi: 10.1002/lary.26661. 3. Virtual Reality for Vestibular Rehabilitation: A Systematic Review. Xie M, Zhou K, Patro N, Chan T, Levin M, Gupta MK, Archibald J. <i>Otol Neurotol.</i> 2021 Aug 1;42(7):967-977.		
Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata				
1. Advances in Vestibular Rehabilitation. Sulway S, Whitney SL. <i>Adv Otorhinolaryngol.</i> 2019;82:164-169. doi: 10.1159/000490285. 2. An adaptive vestibular rehabilitation technique. Crane BT, Schubert MC. <i>Laryngoscope.</i> 2018 Mar;128(3):713-718. doi: 10.1002/lary.26661. 3. Virtual Reality for Vestibular Rehabilitation: A Systematic Review. Xie M, Zhou K, Patro N, Chan T, Levin M, Gupta MK, Archibald J. <i>Otol Neurotol.</i> 2021 Aug 1;42(7):967-977.						
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija Unutarnja i vanjska evaluacija.</i> <i>Anonimna, kvantitativna, standardizirana studentska anketa o predmetu i radu nastavnika koju provodi Ured za kvalitetu Medicinskog fakulteta Osijek.</i>						
Unutarnja i vanjska evaluacija						

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	10. JAVNO ZDRAVSTVO
Naziv predmeta (kod)	ŽIVOTNI, RADNI OKOLIŠ I ALERGIJSKE BOLESTI MOP493
Nositelj kolegija	PROF. DR. SC. DAVOR PLAVEC
Suradnici	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo

Status predmeta	Izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2,5
	Broj sati svih oblika nastave	(30 sati) P20, S10

OPIS PREDMETA			
<i>Ciljevi predmeta</i>			
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>			
Sukladno općim uvjetima za upis Doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo			
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>			
Nakon završene nastave student će biti osposobljen:			
<ul style="list-style-type: none"> • promatrati nastanak alergijskih bolesti u pojedinca i populacije u ovisnosti ukupnih utjecaja okolišnih čimbenika te uvjeta i načina rada i života, • utvrđivanje i procjenu pojave alergijskih bolesti u životnom i radnom okolišu, • aktivno praćenje znanstvene literature iz područja, • iznaći te koristiti izvore informacija o alergenima i predisponirajućim čimbenicima u životnom i radnom okolišu, • tumačenje i procjenu metoda procjene i kontrole okolišnih opasnosti te sanacije okoliša u smislu primarne i sekundarne prevencije alergijskih bolesti, • za korištenje multidisciplinarnog pristupa u rješavanju složenih odnosa uvjeta života i rada i nastanka alergijskih bolesti, • korištenje znanja za sudjelovanju u radu multidiscipliniranih timova u svrhu unaprjeđenja i zaštite zdravlja, 			
za izradu plana istraživanja iz teme kolegija.			
<i>Sadržaj predmeta</i>			
Epidemiologija i prevencija alergijskih bolesti (fizikalni, kemijski, biološkim i behavioralni čimbenici koji mogu djelovati kao predisponirajući ili uzročni čimbenici u nastanku i pojavi alergijskih bolesti). Utvrđivanje i procjena rizika za nastanak i pojavu alergijskih bolesti u životnom i radnom okolišu (aktivno praćenje znanstvene literature iz područja, izvori informacija o alergenima i predisponirajućim čimbenicima u životnom i radnom okolišu).			
Metode procjene i kontrole okolišnih opasnosti te sanacije okoliša u smislu primarne i sekundarne prevencije alergijskih bolesti.			
Izrada plana istraživanja iz teme kolegija.			
<i>Vrste izvođenja nastave</i>		☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
<i>Komentari</i>			

<i>Obveze studenata</i>							
Svi doktorski kandidati su se dužni pripremiti za seminarsku raspravu proučavanjem odgovarajuće literature.							
<i>Praćenje rada studenata</i>							
Pohađanje nastave	20	Aktivnost u nastavi	10	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	70	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Usmeni ispit

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 70% svih oblika nastave (seminara i predavanja). Student koji opravdano izostane sa seminara i/ili vježbi mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem. Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (tablica 1) steći maksimalno 30 bodova. Na završnom ispitu studenti mogu steći maksimalno 70 bodova (70 bodova na usmenom dijelu ispita). Student treba sakupiti minimalno 20 bodova vezano uz pohađanje nastave, aktivnosti u raspravi kako bi mogao pristupiti usmenom dijelu ispita. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Aktivnost u nastavi	Aktivnost u raspravi tijekom seminara	20
	Ukupno	20
Pohađanje nastave	Prisustvovanje	10
	Ukupno	10
	UKUPNO	30
Završni ispit	Usmeni dio	70
	Ukupno	70
UKUPNO		100

Pohađanje nastave:

Prisustvovanjem na predavanjima i seminarima student može ostvariti 1-5 ocjenskih bodova (prisustvo na 51 - 60% predavanja: 2 ocjenska boda, prisustvo na 61-70% predavanja: 4 ocjenska boda, prisustvo na 71-80% predavanja: 6 ocjenskih bodova, prisustvo na 81-90% predavanja: 8

ocjenskih bodova te prisustvo na 91-100% predavanja: 10 ocjenskih bodova).

Aktivnost u nastavi:

Tijekom nastave održati će se 10 sati seminara, a tijekom svih njih predviđena je rasprava o temi seminara uz aktivno sudjelovanje studenata. Slijedom aktivnog sudjelovanja u nastavi tijekom seminara student može prikupiti maksimalno 20 ocjenskih bodova.

Završni ispit

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave i ostvario ukupno minimalno 20 ocjenskih bodova prisustvovanjem na predavanjima, aktivnim sudjelovanjem u nastavi tijekom seminara stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se od usmenog dijela. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 70 ocjenskih bodova, a kriteriji za vrednovanje usmenog dijela završnog ispita navedeni su u tablici 2.

Tablica 2. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Odgovor studenta	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	20-30
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	31-40
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	41-60
Izniman odgovor	61-70

slučaju kada student na završnom ispitu u prvom ispitnom terminu ne zadovolji minimalne kriterije, pristupa ponovno završnom ispitu u sljedećem ispitnom terminu.

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu. Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 80,00-100,00 ocjenskih bodova

B – vrlo dobar (4): 70,00-79,99 ocjenskih bodova

C – dobar (3): 60,00-69,99 ocjenskih bodova

D – dovoljan (2): 50,00-59,99 ocjenskih bodova

E – dovoljan (2): 40,00-49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Pawankar R, Holgate ST, Canonica GW, Lockey RF, Blaiss MS, ed. White Book on Allergy 2013 Update. <http://www.worldallergy.org/UserFiles/file/WhiteBook2-2013-v8.pdf>
2. Calderon MA, Linneberg A, Kleine-Tebbe J, De Blay F, Hernandez Fernandez de Rojas D, Virchow JC, Demoly P. Respiratory allergy caused by house dust mites: What do we really know? *J Allergy Clin Immunol.* 2014 Nov 22. pii:S0091-6749(14)01482-1. doi: 10.1016/j.jaci.2014.10.012.
3. Kanchongkittiphon W, Gaffin JM, Phipatanakul W. The indoor environment and inner-city childhood asthma. *Asian Pac J Allergy Immunol.* 2014 Jun;32(2):103-10.
4. Begin P, Nadeau KC. Epigenetic regulation of asthma and allergic disease. *Allergy Asthma Clin Immunol.* 2014 May 28;10(1):27. doi:10.1186/1710-1492-10-27.
5. Molloy J, Allen K, Collier F, Tang ML, Ward AC, Vuillermin P. The potential link between gut microbiota and IgE-mediated food allergy in early life. *Int J Environ Res Public Health.* 2013 Dec 16;10(12):7235-56. doi:10.3390/ijerph10127235.
6. Nielsen GD, Larsen ST, Wolkoff P. Recent trend in risk assessment of formaldehyde exposures from indoor air. *Arch Toxicol.* 2013 Jan;87(1):73-98. doi: 10.1007/s00204-012-0975-3.
7. Poole JA. Farming-associated environmental exposures and effect on atopic diseases. *Ann Allergy Asthma Immunol.* 2012 Aug;109(2):93-8. doi: 10.1016/j.anai.2011.12.014.

Heederik D, Henneberger PK, Redlich CA; ERS Task Force on the Management of Work-

related Asthma. Primary prevention: exposure reduction, skin exposure and respiratory protection. Eur Respir Rev. 2012 Jun 1;21(124):112-24. doi: 10.1183/09059180.00005111.

Dopunska literatura

1. Bousquet J, Anto J, Sunyer J, Nieuwenhuijsen M, Vrijheid M, Keil T; MeDALL Study Group; CHICOS Study Group; ENRIECO Study Group; GA²LEN Study Group. Pooling birth cohorts in allergy and asthma: European Union-funded initiatives – a MeDALL, CHICOS, ENRIECO, and GA²LEN joint paper. Int Arch Allergy Immunol. 2013;161(1):1-10. doi: 10.1159/000343018.
2. Ciaccio CE, Kennedy K, Portnoy JM. A new model for environmental assessment and exposure reduction. Curr Allergy Asthma Rep. 2012 Dec;12(6):650-5. doi: 10.1007/s11882-012-0297-9.
3. Erceg D, Nenadic N, Plavec D, Nogalo B, Turkalj M. Inhaled corticosteroids used for the control of asthma in a "real-life" setting do not affect linear growth velocity in prepubertal children. Med Sci Monit. 2012 Sep;18(9):CR564-8.
4. Gudelj I, Mrkić Kobal I, Munivrana Škvorc H, Miše K, Vrbica Z, Plavec D, Tudorić N. Intraregional differences in asthma prevalence and risk factors for asthma among adolescents in Split-Dalmatia County, Croatia. Med Sci Monit. 2012 Apr;18(4):PH43-50.
5. Maćesić M, Turkalj M, Jelcić Z, Dodig S, Kristić-Kirin B, Nogalo B, Plavec D. Decreased risk for atopic disorder associated with highly hyperreactive tuberculin skin test reaction in children and adolescents. Pediatr Pulmonol. 2009 Jul;44(7):701-5.

Macan J, Plavec D, Kanceljak B, Milkovic-Kraus S. Exposure levels and skin reactivity to German cockroach (*Blattella germanica*) in Croatia. Croat Med J. 2003 Dec;44(6):756-60.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Pawankar R, Holgate ST, Canonica GW, Lockey RF, Blaiss MS, ed. White Book on Allergy 2013 Update. http://www.worldallergy.org/UserFiles/file/WhiteBook2-2013-v8.pdf		
Calderon MA, Linneberg A, Kleine-Tebbe J, De Blay F, Hernandez Fernandez de Rojas D, Virchow JC, Demoly P. Respiratory allergy caused by house dust mites: What do we really know? J Allergy Clin Immunol. 2014 Nov 22. pii:S0091-6749(14)01482-1. doi: 10.1016/j.jaci.2014.10.012.		
Kanchongkittiphon W, Gaffin JM, Phipatanakul W. The indoor environment and inner-city childhood asthma. Asian Pac J Allergy Immunol. 2014 Jun;32(2):103-10.		
Begin P, Nadeau KC. Epigenetic regulation of asthma and allergic disease. Allergy Asthma Clin Immunol. 2014 May 28;10(1):27. doi:10.1186/1710-1492-10-27.		
Molloy J, Allen K, Collier F, Tang ML, Ward AC, Vuillermin P. The potential link between gut microbiota and IgE-mediated food allergy in early life. Int J Environ Res Public Health. 2013 Dec 16;10(12):7235-56. doi:10.3390/ijerph10127235.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

Kvaliteta izvedbe kolegija prati se putem anonimne studentske ankete o kvaliteti organizacije i održavanja nastave, sadržaju predmeta, radu nastavnika. Ocjenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenata, nastavni sadržaj, pripremljenost nastavnika, jasnoća izlaganja, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije. Administrativno se uspoređuje nastavni plan i njegovo izvršenje. Kontrolira se i analizira sudjelovanje studenata u predavanjima, seminarima i vježbama te razlozi izostanaka.

OPĆE INFORMACIJE

Modul	10. JAVNO ZDRAVSTVO	
Naziv predmeta	Okolišni čimbenici i zdravlje populacije MOP492	
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. MAJA MIŠKULIN	
Suradnici		
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija		
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3,0
	Broj sati svih oblika nastave	(30 sati) P20, S10

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Uvjjeti za upis predmeta

/

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:

Nakon završene nastave, student će dobiti napredna znanja o specifičnim vrstama zagađivala, o njihovim potencijalnim mjestima nastajanja, utjecaja na eko-sustav, štetno djelovanju na ljudsko zdravlje, te mogućnostima njihove identifikacije i kvantifikacije. Student će biti osposobljen za aktivno sudjelovanje u monitoriranju ekološkog akcidenta i za aktivno praćenje znanstvene literature iz područja zdravstvene ekologije. Poznavanje i razumijevanje problematike zdravstvene ekologije može pomoći u rješavanju konkretnih pitanja vezanih uz doktorski rad u području javnog zdravstva, zdravstvene ekologije, ekotoksikologije i srodnih područja biomedicine.

Sadržaj predmeta

Sadržaj nastave obuhvaća slijedeće teme: Specifične vrste zagadživala. Poliklorirani bifenili, poliklorirani-dibenzo-dioksini, poliklorirani-dibenzo-furani. Policiklički aromatski ugljikovodici, akrilamid, N-nitrozamini. Pesticidi. Aditivi u hrani. Aditivi koji se koriste u proizvodnji plastičnih masa i predmeta opće uporabe. Potencijalna mjestra nastajanja. Utjecaj na eko sustav. Utjecaj na ljudsko zdravlje. Sustavna istraživanja specifičnih zagadživala. Analitičke metode i tehnike pikogramske osjetljivosti. Vrste uzorka. Pribor za uzorkovanje. Transport i pohranjivanje uzorka. Plan monitoringa ekološkog akcidenta.

Vrste izvođenja nastave

☐ predava nja	☐ samostalni zadaci
☐ seminari i radionic e	☐ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazov anje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☐ ostalo
_____	_____
_____	_____

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Poha đanje nastave		Aktivnost u nastavi		Se minarski rad		Ekspe rimentalni rad	
Pism eni ispit		U smeni ispit		Es ej		Istraži vanje	
Projek t		Kontinuirana provjera znanja		eferat	R	Praktični rad	
Portf olio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata**Praktični rad (vježbe)****Seminari:****Predavanja**

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulagani kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisan dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije

6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama

11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama

16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitnu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Dioxins and Dioxin-like Compounds in the Food Supply: Strategis to Decrease Exposure. The National Academies Press; 2003.

World Health Organization. Nitrates, Nitrites and N-nitroso Compounds. Geneve: WHO; 1997. (Environmental Health Criteria; 5)

Friedman M., Mottram D. Chemistry of Acrylamide in food. Springer: Berlin; 2005.

Dopunska literatura

1. *Meclellan R.O. Tobacco-specific N-Nitrosamines. Recent Advances Chemical Industry Institute of Toxicology:* Nort Carolina; 1996.

2. *Landis W.G., Yo M. Environmental Toxicology: impacts of chemicals upon ecological systems.* CRC Press LLC: Florida; 2004.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
<i>Dioxins and Dioxin-like Compounds in the Food Supply: Strategis to Decrease Exposure.</i> The National Academies Press; 2003.		
<i>World Health Organization. Nitrates, Nitrites and N-nitroso Compounds.</i> Geneve: WHO; 1997. (Environmental Health Criteria; 5)		
<i>Friedman M., Mottram D. Chemistry of Acrylamide in food.</i> Springer: Berlin; 2005.		

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Unutarnja i vanjska evaluacija

OPĆE INFORMACIJE

Modul

10. JAVNO ZDRAVSTVO

Naziv predmeta	Menadžment u zdravstvu	MOP103
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. ALEKSANDAR VČEV	
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. I. MILOLOŽA, IZV. PROF. DR. SC. D. MAHAČEK, IZV. PROF. DR. SC. S. RUDAN, IZV. PROF. DR. SC. I. MIŠKULIN, DOC. DR. SC. A. ČOKOLIĆ	
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo	
Status predmeta	Izborni	
Godina studija		
Akademска godina	2023/2024.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati svih oblika nastave	4,0 (35 sata) P15, S20

OPIS PREDMETA																
1.1.10																
<i>Ciljevi predmeta</i>																
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>																
/																
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>																
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban:																
•																
<i>Sadržaj predmeta</i>																
<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p> <table> <tr> <td>☐ predava nja</td> <td>☐ samostalni zadaci</td> </tr> <tr> <td>☐ seminari i radionic e</td> <td>☐ multimedija i mreža</td> </tr> <tr> <td>☐ vježbe</td> <td>☐ laboratorij</td> </tr> <tr> <td>☐ obrazov anje na daljinu</td> <td>☐ mentorski rad</td> </tr> <tr> <td>☐ terenska nastava</td> <td>☐ ostalo</td> </tr> <tr> <td colspan="2">_____</td> </tr> <tr> <td colspan="2">_____</td> </tr> </table>			☐ predava nja	☐ samostalni zadaci	☐ seminari i radionic e	☐ multimedija i mreža	☐ vježbe	☐ laboratorij	☐ obrazov anje na daljinu	☐ mentorski rad	☐ terenska nastava	☐ ostalo	_____		_____	
☐ predava nja	☐ samostalni zadaci															
☐ seminari i radionic e	☐ multimedija i mreža															
☐ vježbe	☐ laboratorij															
☐ obrazov anje na daljinu	☐ mentorski rad															
☐ terenska nastava	☐ ostalo															
_____																
_____																
<i>Komentari</i>																
-																

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost nastavi	Autentičnost	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	Esej	Esjevi	Istraživanje		
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	Referat	R	Praktični rad		
Portolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitnu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odrađena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
	UKUPNO	

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: iznimski odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Balen S.: Menadžment u zdravstvu, Medicinski fakultet Osijek, Osijek, 2015. god. 2. Izdanje
2. Babuš V., Epidemiološke metode, Medicinska naklada Zagreb, 2000.
3. Priručnik za program izobrazbe, IPA Cross-border Co-operation Programme 2012, Medicinski fakultet Pečuh, Mađarska, Medicinski fakultet Osijek, Hrvatska, 2012. HUHR/1001/2.2.1/0008

Dopunska literatura

1. Kovačić L., ur. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, Medicinska naklada Zagreb, 2003.
2. Klepo L., ur. Zbirka zdravstvenih zakona s obrazloženjem, Udruga poslodavca u zdravstvu, Zagreb 2003.
3. Stjepan Orešković, New Priorities for Health Sector Reform in Central and Eastern Europe; Croatian Medical Journal 1998; 39: 225-223.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Balen S.: Menadžment u zdravstvu, Medicinski fakultet Osijek, Osijek, 2015. god. 2. Izdanje		
2. Babuš V., Epidemiološke metode, Medicinska naklada Zagreb, 2000.		
3. Priručnik za program izobrazbe, IPA Cross-border Co-operation Programe 2012, Medicinski fakultet Pečuh, Mađarska, Medicinski fakultet Osijek, Hrvatska, 2012. HUHR/1001/2.2.1/0008		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	10. JAVNO ZDRAVSTVO
Naziv predmeta	Farmakoeconomika MOP410
Nositelj predmeta	PROF. DR. SC. MLADEN BUŠIĆ
Suradnici	DOC. DR. SC. DALIBORKA MILETIĆ
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Godina studija	
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 1,0 Broj sati svih oblika nastave (10 sati) P6, S4

OPIS PREDMETA
<i>Ciljevi predmeta</i>
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>
/
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>
Nakon položenog ispita iz ovog kolegija student će biti sposoban: Student će steći osnovna znanja o farmakoekonomskim analizama, korištenju farmaekonomskih procjena u poziciranju lijekova u farmakoterapiji, planiranju

troškova i razvoju lijekova.

Sadržaj predmeta

Koncept farmaekonomskih analiza. Izvori podataka za farmakoekonomska istraživanja. Temeljna struktura farmaekonomске studije, utvrđivanje troškova, konstatiranje mogućih i stvarnih posljedica, procjena raspoloživih podataka. Osnovni farmakoekonomski modeli: analiza troška i učinka, analiza minimaliziranja troškova, analiza troška i dobiti, analiza troška i koristi. Farmakoekonomska analiza može utvrditi: trošak po liječenom bolesniku, trošak po postignutom kliničkom ishodu, trošak po dobivenoj godini života zbog primjene lijeka, trošak bolje kvalitete života, trošak prevencije bolesti. Svaka zdravstvena intervencija, odnosno klinički nalaz, izražavaju se troškovnim veličinama, čime su usporedivi na jedinstvenoj ekonomskoj razini. Osim za potrebe budžetiranja, farmakoeconomika ima primjenu na razini strateškog planiranja korištenja resursa, u razvoju novih lijekova, u pozicioniranju lijekova unutar smjernica za liječenje pojedinih bolesti, nabavci lijekova u stanjima ograničenih resursa.

Vrste izvođenja nastave

☐ predava nja	☐ samostalni zadaci
☐ seminari i	☐ multimedija i mreža
☐ radionic e	☐ laboratorij
☐ vježbe	☐ mentorski rad
☐ obrazov anje na daljinu	☐ ostalo
☐ terenska nastava	_____
☐	_____

Komentari

-

Obveze studenata

Primjer: Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 50% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata

Poha đanje nastave	Aktivnost u nastavi	Se minarski rad	Ekspe rimentalni rad
Pism eni ispit	U smeni ispit	Es ej	Istraži vanje
Projekt	Kontinuirana	Eferat	Praktični rad

		provjera znanja					
olio Portf							
<i>Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Praktični rad (vježbe)

Seminari:

Predavanja

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Djelomični testovi	Djelomični test I	
	Djelomični test II	
	Djelomični test III	
	Ukupno	
Praktični rad/ Laboratorijske vježbe	Ulazni kolokvij	
	Odradena vježba i priznati referat	
	Ukupno	
Seminari	Aktivno sudjelovanje	
	Ukupno	
Predavanja	Prisustvovanje	
	Ukupno	
	UKUPNO	
Završni ispit	Pisani dio	
	Usmeni dio	
	Ukupno	
UKUPNO		

Tablica 2. Vrednovanje pisanog dijela završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenski bodovi

Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita:

- 1 – 5 ocjenska boda: odgovor zadovoljava minimalne kriterije
- 6 – 10 ocjenska boda: prosječan odgovor s primjetnim pogreškama
- 11 – 15 ocjenskih bodova: vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama
- 16 – 20 ocjenskih bodova: izniman odgovor

Oblikovanje završne ocjene

Ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na završnom ispitu.

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 80-100 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 70-79,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 60-69,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 50-59,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 40- 49,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

Drummond, MF, O'Brien, BJ, Stoddart, GL, Torrance, GW. *Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes*. Oxford University Press, 1997.

Salek, S. *Pharmacoeconomics and Outcome Assessment*. Euromed Communications Ltd, Haslemere, UK, 1999.

Dopunska literatura

Bootman, JL, Townsend, RJ, McGhan, WF. *Principles of Pharmacoeconomics*. Harvey Whitney Books Company, Cincinnati, 1996.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Drummond, MF, O'Brien, BJ, Stoddart, GL, Torrance, GW. <i>Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes</i> . Oxford University Press, 1997.		
Salek, S. <i>Pharmacoeconomics and Outcome Assessment</i> .		

Euromed Communications Ltd, Haslemere, UK, 1999.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
Unutarnja i vanjska evaluacija		

OPĆE INFORMACIJE	
Modul	10. JAVNO ZDRAVSTVO
Naziv predmeta	TEORIJE I KONCEPTI PROMOCIJE ZDRAVLJA MOP501
Nositelj kolegija	PROF. DR. SC. MAJA MIŠKULIN
Suradnici	IZV. PROF. DR. SC. IVAN MIŠKULIN
Studijski program	Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo
Status predmeta	Izborni
Akademска godina	2023/2024.
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata 3,0 Broj sati svih oblika nastave 30 sati (10 P, 20 S)

OPIS PREDMETA	
<i>Ciljevi predmeta</i>	
Osnovna svrha ovog predmeta jest pripremiti zdravstvene profesionalce za provođenje programa prevencije bolesti i promocije zdravlja. Sukladno tome, ciljevi ovog predmeta jesu upoznati studente s temeljnim odrednicama i konceptima promocije zdravlja te povjesnim razvojem promocije zdravlja. Uz to, ciljevi ovog predmeta jesu upoznavanje studenata s modelima zdravlja na kojima se temelje različiti pristupi promociji zdravlja te stjecanja osnovnih znanja o teorijama na kojima se temelji pristup promociji zdravlja na razini pojedinca, zajednice kao i institucionalnoj razini te razini javnozdravstvene politike neke zemlje.	
<i>Uvjeti za upis predmeta</i>	
Sukladno općim uvjetima za upis Poslijediplomskog doktorskog studija Biomedicina i zdravstvo.	
<i>Očekivani ishodi učenja za predmet</i>	
Nakon položenog ispita iz ovog predmeta student će biti sposoban:	
<ul style="list-style-type: none"> - definirati promociju zdravlja, nabrojiti i objasniti njezina glavna obilježja te temeljne vrijednosti - objasniti međuodnos između odrednica zdravlja i promocije zdravlja - prikazati glavne preduvjete razvoja koncepta promocije zdravlja kroz povijest - navesti i opisati ključne elemente promocije zdravlja iz strateških dokumenata na kojima se temelji razvoj ovog koncepta - opisati i objasniti ključne strategije promocije zdravlja - opisati i objasniti modele zdravlja na kojima se temelji pristup promociji zdravlja - opisati i objasniti pojedine teorije na kojima se temelji pristup promociji zdravlja na razini 	

<p>pojedinca, zajednice kao i institucionalnoj razini te razini javnozdravstvene politike neke zemlje</p> <ul style="list-style-type: none"> - osmisiliti program promocije zdravlja vezan uz neki od najznačajnijih javnozdravstvenih problema na području Republike Hrvatske

Sadržaj predmeta

Definicija promocije zdravlja. Glavna obilježja promocije zdravlja. Temeljne vrijednosti promocije zdravlja. Odrednice zdravlja i promocija zdravlja. Glavni preduvjeti razvoja koncepta promocije zdravlja. Povelja iz Otawe i drugi strateški dokumenti razvoja koncepta promocije zdravlja. Ključne strategije promocije zdravlja: zdravstvena komunikacija, zdravstveni odgoj, samopomoć/uzajamna pomoć, organizacijske promjene, razvoj i mobilizacija zajednice, zagovaranje, razvoj zdravstvenih politika usmjerenih k promociji zdravlja. Modeli zdravlja na kojima se temelji pristup promociji zdravlja. Teorije koje objašnjavaju promjene zdravstvenog ponašanja pojedinaca. Teorije koje objašnjavaju promjene na razini zajednice. Teorije koje objašnjavaju promjene na institucionalnoj razini te na razini javnozdravstvene politike neke zemlje.

<p><i>Vrste izvođenja nastave</i></p>	☒ predavanja ☒ seminari ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/> <hr/>
---------------------------------------	---	--

Komentari

<p><i>Obveze studenata</i></p> <p>Pripremiti se za nastavu proučavanjem predložene literature vezane uz pojedine nastavne cjeline, aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave poglavito u raspravama vezanim uz pojedine seminarske teme koje će studenti samostalno pripremati.</p>

Praćenje rada studenata

Pohađanje nastave	5	Aktivnost u nastavi	25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	70	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje obveza studentica i studenata

Pohađanje nastave

Student mora prisustvovati na minimalno 80% svih oblika nastave (seminara, predavanja). Student koji opravdano izostane sa seminara mora nadoknaditi propušteno gradivo kolokviranjem.

Rad studenata vrednuje se tijekom nastave i na završnom ispitu. Studenti se ocjenjuju brojčano i opisno (nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5)). Tijekom turnusa student će moći sakupiti maksimalno 100 ocjenskih bodova. Studenti mogu tijekom nastave kroz različite oblike aktivnosti (tablica 1) steći maksimalno 20 bodova. Na završnom ispitu studenti mogu steći maksimalno 80 bodova. Konačna ocjena predstavlja zbroj ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.

Tablica 1. Vrednovanje nastavnih obveza studenta

	VREDNOVANJE	MAX. BROJ BODOVA
Aktivnost u nastavi	Aktivnost u raspravi tijekom seminara	25
	Ukupno	25
Predavanja	Prisustvovanje	5
	Ukupno	5
	UKUPNO	30
Završni ispit	Pisani dio	70
	Usmeni dio	-
	Ukupno	80
	UKUPNO	100

Predavanja:

Prisustvovanjem na predavanjima student može ostvariti maksimalno 4 ocjenska boda. I to: prisustvovanjem na 60,0% i manje predavanja 0 – ocjenskih bodova; prisustvovanjem na 61-79% predavanja – 2,5 ocjenskih bodova te prisustvovanjem na 80-100% predavanja – 5,0 ocjenskih bodova.

Aktivnost u nastavi tijekom seminara:

Tijekom nastave održati će se 20 sati seminara (razdijeljenih u pet tematskih cjelina), a tijekom svih njih predviđena je rasprava o temi seminara uz aktivno sudjelovanje studenata koji su se za iste unaprijed pripremili. Slijedom aktivnog sudjelovanja u nastavi tijekom seminara student može prikupiti maksimalno 25 ocjenskih bodova, po 5 bodova za aktivno sudjelovanje na svakoj od pet predviđenih tematskih cjelina.

Završni ispit

Student koji je uredno obavio sve oblike nastave (u okvirima dozvoljenog broja izostanaka s nastave) stekao je pravo na potpis i pristupanje završnom ispitu.

Završni ispit je **obavezан**, a sastoji se od pisanog dijela. Usmeni ispit može se odobriti tek iznimno, u slučajevima kada student nije zadovoljan ocjenom te kada nije položio pismeni. Tijekom završnog ispita student može dobiti maksimalno 80 ocjenskih bodova. Pisani dio završnog ispita jest seminarski rad temeljen na vlastitom projektu u kojem će student osmisliti te opisati program promocije zdravlja vezan uz neki od najznačajnijih javnozdravstvenih problema na području Republike Hrvatske, županije ili grada iz kojeg student dolazi.

Kriteriji za stjecanje ocjenskih bodova su sljedeći:

50 bodova – grubi plan projekta sa zamjetnim pogreškama u samom projektu bez prezentiranih očekivanih rezultata projekta

60 bodova – detaljni plan projekta s jasnim prikazom izgleda projekta, ciljeva projekta, trajanja projekta, ciljnih skupina, korištenih metoda promocije zdravlja, uključenih dionika te s prezentiranim

očekivanim rezultatima projekta i predviđenim metodama evaluacije uspješnosti projekta 70 bodova – izvješće o provedenom projektu s cjelovitim rezultatima, jasno prikazanim izgledom projekta, ciljevima projekta, trajanjem projekta, cilnjim skupinama projekta, korištenim metodama promocije zdravlja, uključenim dionicima te provedenom evaluacijom uspješnosti projekta

U slučaju kada student nije zadovoljan ocjenom može zatražiti usmeni ispit. Na usmenom dijelu završnog ispita (ako ga student zatraži) student može steći maksimalno 20 ocjenskih bodova. Bodovi stečeni na usmenom dijelu završnog ispita pribrajamaju se ocjenskim bodovima stečenim na pisnom dijelu ispita. Usmeni ispit sastoji se od pet pitanja koje postavlja ispitivač te odgovore na iste vrednuje sukladno kriterijima navedenim u tablici 2.

Tablica 2. Vrednovanje usmenog dijela završnog ispita

Odgovor studenta	Ocjenski bodovi
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	5
Prosječan odgovor s primjetnim pogreškama	10
Vrlo dobar odgovor s neznatnim pogreškama	15
Izniman odgovor	20

Oblikovanje završne ocjene

Završna ocjena studenta oblikuje se zbrojem ocjenskih bodova stečenih tijekom svih segmenata ocjenjivanja tj. pridruživanjem ocjenskih bodova ostvarenih na završnom ispit (pisani dio te eventualni usmeni dio ako ga je student zatražio) te ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave (pohađanje predavanja, aktivnost u nastavi tijekom seminara).

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

- A – izvrstan (5): 90,00-100,00 ocjenskih bodova
- B – vrlo dobar (4): 80,00-89,99 ocjenskih bodova
- C – dobar (3): 70,00-79,99 ocjenskih bodova
- D – dovoljan (2): 60,00-69,99 ocjenskih bodova
- E – dovoljan (2): 54,99- 59,99 ocjenskih bodova

Obvezatna literatura

1. Rootman I, Goodstadt M, Hyndman B, McQueen DV, Potvin L, Springett J, Ziglio E. Evaluation in health promotion: Principles and perspectives. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2001.
2. Merkur S, Sassi F, McDaid D. Promoting health, preventing disease: is there an economic case? Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2013.
3. de Leeuw E, Tsouros AD, Dyakova M, Green G. Healthy cities: Promoting health and equity – evidence for local policy and practice. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2014.
4. WHO. Global action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases 2013-2020. Geneva: WHO, 2013.
5. WHO. Milestones in health promotion. Statements from Global Conferences. Geneva: WHO, 2009.

Dopunska literatura

2. Tappenden P, Campbell F, Rawdin A, Wong R, Kalita N. The clinical effectiveness and cost-effectiveness of home-based, nurse-led health promotion for older people: a systematic review. *Health Technol Assess.* 2012;16(20):1-72.
3. Musavian AS, Pasha A, Rahebi SM, Attrkar Roushan Z, Ghanbari A. Health promoting Behaviors Among Adolescents: A Cross-sectional Study. *Nurs Midwifery Stud.* 2014;3(1):e14560.
4. Kreps GL. Evaluating health communication programs to enhance health care and health promotion. *J Health Commun.* 2014;19(12):1449-59.
5. Graham S. Every nurse has a duty to make every contact count. *Nurs Child Young People.* 2014;26(10):16-21.
6. Viester L, Verhagen EA, Bongers PM, van der Beek AJ. The effect of a health promotion intervention for construction workers on work-related outcomes: results from a randomized controlled trial. *Int Arch Occup Environ Health.* 2014.
7. Fernandez A, Moreno-Peral P, Zabaleta-Del-Olmo E, Bellon JA, Aranda-Regules JM, Luciano JV, Serrano-Blanco A, Rubio-Valera M. Is there a case for mental health promotion in the primary care setting? A systematic review. *Prev Med.* 2014. doi: 10.1016/j.ypmed.2014.11.019.
8. Koletzko B, Brands B, Chourdakis M, Cramer S, Grote V, Hellmuth C, Kirchberg F, Prell C, Rzehak P, Uhl O, Weber M. The Power of Programming and the EarlyNutrition project: opportunities for health promotion by nutrition during the first thousand days of life and beyond. *Ann Nutr Metab.* 2014;64(3-4):187-96.
9. Abe M, Turale S, Klunklin A, Supamanee T. Community health nurses' HIV health promotion and education programmes: a qualitative study. *Int Nurs Rev.* 2014;61(4):515-24.
10. Chiou ST, Chiang JH, Huang N, Chien LY. Health behaviors and participation in health promotion activities among hospital staff: which occupational group performs better? *BMC Health Serv Res.* 2014;14:474.
11. Luquis RR, Paz HL. Attitudes About and Practices of Health Promotion and Prevention Among Primary Care Providers. *Health Promot Pract.* 2014.

Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Rootman I, Goodstadt M, Hyndman B, McQueen DV, Potvin L, Springett J, Ziglio E. Evaluation in health promotion: Principles and perspectives. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2001.		
Merkur S, Sassi F, McDaid D. Promoting health, preventing disease: is there an economic case? Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2013.		
de Leeuw E, Tsouros AD, Dyakova M, Green G. Healthy cities: Promoting health and equity – evidence for local policy and practice. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2014.		
WHO. Global action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases 2013-2020.		

Geneva: WHO, 2013.		
WHO. Milestones in health promotion. Statements from Global Conferences. Geneva: WHO, 2009.		
<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>		
<p>Unutarnja i vanjska evaluacija</p> <p>Kvaliteta izvedbe kolegija prati se putem anonimne studentske ankete o kvaliteti organizacije i održavanja nastave, sadržaju predmeta, radu nastavnika. Ocjenjuju se korisnost predavanja iz perspektive studenata, nastavni sadržaj, pripremljenost nastavnika, jasnoća izlaganja, količina novih sadržaja i kvaliteta prezentacije. Administrativno se uspoređuje nastavni plan i njegovo izvršenje. Kontrolira se i analizira sudjelovanje studenata u predavanjima, seminarima i vježbama te razlozi izostanaka.</p>		

<i>Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu</i>		
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Kvolik S. Farmakokinetika i farmakodinamika lijekova, str 392-405. U Jukić M. i sur, (urednici): Intenzivna medicina, Medicinska naklada Zagreb, 2008.	Dostupno u PDF (autorski primjerak)	Prema upisu
Smith HS. Opioid metabolism. Mayo Clin Proc. 2009;84(7):613-24.	Dostupno u PDF	Prema upisu

<i>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>
Unutarnja i vanjska evaluacija - Putem anonimne, kvantitativne, standardizirane studentske ankete o predmetu i anonimne, standardizirane studentske ankete o nastavnicima.

